

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**MEHMET FAZIL EFENDİ DİVAN'INDAKİ KASİDE VE
TAHMİSLERİN TRANSKRİPSYONLU METNİ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
Emre KARABOYUN**

**Enstitü Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Enstitü Bilim Dalı: Eski Türk Edebiyatı**

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Nuran ALTUNER

EYLÜL-2004

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

168196

**MEHMET FAZIL EFENDİ DİVAN'INDAKİ KASİDE VE
TAHMİSLERİN TRANSKRİPSYONLU METİNİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Emre KARABOYUN

148196

Bu tez ~~14.09.2007~~ tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybırılığı/Oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Nuran
Altuner
Jüri Başkanı

Yrd. Doç. Dr. Bayram
Ali Kaya
Jüri Üyesi

Kazım
Yıldırım
Jüri Üyesi

ÖNSÖZ

On dokuzuncu yüzyıl Türk edebiyatının değişim devrelerinden birini oluşturur. Bu değişim sürecinin şu an toplumumuzu getirdiği nokta maalesef içler acısıdır. Çok sayıda şair ve yazar yetiştirmiş olan bu millet yine şair ve yazar yetiştirmeye devam edecektir. Fakat şiir zevki olan ve şiirden anlayan bir millet iken şu an en az basılan ve okunan kitaplarımız şiir kitaplarıdır. Eski şiirimizin, kültürümüzün güzelliğini ve değerini gelecek nesillere duyurabilmek edebiyatla ve kültür ile uğraşan herkesin görevidir.

Divan edebiyatının son dönemleri diyebileceğimiz 19. yüzyılda da çok güzel ve çeşitli türlerde şiirler yazılmakta idi. Fakat yeni edebiyat akımları içerisinde seslerini yeterince duyuramadılar. Yeni moda olan batı tarzı dışında kaldığı için dikkati çekmeyen önemli divan şairleri mevcuttur.

Bu tezde 19. yüzyılda yaşamış olan Mehmet Fazıl Efendi'nin Süleymaniye Kütüphanesi, Halet Efendi Kitaplığı, 703 numaradaki el yazma divanı içerisinde yer alan kaside ve tahlisler çalışılmıştır. Tek bir nüsha üzerinde çalışmanın zorluğu hissedilmiş ve bu yüzden bazı kelimeler okunamamıştır. Okunamayan yerler nokta nokta ile gösterilmiştir.

Yaptığımız çalışmada yardımlarını esirgemeyen sayın hocam Yrd. Doç. Dr. Nuran Altuner'e teşekkürü bir borç bilirim.

Bu alanda yapılan faaliyetlere küçük de olsa bir katkımızın olduğunu düşünmek bizi memnun etmektedir.

Emre KARABOYUN
Sakarya 2004

İÇİNDEKİLER

TRANSKRİPSİYON LİSTESİ	ii
ÖZET	iii
SUMMARY	iv
GİRİŞ	1
1. 18 VE 19. YÜZYİİ DİVAN ŞİİRİ	4
2. NAZIM ŞEKİLLERİ	6
2.1. Kaside	6
2.2 Tahmis	8
2.2.1 Tahmis-i Mutarraf	9
2.3. Müseddes	9
2.4. Tarih	10
2.4.1 Tam Tarih	10
2.4.2. Ta'miyeli (Tamamlamalı) Tarih	11
2.4.3. Mücevher veya Cevher Tarih	11
2.4.4. Mühmel Tarih	11
2.4.5. Tarih-i Dü –Ta	11
2.4.6. Lafzen ve Manen Tarih	11
2.4.7. Lugazlı Tarih	12
3. MEHMET FAZIL EFENDİ	13
3.1. Hayatı	13
3.2. Sanatı	16
3.3. Mevləviligi	17
3.4. Eserleri	18
3.4.1. Şerh-i Hakayık-ı Ezkar-ı Mevlana	18
3.4.2. Divan	18
3.4.2.1. Tavsifi	19
4. METİN	20
SONUÇ ve ÖNERİLER	124
KAYNAKLAR	125
EKLER	127
ÖZGEÇMİŞ	128

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ء	'
ا	a, e, ā
ب	b
ت	t
س	s
ص	c
ه	h
خ	h̪
د	d
ذ	z
ر	r
ز	z
س	s
ش	sh
ص	s̪
ض	zh, d
ط	t̪

ظ	z̄
ع	c̄
غ	ḡ
ف	f
ق	k̄
ك	k, g, ġ, n̄
ل	l̄
م	m̄
ن	n̄
ه	h̄
و	v, u, ī, ü, o, ö
ي	y, i, ī, ī
لا	lā
پ	p̄
چ	ç̄
ئ	j̄

ÖZET

Anahtar kelime: kaside, tahmis, Mevlana, Mevlevi, Bosna, tarih, Mehmet Fazıl

Çalışmamız edebiyatımızın on dokuzuncu yüzyılına ait İzmit vilayetinde Mutasarrıflık yapmış ve bir Mevlevi olan Mehmet Fazıl Efendinin divanındaki kaside ve tahmisleri içermektedir. Ele aldığımız şiirler genellikle dini konulu şiirlerdir. Kasidelerde dini konuların yanı sıra din büyükleri, Mevlana ve tarih düşürerek yapılan kasidelerde devlet büyükleri methedilmiştir. Gazel tahmislerinde genellikle Mevlevi tarikatına mensup kişilerin ilahi aşk konulu gazelleri vardır.

Süleymaniye Kütüphanesi Halet Efendi Kitaplığı'ndaki 703 numaralı el yazması nüshada yer alan kaside ve tahmislerdir. Divanın tamamı 158 varaktır.

Divanda yer alan; 3 besmele manzumesi, 1 istigfar manzumesi, 4 münacaat, 9 na't, 1 çaryar medhiyesi, 2 mersiye, 4 Mevlana medhiyesi, 1 mevlevi sikkesi medhiyesi, 14 kaside tarih ve 28 tahmis gazel'in transkripsiyonlu metni hazırlanmıştır.

Mevlevi olan Mehmet Fazıl mevlevî inanç sisteminin öğelerini, duygularını ve düşüncelerini eserlerine yansıtmıştır.

SUMMARY

THE TRANSCRIPTIONAL TXT OF PRAISE POEMS AND TAHMİSES İN MEHMET FAZIL EFENDİ'S DİVAN (A COLLECTION OF LYRIC POEMS)

Keywords: In this study we have examined qasida and tahmis of Mevlevi Mr. Mehmet Fazıl who was head official of İzmit in the ninetieth century of our literature. The poems are generally about religion. Besides religoun, qasides mention religion savant,Mevlana and praise of goverment people with dates. In ghazel tahmises,especially the love of people who are member of Mevlevi sect are mentioned.

The qaside and tahmis are taken from seven hundred and three numbered hand writing piece in Halit Efendi part of Süleymaniye Library.The whole of Divan is one hundred and fifty eight big sheets..

The written piece of our study includes ; three besmele poem, one repetance poem, four pray, nine poem which praises prophet Muhammed, one praises poem of four beloved, two elegy, four praises poem of Mevlana, one praise poem of Mevlevi signiture, fourteen qasida history and twenty eight tahmis with their translations.

Mr.Mevlevi Mehmet Fazil reflects the items of Mevlevi beliefs, feelings and opinions to his written piece(work).

GİRİŞ

Eski Türk Edebiyatı çok geniş bir bilim dalıdır. Bu saha içindeki şair ve yazarlar, dönemlerini, inanç dünyalarını, sosyal ve siyasal hayatı, kendi duygularını ve düşüncelerini ortaya koyan pek çok eser meydana getirmiştir.

Eski Türk Edebiyatımızın başlıca eserlerini, şair ve yazarlarını bu sahaya gönül veren ilim adamları yıllardır incelemiştir ve incelemektedirler.

Mehmet Fazıl Efendi 19. yüzyılda yaşamış aslen Bosnalı olan mutasavvif bir şairdir. İzmit vilayetinde mutasarrıflık yapmıştır. Mevlevi tarikatına bağlı bir şairdir. 158 büyük varaktan oluşan geniş ve güzel bir divana sahip olan Bosnalı Mehmet Fazıl Efendi incelenmesi gereken bir şahsiyettir.

Divanının yüz elli sekiz büyük varaktan oluşması sebebiyle çalışmamızda divandaki kaside ve tahlisleri, otuz dokuz kaside ve yirmi sekiz gazel tahlisi, ele alarak transkripsiyon çalışması yaptık.

Çalışmamızın birinci bölümünde 18 ve 19. yüzyıl ve bu yüzyılda divan şiiri genel hatlarıyla tanıtılmaya çalışıldı.

Sonra ele aldığımız nazım türleri, özellikleri ve Mehmet Fazıl Efendinin bu türleri ne kadar nasıl kullandığı hakkında bilgi verildi.

Sonra tarih (tarih düşürme) ve çeşitleri hakkında bilgi verildi.

Daha sonra Mehmet Fazıl Efendinin hayatı ve eserleri hakkında bilgi verildi.

Daha sonra transkripsiyon yapılan metin ve en son olarak da çalışılan orijinal el yazması metin ekler bölümünde sunuldu.

I. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

Çalışmamız 19. yüzyıl şairlerimizden Mehmet Fazıl Efendi'nin hayatı, sanatı ile divanındaki kaside ve tahlisleridir. Kaside ve tahlisler yüzyılları ve konuları açısından önem arz etmektedir.

Mehmet Fazıl Efendi devrinde mutasavvıflık yapmış Mevlevi bir şair olması açısından önemli bir şairdir.

Çok geniş bir divanı olan Fazıl Efendi son dönem divan edebiyatının incelenmesi gereken şahıslarındandır.

Kasidelerin içerisinde Mevlevilik açısından önemli olanlar ve tarih düşürülen kasidelerde devrin şahısları ve olayları hakkında bilgi verildiğinden önemlidir.

Tahlisler çok çeşitli şairlere aittir ve genelde bu şairler Mevlevi şairlerdir. Tahlislerin bir çoğu son dönem divan şairlerine yazılmış olmasından önemlidir. Ayrıca büyük divan şairlerinin de şiirlerine tahlisler yazılmıştır.

II. ÇALIŞMANIN AMACI

Amacımız eski edebiyatımızın şairlerini tanıtmak ve şiirlerini Osmanlı alfabetesinden günümüz alfabetesine aktararak ilim alemine ve yeni nesillere sunmaktır.

Çalışmamızda 19. yüzyıl edebiyatımızın arka planda kalmış olan şairlerinden Mehmet Fazıl Efendinin, hayatının ve şiirinin tanıtılmasını ve divanındaki kaside ve tahlislerin günümüz alfabetesine aktarılmasını amaçladık.

Bu şiirler ile devrin tarihi, dili ve sanatı hakkında da bilgi edinilmektedir.

III. ÇALIŞMANIN METODOLOJİSİ

Çalışmada önce Mehmet Fazıl Efendi'nin divanı olan Süleymaniye Kütüphanesi, Halet Efendi Kitaplığı, 703 numaralı Osmanlı Türkçesi olan el yazması nüsha seçildi.

Sonra Mehmet Fazıl Efendi, devri ve şiiri hakkında tarama yapılarak kaynaklar tespit edildi. Bu kaynaklar bir daha taranarak gerekli görülen bilgiler derlendi.

Sonra metni okuma kısmına geçildi. Metin Osmanlıca sözlükler yardımıyla okunmaya çalışıldı. Şiirlerin aruz kalıpları bulunarak, kalıplara göre kontroller yapıldı.

Tek nüsha üzerinde çalışıldığı için okumada zaman zaman zorluklar çıktı. Okunamayan bölümler noktalarla gösterildi.

Toplanan bilgiler okunan şiir metinlerinden de bilgiler çıkartılarak derlendi. Bunlar; 18. ve 19. Yüzyıl ve Divan Şiiri, Nazım Şekilleri ve Mehmet Fazıl Efendi başlıklarında toplandı.

Bu konulardan sonra okunan kaside ve tahmisler metin bölümünde sunuldu ve ekler bölümünde de Osmanlıca olan orijinal el yazması metin sunuldu.

1. 18 VE 19. YÜZYIL VE DİVAN ŞİİRİ

18. yüzyılda Osmanlı devletinin artık yıldızı sönmeye yüz tutmuş ve iki yüz yıl süren yıkım devrine girilmiştir. 1699 Karlofça Barışı ile imparatorluk tarihinde ilk defa toprak kayıpları belgelenmiştir. Rusya, Avusturya ve İran'la yapılan savaşlarda mağlubiyetlere rağmen yine de haşmetli görünen devlet, içten içe erimektedir. Başbozuk isyanlar, şehir ayaklanması, vezir ve padişah öldürmeleri çoğalmaktadır.

Türk devletinin dünyaya saldığı korku azalmış, hatta Avrupa'da yeni yeni belirmeye başlayan Büyük Devletler 19. yüzyıl boyunca Türk topraklarını bölüşme tasarıları yapmışlardır. İslam olmayan Osmanlı uyrukları türlü yollarla kışkırtılmıştır. Bir uçtan Ortodoks, Katolik ve Ermeni unsurlar üzerinde, Rusya, İngiltere, Fransa gibi devletlerin din propagandaları yürütülmekte, öte yandan Fransız İhtilalinin yaydığı hürriyet, milliyet, eşitlik gibi sloganlar Türkiye'deki azınlıkların eline birer isyan bayrağı gibi tutuşturulmaktadır.

İçerde yeniçeriler, ıslah edilmez bir bela haline gelmiş, ulemanın bilginlerin, kadıların ilim, adalet, feragat nitelikleri azalmıştır. Ganimetlerden uzak kalan hazine iyice açık vermeye başlamıştır. Anadolu'da devlet yok gibidir. Halk, nüfuzlu kimselerin Celali, mütegalibe, eşkıya takımının elinde perişandır. Koca devlet, valilerine bile söz geçiremeyecek bazen onlara bile yenilmektedir.

İşte bu gaileler ve yenilgiler karşısında devlet adamlarımız ve aydınlarımız arasında Avrupa'nın bizden üstün olduğu duygusu yoğunlaşmaya başlar. Artık devlet zayıftır ve yaşayabilmek için Avrupa'ya ayak uydurmak zorundadır. Uyanık ve yurtsever padişahlarla, vezirler gerilikten, yoksulluktan, yoksulluktan, düzensizlikten kurtulma telaşı içinde, iyisini fenasını ayırt edecek vakit bulamaksızın bir dizi reformlar peşine düşerler, gerçekleştirmeye çalışırlar. Haklı veya haksız olarak bu yeniliğe karşı çıkan zümreler ile bu yeniliği gerçekleştirme savaşı yaparlar. Böylece 18. ve 19. yüzyıllar, aynı zamanda ıslahat ve inkılap çabaları içinde geçer. Batılılığın öncüleri bizzat Saray ve Babıali'dir.

18. yüzyılın başında ve sonunda, divan şiirinin son parlak şahsiyetleri olan Nedim ile Şeyh Galib yetişmişlerdir. Geçen yüzyıl sonunda Nâbi, "Divan-ı gazel nusha-yı kamus değildir." diyerek sadeleşmenin gereğini söylemiştir. Buna inananlar gittikçe daha sade şiir yazdır. Şairler, kendilerini daha geniş bir tabakaya tanıtmak arzusunda idiler. Saz şairleri, kalem şairlerinin diline özenirken, divan şairleri de onların diline biraz yaklaştılar. Halka ve aydınlaraya aynı zamanda seslenen ortalamada bir üslup meydana geldi. Sadelik bilhassa, halkın zevk alacağı bir kıvamda ve bestelenmek için yazılan şarkılarda görüldü. Mesnevilerde, geçen yüzyılların ustaları esas tutularak daha çok yerli hayattan alınma sahneler işlendi.

19. yüzyıl divan şiirinin son yıllarıdır. En meşhur şairler Enderunlu Vasîf, Keçecizade İzzet Molla, Leskofçalı Galip, Osman Şems'dir. Bu yıllarda genelde nazireci şairler yetişmiştir. Divan şiirinin çöküş zamanı elbet, kesin bir tarihe bağlanamaz. Belki 19. yüzyılın ikinci yarısı üzerinde durulabilir. Çünkü batı etkisinde Türk edebiyatının ilk verimleri bu yıllarda başlamıştır. Ancak edebiyat değişimlerinin de öbür sosyal hadiselerle sıkı ilgisi düşünülürse, hiçbir edebiyat çığırının birkaç yılda kurulamayacağı gibi, birkaç yılda yıkılamayacağı anlaşıılır. Nitekim divan tarzında şirler günümüze kadar gelmiştir. 20. yüzyıl başlarında Yahya Kemal, Eski Şiirin Rüzgarıyla kitabında divan tarzına en güçlü bir dönüşü gerçekleştirmiştir. Başka şairlerin de divan şiirinin bazı unsurlarına yöneldikleri görülmektedir.

2. NAZIM ŞEKİLLERİ

2.1. Kaside

Kaside “niyet etmek, yaklaşmak” anlamlarında “kasada” kökünden gelen Arapça bir kelimedir. Bir kişiyi övmek ve genellikle karşılığında yardım istemek için yazılan şiirlere denir. Arap edebiyatında doğmuş ve İran'da bazı değişikliklere uğrayarak gelişmiş, oradan da Türk edebiyatına girmiştir.

Kaside, 9 beyitten 100 beyte kadar aynı aruz kalıbiyla yazılmış ve gazel gibi aa ba ca da... şeklinde kafiyelenen bir nazım şeklidir. Kasidenin ilk ve mukaffa olan beytine Matla, son beytine Makta, en güzel beytine Şah-beyit ya da Bey-tül kasid denir. Kasidenin sonunda, şairin mahlasını söylediği beyte taç- beyit adı verilir. Taç-beyit kasidenin son yani makta beyti olabileceği gibi ondan önceki beyitlerden biri de olabilir. Şairler mahlaslarını genellikle dua kısmında ve kasideyi bitirmeden birkaç beyit önce söylerler.

Kasideler, konuyu işleyiş bakımından dört kısma ayrırlırlar: Nesib veya Teşbib ile başlayan kaside methiye ile sürer ve fahriyeden sonra dua kısmı ile sona erer. Şair kasidenin başında aşktan, aşkın verdiği acılardan, sevgilinin güzelliğinden ya da başka konulardan söz eder: bağ, bahar, kış, yaz, ramazan, bayram tasvirleri yapar. Konusu aşk ve sevgili olan bu başlangıç kısımlarına Nesib, başka ve değişik konuları işleyen kaside başlangıçlarına Teşbib adı verilir. Fakat genellikle bu adlar birbirine karıştırılmış ve konulara bakılmadan kasidelerin başlangıç kısımlarına Nesib ya da Teşbib denmiştir.

Şair nesib kısmının sonunda bir beytle ve uygun bir geçişle asıl konusuna girer. Bu geçiş beytine Girizgah denir.

Girizgah beytinden sonra gelen bu ikinci kısma da Maksad, Maksud veya medhiyye adı verilir. Şair bu kısımda kasidesini sunacağı kişiyi, Memduh'unu aşırı sözlerle över, kahramanlığını, cesaretini, iyiliğini, adaletini, zenginliğini ve cömertliğini anlatır.

Sonra kendi şiirini, sanatını över, kadrinin bilinmediğinden yakınır. Bu da kasidenin Fahriye kısmıdır.

Sonunda Dua kısmına geçerek memduhunun ömrünün uzun, devletinin ve zenginliğinin sonsuz olması için Allah'a yalvarır. Bu arada fakırlığından, kimsesizliğinden de söz ederek kendisine yardım etmesini ister. Kasidenin sonlarında Taç-beytte mahlasını söyler ve kasidesini bitirir.

Kasideler işledikleri konuları bakımından da ayrı adlar alırlar. Allah'ın birliğini anlatan kasidelere Tevhid, Allah'a yalvarıp yakarmak, günahların bağışlanması dilemek için yazınlara Münacāt, Hz Peygamber ve dört halife için yazınlara Na't denir. Padişah, sadrazam, vezir.. gibi devlet büyüklerini övmek amacıyla yazınlara medhiyye, padişahların tahta oturmasını kutlamak için yazınlara Cülusiyye, birini kötulemek için yazınlara Hicviye denir. Şairler bazen övdükleri kişiyle ilgili bir olayın, yaptırdığı bir yapının tarihini de söylerler. Bunlar da Tarih kasidesi adını alırlar.

Kasideler, mürettep divan sıralamasında divanların başında ve bütün öteki şirlerden önce yer alırlar. Kasideler arasında da ayrıca bir sıra gözetilir: önce dini konulardaki tavhid, münacāt ve na't kasideleri, sonra dört halife ve Mevlana hakkındaki kasideler, daha sonra sultan, sadrazam, vezir, şeyhülislam... için yazılmış medhiyeler sıralanır.

Kaside nazım şekli, dini konularda yazınların dİLİNDƏ şairlerce bir geçim kaynağı olarak kullanılmıştır. Hemen her olay; padişahın tahta oturması, bazı kişilere sadrazamlık, şeyhülislamlık, vezirlik ve diğer devlet memuriyetlerinin verilmesi, savaşta kazanılan bir başarı, ramazan, bayram ve düğün kutlamaları, yeni bir saray,

kasır, çeşme, hamam gibi yapıların tamamlanışı, devlet büyüklerine kaside sunmak için fırsat olarak değerlendirilmiştir. Her kaside sunan şairi ihsan ve caize ile ödüllendirmek de devlet büyüklerine, ödenmesi gereklili bir borç haline gelmiştir. Hatta şairler Hz. Peygamber'in İbni Zuhayr' yazdığı kasideye karşılık hırkasını bağıtladığını örnek göstererek memduhun kaside sunan şaire caize vermesini ve böylelikle onu sevindirmesini sünnetten saymışlar, hatta caize vermeyenleri hicvetmenin ca'iz olacağını bile savunmuşlardır. Son dönemlerde sisteme de bozulmalar sonucu ihsan ve caizelerin yerini rütbe ve makama atanmalar almaya başlamıştır.

Son yüzyıllarda Sünbülzade Vehbi (ölm. 1809), 54 kaside ve Enderunlu Fazıl (ölm. 1810), bir kısmı dini konularda olmak üzere 84 kaside ile en çok kaside yazan şairlerdendir. Fazıl ve 19. yüzyıl başında Enderunlu Vasif (ölm. 1824) kasidede Nedim'in yolunu izlemişlerse de kasideleri onunkiler yanında oldukça sönükkalmıştır. Vasif'in divanında 15 kasidesi vardır. İzzet Molla (ölm. 1829) da 48 kaside söylediğinin halde bu nazım şeklinde bir varlık gösterememiştir.

Mehmet Fazıl Efendi çeşitli konularda 30 tane kaside yazmıştır. Bunlar dini konulu münacat, na't, çar-ı yar medhiyesi, Mevlana medhiyesi olduğu gibi tarih kasideleri devlet adamlarına yazılmıştır ve toplam kasidelerinin yarısını oluşturur.

2.2. Tahmis

“Beşleme” anlamında olan Tahmis aslında bir muhammestir. Bir gazelin ya da bir kasidenin her beytinin önüne aynı vezin ve kafiyede üç misra ekleyerek muhammes haline getirmeğe “tahmis etme” ve ortaya çıkan muhammese de Tahmis denir. Tahmis kafiyeleri şu şekilde gösterilebilir: aaa(aa) bbb(bb) ccc(cc)...

Tahmis edebiyatımızda çok kullanılmıştır. Bu çalışma ile Mehmet Fazıl Efendinin tahmislerini ortaya çıkarıncaya kadar en çok tahmis yazanlar şu şekilde bilinmektedir: Beylikçi Abdülbaki Arif'in 13, Galib'in 17, İzzet Molla'nın 12, Leyla

Hanım'ın 12, Şeref Hanım'ın 15 tahnisi yazmışlardır. Mehmet fazıl Efendi 10 tanesi tahnisi-i mutarraf olmak üzere 28 gazel tahnisi, 4 na't tahnisi, 1 Mevlevi medhiyesi tahnisi olmak üzere toplam 33 tahnisi ile edebiyatımızın bundan böyle en çok tahnisi yazmış olan şairidir.

2.2.1 Tahnis-i Mutarraf (taşır)

Taşır ikiye ayırma demektir. Edebiyatta çok az kullanılan bir seci sanatının ve dört ya da beş misralık bendlerden oluşan bir nazım şeclinin adıdır. Tahnis kadar çok kullanılmamıştır.

Bir şairin gazelinin her beytinin arasına aynı vezin ve kafiyede iki misra eklerek yapılan murabbalara Terbi-i mutarraf veya Taşır denir. Bu şeçil edebiyatımızda yok denecek kadar azdır; ancak bir iki şairde görülür. Daha çok iki misra arasına üç misra eklerek beşli taşırler yapılmıştır. Bunlara Tahnis-i mutarraf denir. Tahnis-i mutarraflardan Nedim'in Nedim-i Kadim ve İzzet Ali Paşa'nın gazellerine söylediği, Enderunlu Vasif'in Pertev Paşa'nın gazeline yaptığı, İzzet Molla'nın Mevlana'ya, son zamanlarda Yahya kemal'in Baki'ye yaptığı tahnisi-i mutarraflar sayılı ve tanınmış tahnisi-i mutarraflardandır. Kafiyelenisi: (a)aaa(a) (b)bbb(b) (c)ccc(c)...

2.3. Müseddes

Aynı vezinde altı misralık bendlerin birleşmesiyle meydana gelen musammatlara Müseddes denir. Genellikle 5-7 bend arasında yazılmışlardır. Müzdevic ve mütekerrir olanların yanında, bendlerde beşinci misraların ve altıncı misraların kafiyeli olduğu müseddeslerde yazılmıştır. En çok görülen iki misraın nakaratiyla yapılan mütekerrir müseddeslerdir. Mehmed Fazıl Efendi'nin divanındaki tek müseddes de mütekerrir müseddestir. Kafiyelenisi şöyledir: aaaaAA bbbbAA ccccAA ...

Mehmet fazıl Efendinin divanında bir tane müseddes mevcuttur.

2.4. Tarih

Tarih veya tarih düşürmek, bir olayın geçtiği yıl ebced hesabı ile karşılanan harfler topluluğu olarak göstermektir. Bir misra, bir beyit, bir kita veya bir kaside ile yazılan tarihler vardır. Ancak istenilen tarih, rakam olarak en son misrada gösterilir. Bazen misra olmayan sözler de tarih olabilir.

Eski alfabeımızdeki harflerin her biri belli bir rakamı karşılıyordu. Buna ebced hesabı denir. Buna göre, her kelime ve cümle bir rakamlar topluluğudur.

Tarih düşürmek rakam yerine harf kullanılarak yapılan aritmetik hesabıdır. Bu hesapta vezin, kafiye, anlam ve bu arada istediğimiz tarih rakamı birbirine uymak zorundadır. Özellikle önemli sayılabilecek olayların anısına ve onları ölümsüzleştirme çabasıyla söylenen tarihler birkaç gruba ayrılır:

Mehmet fazıl efendinin divanında toplam 383 tarih bulunmaktadır edebiyatımızın en çok tarih yazan şahıslarından biri olan Mehmet Fazıl Efendi'nin divanında her tür tarih örneği de mevcuttur. Birçoğunun içerisinde ne tür tarih olduğunu da belirtmiştir. Ayrıca tarihler misraların sonlarında rakam ile de verilmiştir.

2.4.1 Tam tarih

Bütün harflerin rakam karşılıkları toplanarak eksiksiz ve fazlasız çıkan tarihlerdir.

2.4.2. Ta'miyeli (tamamlamalı) tarih

Bu tarih çeşidinde eksik veya fazla olan rakam bir önceki dizede söylenir. Böylece okuyan kişi çıkarma, çarpma, bölme veya toplama yaparak tarihin doğrusunu bulur.

2.4.3. Mücevher veya cevher tarih

Bu tarih çeşidinde yalnızca noktalı harfler toplanarak istenilen rakama çevrilir.

2.4.4. Mühmel tarih

Cevher tarihin ziddidir. Sadece noktasız harfler hesab edilerek rakama çevrilir.

2.4.5. Tarih-i dü-tā

Bir beyitte iki defa söylenen tarihe tarih-i dü-tā (iki büklüm tarih) denir. Ya her dize aynı yılı ayrı ayrı verir, veya bir dize ortadan ikiye ayrılarak aynı yılı iki defa söyler.

2.4.6. Lafzen ve mānen tarih

Bazen de tarih, söz olarak söylenip harf olarak da bunu doğrular. Yani hem anlamca hem de sözce tarih iki defa söylemiş olur. Bunda tarihin yanlış çıkma ihtimali yoktur.

2.4.7. Lugazlı tarih

Bazen tarihlerde bulmaca şeklinde söylenebilir. Bu tür tarihlerde rakam şekillerinden faydalanjırdı.

3. MEHMET FAZIL EFENDİ

3.1. Hayatı:

Asıl ismi Mehmed olup Fazıl mahlasını almıştır. Ebülbeka kefevi sülalesinden ve kuzatdan Ahmed Şerif Efendi'nin torunu, Sofya kadısı Mustafa Nureddin Efendi'nin oğludur. Bosna'da doğdu 1217 (1802-1803). Bunu "Bosna kendi mevlidimken oldı bir zindan bana" mısraından da anlıyoruz. Fazıl Paşa şerif olduğunu "Ben şerif ibn-i şerifim nesebimde tahir" mısraında iddia etmektedir. Al-i abaya olan sevgisini ve bağlılığını da yazdığı al-i aba mersiyeleri ve şiirlerindeki "Çaker-i al-i abayız", "İki alemde şanımız haydari yüz biz" ifadelerinden anlayabiliriz. Tahsili ilme gayret etti. Hicri 1239 (1823) da Edirne müderrisliği rüusu verildi. 1242 (1826)'da Bosna nakibül eşraf kaymakamı oldu. 1249 (1833)'de Belgrat mevleviyetine molla olarak, bir müddet sonra da Bosna mütesellimliğine tayin olundu. 1250 (1834)'de rütbe-i saliseye ve 1253 (1841)'de mirlivalığa tayin olundu.

Sonra İstanbul'a geldi. 1260'da Galata Mevlevi hanesi şeyhi Kudretullah Dede Efendiye inabe etti. Bir zaman şerikler ile Bosna iltizamatını deruhe edip bu sebeple senelerce maliye ve muhakemat dairelerinde uğraştı. Ali Paşa'ya intisabı ve verdiği bir kit'a ile İzmit Mutasarrıflığına tayin edildi. Ziya Paşa, meşhur "Zafername" adlı hicviyesini Mehmet Fazıl Efendi'nin ağızından Ali Paşa'yı övmek için yazılmış bir kaside gibi göstererek yazmıştır. O kaside de;

"Fazılı pire ateh gelse de söyler mehdin
Soy köpek olmasa da dişleri durmaz battal

Dalkavuklukta müdarda zamanım geçti
Olmadım şimdiye dek mahzarı feyz ü āmal

Acizim şükrynü ifadaki etti lutfun
Şem'i maksudumu ahır nefesimde iş'al

Mutasarrıflığa bir kit'a sebep olmuş idi
Bu kasidem beni valiliğe eyler isal"

Şeklinde Mehmet Fazıl Efendi'nin dalkavukluk yaparak İzmit Mutasarrıflığına tayin olunduğunu ima etmiş bunu da "zafarname şerhinde Hüsni Paşa lisanından "Meclisi Vala azasından Ziya Bey, Ali Paşa'nın rızası devletlerine muvafik harekata muvaffak olmamasından dolayı Kıbrıs mutasarrıflığı bahanesi ile İstanbul'dan tebid olunmak istenildikte bilstifa Avrupa'ya savuşmuş ve Ali Paşa bundan dolayı pek hiddet buyurmuş idi. İşte o esnada Fazıl Paşa miri mumaileyhin Avrupa'ya azimetini mutazamın mezkur kit'ayı tanzim ve hakipayı aliye takdim eyledi . Ana mukafaten kendine İzmit Mutasarrıflığı ihsan buyurulmuştu." diyor.

Mehmet Fazıl Efendi, bir nazmında şöyle cevap vermiştir:

Bir köpek dişli teres hain-i din ü millet
Devletin nân ü ni'am azguyendir ol kafir

Eylemiş namıma isnad ile hicvi imla
"Tir-i kudret" le anı recm ede rabb-i kahir

Devletin şan ile nam-i vükelaya dokunur
Ebedi hicv ü ezel olmadı benden sadır

Haric-i tavr-i edeb nazm u nesir söylemedim
Bilir ehl-i dil ü danış şuara-yı sair

Sadr-i Ali keremin bunce sene bendesişim
Borcudur boynumun ihsanına olmak şakir

Ömr ü ikbalin ede hazret-i Mevlamız dad
Olmuşum leył ü nehar ediyesinde zakir

Kit'a takdimimi yazmış hüner yanında anid
Etmış olsaydım o nazmimla olurdum Fahir

Hadd-i edebi bilir devletin edna kuluyum
Arza etseydim emel kit'alarım var vafir

Yazdığım kit'aların neşredeyim bak birini
Haklı nazm eylemişim gün gibi zahir ü bahir

Bunce lütf ü ni'am-ı padişaha mazhar iken
Mülteci oldu kim Efrence Ziya-i bedkar

....

Hamemi etti mülevves ateşe yakdım anı
Ana yetmez mi bu reddiyemiz evvel ü ahir

Göremem şanına layık o köpekle itişim
Ben şerif ibn-i şerifim nesebim de tahir

Ömrü oldukça ola san'at ü kesb-i hezeyan
Çin ü Hinde o nekes olsun anında tacir

Eylesin hicv ile enfas-ı hayatın ikmal
Eyledim Hakka du'a ede kabu l ol Kadir

Daha sonra Bosna'ya döndü. 1295'te Avusturya devletinin Bosna'yı işgal ettiği esnada yine İstanbul'a geldi. 30 Muharrem 1300'de vefat etti. Mezarı Üsküdar kabristanındadır. Vefatını ilan eden "vakit" gazetesinde yaşıının doksan karih ve Sicilli Osmani'de sekseni mütecaviz olduğu muharrerdir.

Tezkire-i Fatin' de "tabi latif bir fazlı zarif olup bir miktar tevarih-i güzidesi vardır." deniliyor.

Fazıl Paşa'nın babası Nakşî tarikine mensub olduğu halde kendisi Galata Mevlevi hanesi Şeyhi Kudretullah Efendiye (H.1261-M.1845)'de intisab eylemiş. Mevlevi evradını tercüme ve şerh ederek (H.1283-M.1866/67)'de bastırmış, bu hizmetine karşılık Konya'daki Dergâh-ı Mevlâna postnişini Sadreddin Çelebi tarafından hilafet verilmiştir. Hazreti Mevlana'ya olan尊重 ve muhabbeti dolayısıyla gazellerinin maktaında mesnevi nazmını尊重 yad eder.

3.2. Sanatı:

Çok sayıda gazel ve tarih yazmış olan Fazıl Efendi divan edebiyatının son güçlü sanatkarlarındanandır. Devrine göre açık ve anlaşılır bir dille yazmış olan Fazıl Efendi'nin Mevlevi şairlerinin yanı sıra, sadeleşme konusunda Nedim'in etkisinde kaldığı söylenebilir. Karmaşık ve ağıdalı tasavvufî terimler ve mazmunlara çok başvurmayan Fazıl Efendi Mevlana'nın etkisi altındadır. Tahmisini yaptığı şairlerin bile çoğu Mevlevi şairlerdir.

Fazıl Efendi divanını oluşturma sebebinde ;

"Değildir maksadım arz-ı hüner itmede bu alemden
Ubudiyet beni sevk itdi imlaya bu divanı" ile belirtmiştir.

Fazıl Efendi, Tarikatına sıkı sıkıya bağlı bir şairdir. Mevlana ve mesnevisinin etkisinde kalmıştır. Bunu ;

Çün Mesnevidir rehberim icaz-ı guy-ı yaverim
Ol nutk ile fahr eylerim kim olmaya manend ana" beytinden anlamaktayız.

Bosna ve çevresi ile İzmit vilayetinden azda olsa şiirlerinde bahsetmiştir.

Gazellerinde ilahi aşktan ve Mevlevilikten bahseden Fazıl Efendi, Kaside ve tarihlerinde bol bol mehdiye ve övgülere yer vermiştir. Fazıl Efendi'nin az sayıdakı hicviyesinin en önemlisi Ziya Paşa'ya yazdığı hicviyesidir. Bunu cevap niteliğindeki hicviyenin şu beyitlerinden anlıyoruz:

“Devletin şan ile nam-ı yükelaya dokunur

Ebedi hicv ü hezel olmadı benden sadır

....

Bi sebeb zatıma gadr ile adavet etti

Sırası geldi hicv yazdım o şahsa dair.”

3.3. Mevleviliği:

Fazıl Efendi Galata Mevlevi hanesi şeyhi Kudretullah Efendiye intisab eylemiş. Mevlevi evradını tercüme ve şerh ederek bastırmış, bu hizmetine karşılık Konya'daki Dergah-ı postnişini Sadrettin Çelebi tarafından hilat verilmiştir. Bunu:

“Tac-ı izz ü şerefim sikke-i Mevlana nadır

Bahş olundu oradan hil'at-ı tecdid bana” beytinden anlayabiliriz.

Fazıl Efendi'nin tüm şiirlerinde Mevleviliğin etkisi görülmektedir.

Fazıl Efendi, Mevlana methiyeleri yazmış ve gazellerinde Mevlana, Külah-ı Mevlevi gibi redifler kullanmıştır.

Rehberinin mesnevi olduğunu;

“Çün mesnevidir rehberim icaz-ı guy-ı yaverim

Ol nutk ile fahr eylerim kim olmaya manend ana” beytinde söylemektedir.

Yine Mevleviliğini ve nutkunun sebebini;

Bu sülük sairanda bir hakir mevleviyim ben
Kitab-ı mesneviden nutkuma izin müdam oldı” beytinde söylemektedir.

Fazılın şiirlerinde Mevleviliği, Mevlana sevgisini Mevlana ve Şems-i Tebriz ilişkisini görmekteyiz.

3.4. Eserleri:

3.4.1. Şerh-i Hakayık-ı Ezkar-ı Mevlāna

Evradı mevlanayı mufassalan tercüme ve şerh ederek “Şerh-i Hakayık-ı Ezkar-ı Mevlāna” isimlendirmiş ve sonuna çelebilerin muhtasar tercüme-i hallerini ve İstanbul ve vilayattaki Mevlevihanelerden ve şeyhlerinden bahsetmiştir. Dört yüz elli sekiz sahifeden ibaret olarak 1283’té tab edilmiştir

3.4.2. Divan

Mehmet Fazıl Paşa'nın yüz elli sekiz büyük varaktan oluşan divanında üç besmele manzumesi, bir istigfar manzumesi, dört münacat, dokuz na't, bir çaryar medhiyesi, iki mersiye, dört Mevlāna medhiyesi, bir Mevlevi sikkesi medhiyesi, üç yüz seksen üç tarih, yirmi sekiz tahmis, üç yüz yedi gazel, yüz beş kit'a, rubai serlevhasıyla yazıldığı halde hiç biri rubai vezninde olmayan ellı üç nazım, bir Mevlevi evradı icazetnamesi sureti, Galata Mevlevi hanesi Şeyhi Kudretullah Efendi'nin hal tercumesi, Fazıl paşa'nın bastırttığı Mevlevi evradı şerhinin baskı tarihi, Sadreddin Çelebi tarafından kendisine verilen hilafet namenin sureti yazılıdır.

Seyyid Mehmed Haşim tarafından (H. 1296 –M1878-79) tarihinde yazılan bir nüshayı Süleymaniye Kütüphanesine vakf etmiştir.

3.4.2.1. Tavsifi:

İstinsah tarihi: H.1296- 1878/79

Yazan: Seyyid Mehmed Haşim

158 varak, 260*168- 204*117 ölçülerinde talik yazı, 19 satır, sarımtırak avrupa kağıt, tezhipli bk, kırmızı szb, ilk çift sayfa yıldız, diğerleri kırmızı cilt, vişne rengi meşin, kenar sulu, miklepli cilt.

Başa Fazıl Paşa'nın (Şevval 1296/eylül 1879) tarihli vakfiyesi yazılı ve zat mührü basılıdır.

2. METİN

(Vr. 1^a) **Dīvān-ı Fāżıl-ı Bosnevi**

Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün

İdelim her dem ü ān istīcāze mekr-i şeytāndan
Giyelim cevşen-i şavn-ı Hudāyi bāb-ı Rahmāndan

Her emr-i ḥayra miftāh-ı bidāyet oldu bismillāh
Gelir mahzen-i bedī-i kīraā't oldu bismillāh

Bütün maḥlūka rāhmāniyyet ile muttaşıftır Hāk
Bu vech üzre 'ibādullāha hüccet oldu bismillāh

Rahimiyet ile tebṣīr-i kıldı ehl-i īmāni
Buñā 'alemde bürhān-ı hidāyet oldu bismillāh

Anīn̄ sininde islāma selāmetler muharrerdir
Baķılsa mīmine 'ayn-ı 'ināyet oldu bismillāh

'Aceb mīsrā'-ı berceste 'ulūmūn̄ cümlesin şāmil
Ma'ānīde naẓar kīl bi-nihāyet oldu bismillāh

Benim 'isŷānimā yokdur nihāyet evvel ü āhîr
Hemān̄ ġufrānimā fikr-i selāmet oldu bismillāh

İlahî sen zünübun Fāżiliñ luṭfunña 'afv eyle
Ki dīvānında miftāh-ı bidāyet oldu bismillāh

Be-hakk besmele yā Rabbi bu ‘āciz ķulim̄i afv īt
Cem‘i-i cūrm ü ‘isyānim yem-i ǵufrān ile mahv īt

(Vr. 1^b) **Manzūme’-i İstigfār u İ‘tirāf-ı Haṭā**

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilün

İtmışım bī-had haṭā estagfir-ullāh el-‘azīm
Rabbenā fāgfirlenā estagfir-ullāh el-‘azīm

Halveti ve celveti keşretde vahdet gösterir
Zikr ü fikrim dā’imā estagfir-ullāh el-‘azīm

Derd-i ‘aşka bulmak isterseñ devā ey derd-mend
İşte iksir-i şifā estagfir-ullāh el-‘azīm

Çeşme-i ‘ayn tūtiyā mir’at-ı kalbe incilā
Bahş ider şubh u mesā estagfir-ullah el-‘azīm

Olma ezkār u şalāt u şavm ile mağrūr kīm
Dā’ima derdiñ ola estagfir-ullāh el-‘azīm

Ümmet-i merhūmeye oldı berāt-ı maǵfiret
Eyle reyb ü riyā estagfir-ullāh el -‘azīm

Kālben kālben haṭāni mūterif ol Fāżılā
Kim m‘uñ ola sañā estagfir-ullāh el-‘azīm

Diger Münācāt-ı Beder-Gāh-ı Hażret-i Kādī -ül Hācāt

Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün

Dürüst eyle İlāhī dilde dā'im nūr-ı īmānı

Kerīmā zikr ü tevhidiñle ī'mār it o vīrānı

Garībim hem ḡarīk-ı bahr-ı īşyānim dü 'alemde

Dil-i nālānimā rāhm eyle lutf it ey kerem-kānı

Benim zenb ü günehden özge māl ü servetim yokdur

Meded setr eylesün yā Rab beni ḡufrānīñ īummānı

Ne işlersem ne efkār eylesem zāhirdir īndiñde

Benim şu hālime sen kıl hemān lutf-ı firāvānı

Kapuñdan ḡayrı īarz-ı iħtiyāc itmem bu dūnyāda

Bañā yā Rab sen iħsān eyle rūħānī ve cismānī

Bütün īālem lebāleb ṭoldı ķubħ-ı vizr-i nefsimle

O deñlü zālimim yā Rab ki yokdur hadd ü pāyānı

Teraħħum eyle Fāżil mücrime dūnya ü īukbāda

Anı dūr itme āl-i Muṣṭafādan kıl bu iħsānī

Diger Münacat-i Beder-Gah-i Hazret-i Kadi-ul Hacat

(Fā'ilātūn) Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilūn (Fā'lūn)

(Vr. 2^a) Yā ilāhī bāñā kıl merhamet ihsān eyle
Rahmetinle dil-i mahzūnumu şadān eyle

Nur-ı imānimə tefviti son demde
Luṭfunā nā'il edüb mazhar-ı ḡufrān eyle

İsmiñi zikr iderek hātm-i kelām eyle naṣib
Cürmüm afv īt beni āzāde-i nīrān eyle

Nefs-i şūmin yed-i ķahrında esirim lutf īt
Dest-i gīr ol bāñā her kārimi āsān eyle

Āmel-i hayrdan zerre eser yok bende
Bār-ı luṭfunla beni dāhil-i mīzān eyle

Çare-sāzim olacak sensin 'aziz ü Mennān
İki īalemde benim derdime dermān eyle

Fāzılı eyleyüb evlād-ı 'Aliye bende
Yā ilāhī aña kıl merhamet ihsān eyle

Na^ct -ı Şerif -i Hażret-i Seyyd-ül-Enām ‘Aleyhiş-Salavat-Ves-Selām

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilün

Gel berū ey bülbül-i gülzār-ı ‘aşk itme fiğān
Nāle itdirmez bize Ḥayy-ı Kādim-i lā-mekān

Bizi ümmet eyledi bir mürsel-i zişāne kīm
‘Āşikāne va^cdi çok lutf u ‘atāsı rāygān

Hażret-i Ahmed Muhammed Muṣṭafā Maḥmūd-ı Haḳ
Mürsel-i āhir-zamān şūret-nūmā-yı kün fe-kān

Āl-i Hāşim hem Kureyişī nesl-i Āzerdan gelüb
İftihār itdi anīnla ceddi bī-reyb ü gümān

Ol nebiy-i muhterem ol rahmeten-lil ‘ālemīn
Māder-i vālidden eşfaḳ ol şefī^c-i ‘āsiyān

Öyle bir şāh-ı risālet gelmedi dünyāya hiç
Müftehir zat-ı şerif ile zemīn ü āsumān

Hāce fażl u kemāl vākip-ı sīrr-ı celāl
Neyyir-i evc hidāyet dest-i gīr-i ‘āşikān

Sāhib-ı mühr-i nübūvvet menba^c-ı ‘ilm-ül yakīn
Mihr ü māh ehl-i īmān server-i kevn ü mekān

Cevher-i bahır-ı kerāmet ma‘den-i feyz-i Hudā
Kuhl-i çeşm kā’ināt-ı tūtiyā-yı ins ü cān

Mazhar-ı luṭf-ı Hudā mahbūb-ı Rab-bil ‘ālemīn
Şāh-ı iklīm-i vilāyet zübde‘-i ḥalk-ı cihān

(Vr. 2^b) Rūh-ı ‘ālem nūr-ı bahş-ı meclis-i fevz ü felāh
Cāmi‘-i cūd u sehā dürr-i yetim ķadr ӯ şān

Kāfile sālār-ı cümle enbiyā ü mürselīn
Şehsuvār-ı mülk-i lāhūt şāhib-i kehf-ül-emān

Hażret-i Haķ zātına virmiş ‘ulüvv-i ‘izzeti
Kadr u şāni vaşfına geldükde ‘ācizdir zamān

Mürsel-i ḥayr-ül-variddir sadık-ül-va‘d-ül emīn
Bunca tebşirāt ile kıldı cihāni şād u mān

Olmayız maḥrūm-ı rahmet mazhar-ı ḡufrān olub
Şāh-ı kevnine çün itdi bizi ümmet müste‘ān

Ol ḥabibe ümmet olmakdır dü ‘ālemde şeref
Luṭf idüb ancak kabūl it bizi ol ķadr-i dān

Kūl ne mümkün Fāżilā şebt eylesün evşāfini
Midhatinde ‘aczini hassān itmişken beyān

‘Arż-ı ḥāle cür’ et itdim būseye yüz eyle ben
Cürmümi ‘afveylesün oldur şefi‘im el-amān

Na‘t-ı Şerîf-i diğer Hâzret-i Fahr-i Âlâ Nebiyya ‘Aleyh-i Efdal-üt-Tehîyye

Mefâ’ılün / Mefâ’ılün / Mefâ’ılün / Mefâ’ılün

Risâlet mülkünün sultânı sensin yâ Resûl Allâh
Nübüvvet tahtının hâkâni sensin yâ Resûl Allâh

Şefâ’atle şifâ bahş ol bu ‘âşî kullara dâ’im
‘Âşât-ı ümmetiñ dermâni sensin yâ Resûl Allâh

Kebâ’ir ehli içün v’ad-i râhm ü şefkatîñ bî-hadd
Riyâż-ı cennetiñ bir yâni sensin yâ Resûl Allâh

Hîtâb-ı izzet-i levlâk ile tâlîf olundun sen
Hudânuñ sevgili cânâni sensin yâ Resûl Allâh

Sanâ cibrîl ile inzâl olundı Hâzret-i Kur’ân
Cihânuñ şâhib-i fermâni sensin yâ Resûl Allâh

En evvel ehl-i küfre sell-i seyf ile ǵazâ itdin
O sınnîn düşman-ı sâmâni sensin yâ Resûl Allâh

Kerem kîl merhamet kîl Fâzîl-ı ‘abdi günahkâre
Dü ‘âlemde şefâ’at kâmi sensin yâ Resûl Allâh

Müseddes-i Na^ct-ı Şerif-i Hazret-i Risālet-i ‘Aleyh-i Efdāl üş-Salavat ü Ekmel-üt-Tehiyye

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilün

(Vr. 3^a) Hātem-i ḥatm-i risāletsin ḥabib-i Kibriyā
Nām-ı pākiñdir seniñ Ahmed Muhammed Muṣṭafā

Ümmete sensin mü‘in ey padışah-ı aşfiyā
Sen şefi‘-ül müznibin ve mücriminsin bī-riyā

Koyma dūzahda beni cedd-i şehid-i kerbelā
Mücrimim eyle şefā‘at yā ab-ı ḥayrūn-nisā’

Reşk-i ḥurşid-i cihān bedr-i münir-i āsumān
Seyyid-ül kevneyn-i rūh-ı pāk-i cism-i ins ü cān

Efdal-ı mahlük-ı bāri muktedā-yı mürselān
Vāṣıl-ı mi‘rāc-ı izzet mürsel-i āhir zamān

Koyma dūzahda beni cedd-i şehid-i kerbelā
Mücrimim eyle şefā‘at yā ab-ı ḥayr-ün nisā’

Kāb-ı kavseyne iren sensin ‘izz ü muhtesem
Bezm-i ḡayb-ül ḡaybe vuşlatla ‘āziz ü muhterem

Mecma‘-ı envār-ı rāḥmet ma‘den-i lutf u himem
‘Āşı ve mücrimlere senden olur olsa kerem

Koyma dūzahda beni cedd-i şehid-i kerbelā
Mücrimim eyle şefā'at yā ab-ı ḥayr-ün nisā'

Li-ma'allāh bezminiñ sensin karın-i ā'zamı
Vākīf-ı esrār-ı hikmet 'ilm-i ḥakkıñ ā'lemi

Sāye-baş ehl-i īmān eshiyanıñ efhemı
Enbiyānıñ iki 'ālemde sen oldun erhamı

Koyma dūzahda beni cedd-i şehid-i kerbelā
Mücrimim eyle şefā'at yā ab-ı ḥayr-ün nisā'

Pek büyük ta'dād olunsa cürm ü işyānim benim
Çaresiz eyler şehādet cümle 'āzā-yı tenim

Birr ü tā'atden beridir nefs-i şuriş efkenim
Sen şefā'at eylemez isen sakardır meskenim

Koyma dūzahd beni cedd-i şehid-i kerbelā
(Vr. 3^d)Mücrimim eyle şefā'at yā ab-ı ḥayr-ün nisā'

Hālimi dergāhıñā 'arż etmeğe yokdur yüzüm
İ'tirāf-ı ma'siyet etmekden özge yok yüzüm

Rahmeten-lil-'ālemin sin 'afviñi gözler gözüm
Lutfiñ olmazsa yanar nār-ı cehennemle özüm

Koyma dūzahda beni cedd-i şehid-i kerbelā
Mücrimim eyle şefā'at yā ab-ı ḥayr-ün nisā'

Mürsel-i kažî' -l hâcât u nebiyy-i kâinât
Merdüm-i çeşm-i cihânın müşfîk-i hâl-i 'usât

İns ü cinn oldı sañâ vâcib-i ihdâ-yı şalât
Fâzıl -âsâ şâlih ü tâlih umar senden necât

Koyma dûzâhda beni cedd-i şehîd-i kerbelâ
Mücrimim eyle şefâ'at yâ ab-ı hayr-ün nisâ'

Tâhmis-i Na't-ı Şerîf-i Sultân-üs Şu'arâ Merhûm Sâmi

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Kemâl-i lutfuña yok iştibâhim yâ Resûlallâh
Egerce yok günehden intibâhim yâ Resûlallâh
'Inâyet eyle sensin pâdişâhim yâ Resûlallâh
Cemâlin ârzû eyler nigâhîm yâ Resûlallâh
Çıkar her şeb anîçün 'arşa âhîm yâ Resûlaliân

Meded-res ol bañâ luþf u firâvânîla luþf eyle
Kebâ'ir ehline mev'ûd-ı fermânîla luþf eyle
'Usât-ı müslimine 'izzet ü şânîla luþf eyle
Şeb-i 'isyânda kâldım mihr-i ihsânîla luþf eyle
Beyâz eyle meded rûy-ı siyâhim yâ Resûlallâh

Zünübî irtikâb etmek bañâ emr-i bedîd oldı
Göñül 'isyâna meyl etmekle güyâ müstefid oldı
Günâhim bulmayûb nokşân mezîd ender mezîd oldı
Anı luþfuña def'it keletalime sedd-i sedîd oldı
Vücûdumdur benim cûrm ü günâhim yâ Resûlallâh

(Vr. 4^a) Yüzüm yok hālimi dergāhına īfām u inhāya
Ne dürlü eyleyem bilmem cesāret naşş u imlāya
Şadā-yı fisk u ̄isyānim irişdi çarh-ı bālāya
Kerem senden yapıştim ḥalqa'-i bāb-ı temennāya
Kapūndan mā-'adā yokdur penāhim yā Resūlallāh

Şeff-ül müznibin olmak senin̄ alemde şanındır
Şefat kıl 'usāt-ı müslimine bende-gānındır
Huşūsiyle bu ̄aciz Fāzıl ̄abd-i nā-tuvānındır
Dür-i sertāc-ı ikbālim ̄gubār-ı ̄asitānındır
'Ubūdiyyetdir ancak izz ü cāhim yā Resūlallāh

Tahmīs-i Nāt-ı Şerîf-i Meşā'ire Leylā Hānim

Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün

İmām-ı enbiyā ve evliyāsin yā Resūlallāh
Habīb-i Kibriyāsin müctebāsin yā Resūlallāh
Marīz-i cürmesin ̄āyn-ı şifāsin yā Resūlallāh
'Alīl-i derd ü ̄iyāna devāsin yā Resūlallāh
Bize sūy-ı cināna reh-nūmāsin yā Resūlallāh

Meh ü hūrşid olur pūyān-ı bir bir hākipāyiñde
Bulur her rūz u şeb envār -ı diğer hākipāyiñde
Melekler şaf şaf olmuş h̄idmet ister hākipāyiñde
Sanā ̄aşık olanlar secde' eyler hākipāyiñde
Cem-ı ümmete ķible-i nūmāsin yā Resūlallāh

Seniñ nūruñ Hudā halk eyledi yokken bu ādemler
Cemal-i pākine mir'at idindi anı çok demler
Kudūmünle vücüda geldi nice emr-i mübhermler
Yaradılmazdan evvel pādişāhim heb bu 'ālemler
Cenāb-ı Hāk ile sen aşināsin yā Resūlallāh

Umār ihsāniñ a'lā u ednā dā'im 'id eyler
Eger ermezse luṭfun kendi kendin nā-bedid eyler
Şifā olsa dahı bir kul anı Mevlā sa'id eyler
Cihānda fāsık u fācir kerem senden ümīd eyler
Sefā'at kıl Habib-i Kibriyāsin yā Resūlallāh

(Vr.4^b) Seniñ şān-ı şerifin rūşenādir gökde hem yerde
Gubār-ı hākipayiñ tūtiyādir çeşm-i her mürde
Bu mücrim Fāzılı mahrūm kılma қaldı bu derde
Ne yüzle varacak Leylā hużūra rūz-ı mahşerde
Añā rahm eyle şāh-ı enbiyāsin yā Resūlallāh

Tahmis-i Na't-ı Şerif Bursevi Şeyh Merhüm 'İffet

Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün

Sānā hāl-i perişānim 'ayāndır yā Resūlallāh
Şeffi' olmaz iseñ kārim yamāndır yā Resūlallāh
Beyān-ı hāle hāmem tercümāndır yā Resūlallāh
Nigāh-ı iltifatim cāna cāndır yā Resūlallāh
Gam-ı aşkiñ hāyat-ı cāvidāndır yā Resūlallāh

Hudā halk itmedi ‘ālemde misl-i hilye’-i zātiñ
Anā īmānı vardır ins ü cinle her nebātatiñ
Değil bürhāna hācet gün gibi zāhirdir iṣbātiñ
Nice dem-bestə oldu bülbülān-ı ravża’-i na‘tiñ
Cemālinle cihān-ı reşk cināndır yā Resūlallāh

Olub mi‘rāc u ķurb-ı hażret ile kām-bin-i cismiñ
Cihānı eyledi ħatm-i nübūvvetle rezin cismiñ
Hem oldu bā‘is-i ibdā‘-ı āfāk u zemin cismiñ
Sezā eflāke kāt kāt nāz iderse nā-zenin cismiñ
Bu ħāk-ı ‘anberin içre nihāndır yā Resūlallāh

Hudā cem‘ eylemişdir şefkat ile rahm-i māyende
Cihāna gelmemışdır bir peyember ķadr u pāyenđe
Zemin ü ҷarḥı қoydu ser-te-ser cümle hīmāyende
Sen ol sultān-ı örnek-i nübūvvetsin ki sāyende
Felek encüm mücevher sāye-bändır yā Resūlallāh

Mu‘teber itdi ān-ı makdemiñ kevn-i gül-āb-āsā
Vücūd-ı müşrikini yakdı yandırdı şehāb-āsā
Cihānda nūr-ı zātiñ zāhir oldu māh-ı tāb-āsā
Münevver tāb-ı mahşer dīn ü şeri‘n āf-ı tāb-āsā
Mücevher tāc-ı şemşirin revāndır yā Resūlallāh

(Vr. 5^a) Kuluñ Fāżıl ider ümmid-i luṭfunū cümleden ăkdem
Şefā‘atdır cenāb-ı devletden matlubı her dem
İki ‘ālemde senin sine’-i mecrūhına merhem
Nigāh-ı merhamet kıl ümmetiñdir ‘iffet-i pür-ġam
Garib ü derd-i mend ü bī-kesändır yā Resūlallāh

Tahmis-i Na^ct-i Şerif-i Neccâri- Zâde Şeyh Rıza Kuddise Sîrrahu

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Benî Hâsim nebiyy-i necilasın yâ Resûlallâh
Şifâ-bahşında' cümle-i 'alâsin yâ Resûlallâh
Ne rütbe medhîn eylersem muhâlsin yâ Resûlallâh
Melâhat-ı kişverinde bî-bedelsin yâ Resûlallâh
Leťafetde güzellerden güzelsin yâ Resûlallâh

Muhammed Ahmet ü Mahmûd-ı hâk ism-i laťifindir
Kureyşî ü nübüvvet hâtem-i nâm-ı nazîfîndir
Îmâm-ül enbiyâ ünvân-ı vâlâ-yı redîfîndir
Nebiyy-i zül-hisab ümmî lâkab u vaşf-ı şerîfîndir
Muňakkak hâce'-i 'ilm-i ezelsin yâ Resûlallâh

Cemâl-i hâlk-ı kevnîn mir'at-ı şuhûduñdur
Mela'ik ins ü cin sañâ musahhardır cünûduñdur
Mücerred rahmetel-lil 'âlemîn 'âli vücûduñdur
Civânimdan 'âlem pek büyük muhtâc-ı cûduñdur
Kerem şadrında destûr-ül 'amelsin yâ Resûlallâh

Erişdin kâb-ı kavseyne anâ özge kemâl olmaz
Hîtâb-ı izzete bâ-lezzât erdiñ kîl ü kâl olmaz
Vücûduñ nûr-ı hâkdir anâ mânend ü misâl olmaz
Şu 'â-ı maşrik -i ikbâlinê hergiz zevâl olmaz
Hâbib-ı lâ-yezâl ü lem-yezelin yâ Resûlallâh

Bu fâcir Fâzîlinî 'isyâni bî-hadd ü nihâyetdir
Kerimdir meşreb-i zâtîn ümidi heb 'inâyetdir

Esir-i nefsidir muhtac-ı ihsan-ı şefā' atdir
Rızā-i zill hümâyunuñda muhtac-ı himāyetdir
Penā-gāh-ı üməm kehf-i milelsin yā Resülallāh

(Vr. 5^b) Medhiyye-i Hażret-i Çehär-ı Yār-ı Güzün Rıdvānullah-i Te'ala 'Aleyhim Ecma'ın

Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün

Gice gündüz bunā şidk ile dā'im olsun imāniñ
Rızası makşadıñ ise Hudā-yı Hayy-ı Mennāniñ

Fedākār ol yolunda hāndan āl-i
Ebubekr ü 'Ömer 'Oşmān u Haydar çār-ı erkāniñ

İmāmin-i şehidin nūr-ı 'ayn-ı server-i Yezdān
Hasan ile Hüseyin içün fedā kıl cism ile cāniñ

İki 'ālemde kāfidir sañā bu devlet ü 'izzet
Çalış kulluk ile kıl iftihār ol şehr-i yārāniñ

Kulağ verme şakin erbāb-ı inkār olmadı āgāh
Nedir āl-i 'abāya ḥubb u 'aşķı ehl-i 'irfāniñ

Mürüvvet lāzım iken āl-i fahr-i 'āleme dā'im
Diger efkār idenler münkir ider naşş-ı Kur'āniñ

Beni haşr eyle kītmiri ile aşħāb-ı kehf-āsā
Bu yüzden bendene olsun ilahi luṭf u ihsāniñ

Göñül diğer bir ümmidin yok illâ rahmet-i rahmân
Hudâniñ bahîr u gufrânıdır ancak derde dermâniñ

Cenâb-ı mevlevîdir zülcenâhîn nesl ü nisbetle
Ebubekr ü 'Aliyy-ül murtażâ şâhân-ı ekvânîn

Bir ednâ çâkeriyim iki şâh-ı 'âlem ü fażlîn
Cenâb-ı Mevlevî vü Şems-i Tebrîzdir dirahşâniñ

İlahî Fâzılı dûr itme bâb-ı intisâbından
Çehâr-ı yâr-ı ser-verle veliyy-ullâh-ı zişâniñ

Mersiye'-i Hażret-i İmâmin-i Hümâmin Radiyallâhü-'Anhümâ

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Unudulmaz eli yevm-ül kiyâm eyyâm-ı mâtemdir
O rûz -ı pür-mihen dünyâda kim mahşerle tev'emdir
Gözünden kân döküsün yâş yerine mevsim-i gamdır
Meded 'âşk-ı muharremdir bu günde mâtemdir
Anîçün gice gündüz dide'-i terden akân demdir

(Vr. 6^a) Bugün bir kara gündür görmedi emsâlini insân
Bugün aşhâb-ı habîb âl u ehl-i beytedir efgân
Bugünde oldı sultân-ı şehidân kâniyla pûyân
Meded 'âşk-ı muharremdir bu günde mâtemdir
Anîçün gice gündüz dide'-i terden akân demdir

Nasıl kıydı o şāh-i ‘āleme bu bī-nemekler bāk
‘Aceb nice tahammül itdi bu zulme felekler bāk
Bugün āh u fiğān etmektedir ins ü melekler bāk
Meded ‘āşik muharremdir bu günüki günde mātemdir
Anıñçün gice gündüz dide’-i terden akān demdir

Bu ayda verdi ser ol şāh-i envār kopdı vāveylā
Hafid-i seyyid-i ‘ālem şehid-i kerbelā hālā
Hüseyin ibn-i ‘Aliyy-ül murtażā şāhen şeh-i vālā
Meded ‘āşk-ı muharremdir bu günüki günde mātemdir
Anıñçün gice gündüz dide’-i terden akān demdir

Sabāh-ı haşre dek hayr-ün nisā’ kim Fātima Āna
Çeker-pārem diyü āh-ı dil ile başlar efgāna
Revān olsun sırışkin cūş idüb ‘ālemde her yāna
Meded ‘āşk-ı muharremdir bu günüki günde mātemdir
Anıñçün gice gündüz dide’-i terden akān demdir

Yezid-i kāfir ü bed hilkat ü bī-rahm u bī-dīnī
Hudā-yı lā-yezālin düşman-ı şayān-ı nefrini
Her ān la‘netle yād it ol habis fitne-i ebini
Meded ‘āşk-ı muharremdir bu günüki günde mātemdir
Anıñçün gice gündüz dide’-i terden akān demdir

Cihāni eyledi ol hā’in-i bed-hū bütün mağmūm
Sürer haşre degein bu da‘va-i āl-i ‘abā ma‘lūm
Yezidin cinsine la‘net oku kim olasin merhūm
Meded ‘āşk-ı muharremdir bu günüki günde mātemdir
Anıñçün gice gündüz dide’-i terden akān demdir

İki ‘ālemde Fāzıl şānumızdır ḥaydariyüz biz
Değil ‘ünvānimiz zāhir dalāletden beriyüz biz
(Vr. 6^b) Dü ‘ālem içre evlād-ı ‘Alīnī̄ çakeriyüz biz
Meded ‘āşk-ı muḥarremdir bu günki günde mātemdir
Anīnçün gice gündüz dide’-i terden aķān demdir

Mersiye-i Diğer Hażret-i İmāmin-ül Maḳbūlin Radi‘anhümā Hāhk-ül Kevnin

(Fā’ilātūn) Fe’ilātūn / Fe’ilātūn / Fe’ilātūn / Fe’ilūn (Fā’lūn)

Eyledi sāl-i cedid hūzn ü melāli tecdīd
Dūd-ı āh ile tutuşdı dil-i ehl-i tevhīd

Çünkü bu şehr-i muḥarremde imām oldu şehīd
Lā‘net ol kāfire olsun ki anı itdi Yezid

Āğlayub çāğlayalim māh-ı muḥarrem geldi
Kanlı yaşı dökelim gün gice mātem geldi

Gelmemiştir bu cihāna dahi bir öyle la‘in
Ser-i şehzādeyi hāk üzre yuvārlatdı mūhīn

Ākīdub seyl gibi hūn-ı şehidānı hemīn
Kāne bulaşdı Kızılırmaga döndi bu zemīn

Āğlayub çāğlayalim māh-ı muḥarrem geldi
Kanlı yaşı dökelim gün gice mātem geldi

Bu cihān ḥālk olalı görmedi hiç arz u semā
Ehl-i beyte ne vukū‘ buldu bu zulm ile belā

Şübhe yok haşre degin bitmeyecek bu dā‘vā
Sūzış-i dile eder mü’min olan vāveylā

Āğlayub çāğlayalim māh-ı muharrem geldi
Kanlı yaşı dökelim gün gice mātem geldi

Olma bu ‘aşr-ı muharremde şakin hurrem ü şād
Kanlı yaşı ile dā’im idüb āh u feryād

Eyle la‘in ile Yezid ü refikāsin ta‘dād
Habib-i āl ile dü ‘ālemde olasin dil-şād

Āğlayub çāğlayalim māh-ı muharrem geldi
Kanlı yaşı dökelim gün gice mātem geldi

(Vr. 7^a) İtmediñ zerre kadar merhamet ey çarh-ı deni
Niçe kiydiñ iki şehzādeye dökdün bu kanı

Tutmasun yāver ü yār dehrde bir kimse seni
Acımak gelmedi çün sāna Hüseyen ü Hasanı

Āğlayub çāğlayalim māh-ı muharrem geldi
Kanlı yaşı dökelim gün gice mātem geldi

Dūzehe koyma beni ‘afvin ile mültefit it
Fāzılıñ ma‘siyeti çok ise de mağfiret it

Sōñ nefesde Allāh Allāh dememi ‘ākibet it
Hasanın ‘aşkına Rabbim bu kula merhamet it

Āğlayub çāğlayalım māh-ı muḥarrem geldi
Kanlı yaşı dökelim gün gice mātem geldi

Medhiye'-i Hażret-i Mevlānā Kuddise Sırrahu Al-i ‘Alā

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilün

Mālik-i tāc-ı hidāyet şāh melik-i ma‘nevī
Hāce'-i ‘ilm-i ledündür zāt-ı pāk-i mevlevī
Şark u ḡarba münteşir olmuş ş‘uā‘-ı pertevī
Sözleri iksir-i ā‘zim nazmının yok peyrevī
Tercümān-ı ‘ālem-i ‘irfān şahib-i meşnevī

Zātidir ser-levha'-i cümle nüfūs-ı serverī
Meyve'-i naħħl-i ħalil ü hüner-i peyġamberi
Nesl-i Bekir sālik-i rāh-ı cenāb-ı haydari
Muktedā-yı evliyā mülk-i ḥakīkat dāverī
Āstān-ı pākıdır kehf-i imān-ı uhrevī

Bir nażarda etdi ihyā nice mürde zāhidī
Mihr ü mehdır kūtb-ı ā‘zim oldığının şāhidī
Zātidir müstağrık-ı nūr-ı cemāl-i Āhmedī
Zāhir ü bāṭin odur evlād-ı pākin erşedī
Kuvve'-i ķudsiyesi mānend-i nutk-ı ‘Isevī

Sikke-i ‘ulyasının vārdır kemāl-i rif‘atī
Her mücevherden girān-terdir felekde kıymeti
(Vr. 7^b) Kūl edinmişdir bu dünyaya gelān her devleti
Pādişahlar mahv ider bir demde şān u şevketi

Zerredir yānında ānīn efser-i genc-i servī

‘Āşikān ism-i Celāl ile idince iştigāl
Devr iderler eyleyüb tenevvüre bī-çün perr ü bāl
Zāhir ü bātında oldur mecmā‘-ı ‘ilm ü kemāl
Fāżil itdi saye’-i kudretde ānā imtişāl
Gülşen-i ehl-i vefādır ‘ālem içre pīr adı

Müseddes Medhīyye’-i Tarīk-i Feyz-i Refīk-i Hażret-i Mevlevī Kuddise Sirrahu

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilūn

Kov libās-ı māsivāyi luṭf-ı Hakkā lāyik ol
İtme münkirler ile ülfet muhibb-i şādīk ol
Cān fedā kıl kebş-i İsmā‘il-i āsā fā’ik ol
Ateşi ‘aşkıyla yān ‘abd-i muṭī‘-i Hālik ol
Ānla sırr-ı vahdeti dā’im anīnla zā’ik ol
İntisāb-ı mevlevī ise murādīn ‘āşık ol

Dā’imā ḫalbiñ senin āgāh itsün yārdan
Hük̄m-i bāriyi bilüb itme hāzer aḡyārdan
‘Aşk ile kıl kendini mahfūz-ı zehr-i mārdan
Bülbül-āsā eyleme ‘arż-ı şikāyet hārdan
Ānla sırr-ı vahdeti dā’im anīnla zā’ik ol
İntisāb-ı mevlevī ise murādīn ‘āşık ol

Girme dürlü dürlü renge bāğda sünbül gibi
Keşfi esrār eyleme her āşināya mül gibi
Sābit ol rāh-ı hākīkatde açılma gūl gibi

Çekme ȝam ȝevk ü şafaya bâk hemân bülbül gibi
Ânla sırr-ı vahdeti dâ’im anînla zâ’ik ol
Întisâb-ı mevlevî ise murâdîn ‘âşik ol

Zikr-i Hâkla kîl tevaâggul kim budur dâb u usûl
Cümle ‘âşiklar bu yolda buldu matlûba vuşûl
(Vr. 8^a) Çıkma râh-ı müstakîmden eyle bu nuâkum kabul
Hakkı bil nâ-hakkı bilme doğruca git şâg u şol
Ânla sırr-ı vahdeti dâ’im anînla zâ’ik ol
Întisâb-ı mevlevî ise murâdîn ‘âşik ol

Haâzret-i Hakkâ tevekkül üzre ol leyî ü nehâr
‘âşik iseñ rütbe ü câh ile itme iftihâr
Mâ-hâsil cân u gönülden kîl bu hâle ibtidâr
Her ne cürmün Fâzîlâ var ise eyle i‘tizâr
Ânla sırr-ı vahdeti dâ’im anînla zâ’ik ol
Întisâb-ı mevlevî ise murâdîn ‘âşik ol

Ehl-i ‘âkl u dânişe bu naâzîm u iş‘ârim yeter
Zâhide ise riyâyi itdi şeytân derd-i ser
Meclis-i nâdâna dâhil olma ‘âşik kîl hazer
Rûz u şeb devrâna gir mânende’-i şems ü ķamer
Ânla sırr-ı vahdeti dâ’im anînla zâ’ik ol
Întisâb-ı mevlevî ise murâdîn ‘âşik ol

Medhiyye-i Sikke-i Şerif ü Tarîk-i Feyz-i Refîk-i Haâzret-i Mevlevî Kuddise Sîrrahu

Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün

Söylenür efsânelerde efser-i genc-i servî
Ehl-i 'aşka özgedir ândan külâh-ı mevlevî

Sikkeye olduñsa nâ'il itme minnet bir kese
Müftehîr ol efserinle dünyevî hem uñrevî

Cevher-i 'îrfânı bulmak maksadîn ise eğer
Mâ' den-i 'ilm-i ledündür oku nazm-ı mesnevî

Hacle-gâh-ı vehme düşme sâlik-i tevhîd ol
Feyzini senden dirîğ itmez o şâh-ı mâ'nevî

Zâ'il olmaz haşre dek devrân ider bu 'âli
Müstemirdir Şems ile Monla-yı Rûmuñ pertevî

İ'tikâf u zühd-i kov şûfi semâ' u zikre gir
Varsa 'aklîn dâ'im ol ehl-i sülüküñ peyrevî

Hâace geç cümle taa'şşubdan çalış 'îrfâna kim
Bezm-i ehl-i 'aşka gir olma mürâyi münzevî

(Vr. 8^b) Deşt-i 'îrfâna sefer kil Kays-ı veş Leylâ içün
Bu tarîk-i mustakîmin mûrşid ü piş-revî

Vir cilâ âyine-veş Hu zîkr ile mürde dile
Ol Mesih-âsâ hayat-ı cavidâniñ reh-rûy

Bülbül-i şeydā gibi gülzār-ı ‘aşkı kıl mekān
Kāh şehidin sañā evveli cāy-ı çādır peyrāvi

Dergeh-i Monlādadır şahbā-yı vahdet sāgarı
Fāzilā nūş eyle āndan mest-i ‘aşk it cān-evi

Tahmis-i Medhiyye’-i Nazim-i Der-Hak Sikke’-i Şerif-i Mevlevi

Fā’ilātün / Fa’ilātün / Fa’ilātün / Fa’ilün

Dürre-üt-tāc-ı sa‘ādetdir külāh-ı Mevlevi
Kisvet-i aşhāb-ı cennetdir külāh-ı Mevlevi
Kubbe-i kaşr-ı selāmetdir külāh-ı Mevlevi
Şems-i gerdūn-ı kerāmetdir külāh-ı Mevlevi
Ya kamer devrin işāretdir külāh-ı Mevlevi

Menba‘-ı iksirdir arz-ı yeri zīr eyler geçer
Cevşen-i feyz-ı Hudādan cüz’ü ā‘zimdir meğer
Bād-ı vahdetde gelür cūş ider def‘i keder
‘Aşık-ı müstağrik-ı bahr-ı tecelli mevc ider
Dürr-i girdābı hākiyatdır külāh-ı Mevlevi

Olmaz aşhāb-ı şek-ı beyt-i sūlukunū ‘ākifi
İtmedin taşdik-ı hāl ü vücud-ı kul sālifi
Eyleyan ser-pūş-ı gūş eyler nidā-yı hātifi
Eyler Eflātūn devrān cām-ı feyz-ı ‘ārifi
Hātm-i pür-esrār-ı hikmetdir külāh-ı Mevlevi

Cümle erbāb-ı h̄ired buldı anīn ile kemāl
Oldılar ehl-i vefā heb eyleyanlar imtişāl
İns ü cinden irmez ol aş̄aba bir kevne zevāl
‘Ālemi itmiş uşūl-i vecd ile pür –vecdü hāl
Çarh-ı gerdūn-ı vilāyetdir külāh-ı Mevlevi

Bilmez erbāb-ı h̄aķikat renciş-i yās u keder
Vāşıl-ı tūr-ı tecelli ehl-i ‘aşķ olur gider
(Vr. 9^a) Reşk ider envārinā her rūz u şeb şems ü ķamer
Kā’inātī pertevi-lebriz-i nūr-ı feyz ider
Şem^c-i bezm efrūz-ı vahdetdir külāh-ı Mevlevi

Eyleyanler meslek Monlā-yı Rūma iktidā
Oldılar rāh-ı şevāb-ı h̄akda h̄alka muktedā
Gülşen-i tevhid-i bābin anlar açdı ibtidā
Bülbül-i cān u dile gelse ola būy-ı hūdā
Gonce’-i bāğ-ı hidāyetdir külāh-ı Mevlevi

Müftehirdir Fāżılā ānīnla her ‘akl-ı selim
Āna raġbet itmede āgāh-ı esrār-ı ‘alim
Kadrini bilse bilür ancak anīn merd-i fehīm
Padişāh eyler cihāna bir gedāyi ey nazīm
Serde iklil-i sa‘ādetdir külāh-ı Mevlevi

(Vr. 9^b) Қaşide Be- Hengām Cūlūs-ı Sultān ‘Abdūlāziz Hān

Mefā’ılün / Mefā’ılün / Mefā’ılün / Mefā’ılün

Taālallah zihī elṭāf-ı bī-pāyān-ı subḥānī
Muvaffak oldu taħrīce қalem bu genc-i ‘irfānī

Zihî ikbâl-i ‘asr-i ma‘delet haşr içre kim oldı
Beyâzâ almağa tesvididen tefsîr-i Kurâ’rı

Zuhûr itdi nice şâd u meserretler bu hengâmada
İrişdi tab‘-ı ashâb-ı sülûka lutf-ı Yezdânı

Uyândırdım kûlûb-ı ehl-i zikri hâb-ı gafletden
Nedir yazdım cenâb-ı mevlevîniñ vird ü erkâni

Yazarken eyledim Hâkka tażarru‘ ‘acz-i hâlimle
O dem ilhâm ile imdada geldi Kütb-ı Rabbâni

Yine eltâf u ihsân-ı Hudânîñ mazharı oldum
Reside olmamışdır böyle vakte Bilge Hâkâni

Esub bâd-ı şabâ makşûdum üzre cânib-i hâkdan
Gül-i matlub açıldı gördü çeşmim bu gûlistânı

Taşavvur eyledim mûr-u Süleymân vak‘asın derhâl
Yazub ‘arz eyledim medhiyye’-i sultân-ı devrâni

Şehînşâh-ı mu‘azzam hażret-i ‘Abdülażîz Hân kim
Odur şimdi hûdaverd-i mükerrem zıll-i Yezdânı

Cülûsi sâ‘atinde köhne ‘âlem gûlsitân oldı
Nevây-ı ‘adl u dâda başladı mûrg-i hoş elhâni

Hayât-ı tâze buldı sâyesinde ser-te-ser ‘âlem
‘Adâlet ile icrâ itdi iksir âb-ı hayvânı

‘İnāyet merhamet luṭf u ‘adālet buldu fer anda
Tanin endāz-i āfak oldu sīt ü şöhret ü şānī

Tefevvuk eyledi Nūşirevānı ‘adl ile birden
İħāta eyledi dünyayı sīt-i luṭf u iħsānī

Semend-i tali‘-i ikbāline kıldı tecelli Haķ
Zihī ikbāl ü iclāl ‘arşasında itdi cevlānī

Ne semte ‘azmi derse şevket ü ikbāl ile oldım
Miśāl-i mihr-i enver eyler ol aklımı nūrānī

Cihāni şöyle teshir eyledi insāf u ‘adlile
Kavulur bāy u gedā dā’im yolunda cümle ķurbānī

Kemāl-i ‘adl ile żabṭ itdi dünyayı Süleymān-veş
Murād itse alūr teshirine İrān u Tūrānī

(Vr. 10^a) Demādem mutuzırdır Hıżr u İlyās rehgüzərində
Cenāb-ı şevketidir vār ise İskender-i sānī

Şu denlü heybeti tūtdı cihāt-ı rab‘i meskūnī
Tuyunca nāminı düşman ḥutār rāh-ı girizānī

Vücūdunā zineti halk olunmuşdur ‘ināyetden
Şehinşāh-ı cihānīn̄ gelmedi dünyaya ākrānī

Hesāb u ḥaddi yok iħsānlar etdi nev‘-i insāna
Meserretle ferahla kıldı memlū mülk-i imkānī

Misāl-i mahrumē itmiş tecelli zātına Mevlā
‘Ayāndır şems-i veş ihsānının şem‘-i fūrūzānı

Bir ednā bendeye cevr itmeğe yok haddi bir ferdin
Naşıl medh itmesün ehl-i kalem ol şāh-1 zişānı

Cihān mesrūr-ı hurrem sāye-i luṭf u ‘atāsında
Beyāna var mı hācet kimse inkār eylermez āmā

Gedā u aqniyāya luṭf u ihsānı firāvāndır
Ne mümkün ‘arż ide biñde birini nuṭķ-ı insānı

Kim itse ‘arż-ı hālin serra’-ı ‘ulyāsına takdīm
İrer maṭlūbuna elbet olur maḥcūb-ı ihsānı

Küşād oldı der-i genciyə’-i ‘irfān-ı ‘aşrında
Pür itdi dürr-i derc-i mārifet aqūş-ı imkānı

Zamān-ı devletinde düşdi ‘ilm ü dānişe ‘ālem
Hilāfim yok hüner-mend ile lebriz oldı her yānı

Odr iklāl iden nāmūs-ı milk ü milleti el-hāk
Anām ile yeniden buldu revnak taht-ı ‘Osmānı

Felātūn zātını görse olındı dālle vü hayran
Selefde varsa görmüş söylesün böyle cihān bānī

Zihī feyz-ı ilāhi ānā mazhardır şah-ı ‘ālem
Murād itse ider münkād-ı emri seyr ü ceylānı

Bulunsayı Feridün u Sikender devr-i ‘adlinde

Olurlardı der-i iclāliniñ her biri dermānı

Cihānda kālmadı cevr azmayān Hākka ḥam̄d olsun

Hudā şol rütbe virdi zātına ‘adl-i firavānī

Cihan zīr-i cenāh-ı şevketinde rāhatı buldı

Re‘āyā ve berāyā görmede her dürlü sāmānı

İdüb izhar-ı cehtecdādınıñ ervāhını şādān

Bunuñla iftihār eyler mülük-ı ăl-i ‘Oşmānī

Odır fahr-ı selātin-ı selef yok iştibāhim hiç

‘Adāletle unutdurdu geçen şāhān-ı devrānı

(Vr. 10^b) Nice ăsār-ı hayra Hāk muvaffak eylesün zātin

Fünūn-ı harbe teşvīk itdi halkı zāt-ı zişānı

Ne resme կoydı mülk ü milleti görse nizāmin heb

Mülük-ı sālige tahsin iderlerdi bu ăvānı

Mezālim bābını sedd itdi efrad-ı ra‘iyyetden

Bütün ăclā vü ednāya müsāvī oldı ihsānı

Zaman-ı devletiniñ her günü bir ‘id bir nevrūz

Düşer emtār-ı ihsānı misāl-i ăb-ı nisānı

Cenāb-ı şevketidir müftedā-yı ehl-i imān kim

Revāndır maşrik ile mağribē tā emr ü fermānı

İder şâhib-i şeri^cat mu^ccizâtı hükmüni te^cyid

Odr şâh-ı güzin ü hâmi'-i din-i müslümânı

Bütün 'âlem revâdîr iftihar eylerse zâtıyla

Fürûğ-ı 'adli tutdı 'âlemi çün mihr-i rahşanı

Kemal-i 'acz ile ben cüre't itdim vaşfin imlâya

Ne kabil medh idem hakk ile ol zât-ı hünerdâni

Geleydi şâhib-i şehnâme Firdevsî bu 'aşr-içre

Cekerdi medh-i eslâf-ı mülükâ hâtt-ı butlânı

Cesâret geldi takdime şah-ı devrâne bu nazmı

Bilür her cevherin kâdrin odır her gevherin kâni

Hüner da^cvâsı itmem kendimi sâhib hüner bilmem

İderken nazmımı teslim benim 'örfi vü hâkâni

Hünerden gerçi pek bî-behre bir 'abd-i gedâyım ben

Dü 'âlem mû^cinimdir benim âyât-ı Kur'ânî

Bañâ lutf-ı Hudâ irdi özendim hîdmet-i pire

Hemân iimdâda geldi himmet-i sultân-ı dîvânı

İki elle yapışdım hâmeye tâ olmayım muhtî

Hâtâmi 'afvide ancak Hudâniñ lutf u ihsâni

Yeteydi kudretim manzûme'-i kibrî iderdim cem^c

Cihânda medîhet elâtâfiniñ yok hadd ü pâyânı

Hitāme irdi bu nūshā-i pākize-i tebyīzi
Bu nazm-ı dil-güşā oldu bañā ilhām-ı Rabbānī

Değil haddim bir ednā çäkeriyim şāh-ı devrānīn
Naşib oldu hitām şer-hadde olmak senā-ḥ̄vāni

Tamam eyle sözi Fāzıl yetişmez kudretin̄ artık
Kusurın̄ ‘itirāf it böyledir resm-i sūhān-dānī

(Vr. 11^a) Demādem sıdk ile hayır du‘āsin itmedir kārim
Şeb ü rūz ide teşvīk eylerim bu kāre iħvāni

Du‘āsidir hūlāsa dāimā evrād u ezkārim
Mu‘ammer eylesün Mevlā o şāhenşāh-ı zīşāni

Vücūd-ı nāzenini şāhn-ı şīħħatde olub mevcūd
Terakkī eylesün günden güne iclāl ile şāni

Süleymān gibi taht-ı salṭanatda ber-karār olsun
Meh-i ikbāl ü baħti bulmasun ‘ālemde nokşāni

Olub her dem mużaffer ismine mazhar bu ‘ālemde
Ola fermānına munkād anīn̄ ādā vü haşmāni

Nice şehzāde kāniyla Hudā mesrūr ide zātin
Felek devr eyledikce yād ola ‘Abdül‘aziz hāni

Cülūs-ı hayr me’nusunda yazdim tam-ı tārihin
Cisim buldu cihān ‘Abdül‘aziz hān oldu sultāni 1277

(Vr. 15^b) Ma'a Kaside-i Tarîh-i Berây-i Sadâret-i ülâ Rûşdi Paşa

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Şehinşâh-ı cihân 'Abdülmecid Hân-ı kerem-güster
Ki olmuş burc-ı devletde tecelli zâtına yâver

Cülüsündan berü şît-i 'adâletle cihân töldi
Olur tevfik-i Hâk tedbirine her hâlde rehber

Hudâ-yı müsta'ân zâtın ķarîn-i ḥayr-ḥâh itsün
Sa'âdetle ola 'âlemde dâ'im-i ziver efser

Umûr-ı müşkûlâtîn ḥâlline Allah itmişdir
O Eflâtûn-ı Fikret şâh-ı Risto hîkmet-i mazhar

Şu'â'-ı mihr ü meh gibi ola iqbâli heb rûşen
Ola da'im felekde tâl'i-i şahânesi enver

Bu def'a şâhib-i şadr itdi bir destûr-ı zişâni
Bulunmaz öyle bir hümâm-ı server dâver-i bihter

Kim ol Rûşdi Muhammed nâmî ile ma'rûf bir âşaf
Bütün erkân-ı devlet 'akl u rû'yetden âlur ziver

Re'is-i bezm-i tanzîmât iken ol âşaf-ı devrân
Kemâl-i rûşd ile mühr aldı şadri itdi rengîn-ter

Müşâr-ı bil benân dürr-i zâtı 'âlimi bu devletde
Kemâl-i Fâzlinı teslim ider cümle hünerverler

(Vr. 16^a) Hidiv-i mekremet-pirā müşir-i m̄ādelet-ārā
Kibār-ı devlet içre yok aña mānend bir cevher

Buyurdu mühre şayān zātinī şāh-ı felek kudret
Makām-ı şadri tenvir itdi ol mihr-i ziya-güster

Kelāmı kimya dür-i ehl-i dāniş fark ider ānı
Kılar r'ey-i zerini külçeyi kaşd itse hālis zer

Bu müşrā'la mücāb olsun o zātinī münker-i ķadri
Zer-i hālis ayār u kiymetin fark itmez ahenger

Nazır ü müşlili görmiş değildir dide'-i 'ālem
Sadāret-mend nede 'ilm ü 'irfān ile müsteşir

O destur-ı mufahham vākīf-i aḥvāl-i 'ālemdir
Kalur ehl-i hüküm bezminde dā'im 'āciz ü kemter

Budur el hak zamānīn ḥāṣaf-ı zişānī bī-şübhe
Anīn meddāhıdır 'ālemdə cümle sākin-i kişver

Felātūn gelse vakıtinde olurdu zātinā şākird
İderdi hāṣıl-ı hāṣıl vuķūf-ı hāl-i bahṛ u berr

Bu kevne zü'l-cenāhin mā'arif-i zātinī evşāfin
Olamaž sebte kādir hāme'-i nāciz ü 'āciz-ter

Tefahħur ile tebşir eyledim aşħāb-ı 'irfāna
Du'a-yı ḥayra nā'il olsun ol zāt-ı hüner-perver

Makām-ı şadırda devlet ile ikbāli ferzen olsun
Olub tevfik-i Hakka mazhar ol zāt-ı ‘inayet-ger

Nice āşāre zātin eylesün Hayy Kadim makardan
Cihānda yād olunsun dā’imā hayr ile ol dāver

Değil lāyik-ı hużūr-ı aşafiyē ‘arża bu nazmim
Kuşurın i‘tirāf eyle cesāret itdi bu ahkar

Efendimdir der-i ‘ulyası her anda penāhimdir
Haṭā vü cürmümi luṭf eyleyüb elbette ‘afv eyler

Benim hünkār-ı muğanın bir edna çākeri Fāżil
Kitāb-ı meşneviden itmişim şem būy-ı feyz-āver

Du‘ānīn vaqtidir kāt‘eyle taṣdīki yeter artik
Heman tevfik-i Bāri rūz u şeb āña ola yāver

Sadāret-mendinde Hażret-i Hak eylesün dā‘im
Ola Hizir ile İlyas zat ‘āli şānına rehber

Müberrādır riyādan sāde bu misra‘-ı tārihi
Muhammed Rüşdi Pāşā geçdi şad-ı mühre virdi fer

(Vr.16^b) Ma‘a Қaşide-i Tārih-i Sadāret Def‘a-ı Rāb‘ia-ı Mehmed Emin ‘Ali Pāşā

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilūn

Zîb-i örnek hilâfet ya^cni Hân^c Abdül^caziz
Makdem-i pâkî ile oldu bu ‘âlem pür-şafâ

Ol şehinşâh-ı Ferîdûn haşmetîn bî-intibâh
Toldı şîd ü şöhret ü şanı ile çarh-ı ‘alâ

Devlet ü iclâlini Hâllâk-ı ‘âlem gün be gün
İzdiyad üzre ide döndükçe bu arz u semâ

Hasr-ı evkâd itmede ihyâ-yı mülk ü millete
Sâye’-i ‘adlinde ‘âlem rahat itdi bî-riyâ

Sadre lâyık buldu bir zât-ı ‘ulüvv-i himmeti
İtdi tefvîz-i umûr âña zihî luft-ı Hudâ

Mührü virdi ‘âlemîn memdûh-ı müstesnâsına
Mühre mânend rûşen oldu hüsîn-i tevfîk rev-nûmâ

Hamdüli’l-lah ehlini buldu şadâret mesnedi
Oldı pür-zinet yine ol câb-ı câh-ı dil-güşâ

Defa’-ı râbi^c dir itdi zîb o câh-ı devleti
Olsa tâ yevm-ül kiyâm nâm âveri ânîn becâ

Habbeza ‘Ali Emin Pâşayı mahmûd-ül-hisâl
Efhem-i erkân devlet-i mecmâ^c-ı fehm ü zekâ

Sadre teşrifin gelüb bâd u şabâ virdi haber
‘âlemi hûrşid-i veş itdi meserret pür-ziyâ

Halkı-ı ‘âlem birbirin tebşire sur’at eyledi
‘Abde emşal tutdı ol rüzi hemen bây u gedâ

Câh-ı şadı yükün ile dört kere teşrif eyledi
Her birinde ‘âleme geldi diğer zevk ü şafâ

Rub’-ı meskûn içre şayı’cı oldu nâm u şöhreti
Re’y ile tedbirde misl ü nazır olmaz âna

Gîpta eyler ‘akl u isti’cîdâdına sınıf kibâr
Hâk anâ virmiş o rütbe-i daniş bî- intihâ

Zâtıdır iksir-i â’zîm-i ‘âşrıda bu millete
Hâk-i pây olsa aceb mi anâ aşâb-ı nûhâ

Öyle destûr-ı kerim-üş şan şâhib-i rahîm-ı kem
Kâ’il olmaz mûr-ı ahkâr görse vakînde ezâ

Zâtıdır ‘âlemde el-hâk mecmâ’-ı halkı hüsn
Kimseyi âzürde hâtit itmemiştir hâliyâ

(Vr. 17^a) ‘îlm ü fażl u mâ’rifet ‘akl u fetânet kanıdır
Rûkn-i din ü millet-i İslâmdir dinse sezâ

İltifâti bende eyler ‘âlemi dergâhına
Her sözü bir cevher-i yektâ-yı bî- misl ü bahâ

Fende Eflâtûn olsun anâ şâkîrd-i kemâl
Eylesün tahsîl-i ‘ilm ü hîkmeti bî- intihâ

Re'y ü tedbirin Aristo görse hayretde kalur
İbn-i Sinā ilmine teslim eyler bī-riyā

Nef'i-i mu'ciz beyān olsaydı 'ālemde eger
Hakkına tertibi derdi nice dīvān-ı senā

Taze cān geldi bu 'abd-i kemtere birdenbire
Matlab-ı makşūdımı virdi Hudā-yı zül- 'atā

Devr olaldan āsitānından o 'ālī hīdmetim
Bosna kendi mevlidimken oldu bir zindān bañā

Oldığımçün dergeh-i 'ulyāsının ednā kuli
İftihārimdan bu nazmı sebt itdim ictira

Hażret-i Hünkār-ı aşķīn olmasaydı sāyesi
Hāric-i vüs'amdir el-hak nazma itmek ibtidā

Şā'ir-i mu'ciz -beyānim iftihār itsem ne var
Kavlimi tasdīk ider aşħāb-ı 'irfān hālisā

Merhamet luṭf u 'ināyet 'ātifet zātindadır
Bende-gānin cürmini elbet görür 'afv-ı revā

Kes sözi taşdi'-i eylersen veli-i ni'meti
Sıdk ile şimdən gerü eyler heman ħayır du'ā

Hak mübārek eylesün ānā bu cāh-ı devleti
Kevkeb-i iqbāli olsun ş'ule-dür şübh u mesā

An-be-an efzūn idüb iclālini feyz-i ezel
Zâtına göstermesün bir vech ile rūy-i cefâ

Sâye-i luſfunda ‘âlem rûz u şeb mesrûr olub
İster ehad üzre olsun görmesün renc ü ezâ

Söyledi Fâzîl ķulı târih-i cevher-dârını
Şadri tezyîn itdi nâzik ‘Âli Pâşâ râb‘iâ 1278

(Vr. 17^b) Ma^c Kaside-i Târih-i Berâ-yı Def^{a-1} Sânî Şadâret Kabr’i Leyli Muhammed
Pâşâ

(Fâ’ilâtün) Fe’ilâtün / Fe’ilâtün / Fe’ilâtün / Fe’ilün (Fâ’lün)

Hamdüli’l-lâh yeni esdi eſer-i bâd-ı şabâ
Gül açub ǵoncesini rayiha oldu peydâ

Geldi eyyâm-ı şafâ vakt-i ferah kôhne bahâr
İçre güyâ Hîzîr-âsâ yine oldu dünyâ

Mecd ile mûhri yine aldı şeh-i ‘âlemden
Müjde hem-nâm yeni âşâf-i hâtem-ârâ

Şâhib-i seyf ü ķalem fart-ı besâletle ferid
Mesnet-ârâ-yı şadâret yine oldu hâlâ

Def^{a-1} sâniyedir oldu vekil-i devlet
Zatıdır merdümîn çeşm-i fahâm u kilâ

Kıldı izzet ile teşrif o mu'allâ câha
Müsteħakdîr dimeğe zâtına şadr-ül vüzerâ

Sâhib-i şan u şeref mâlik-i nîk-i haşlet
Sa'd ide mesret-i şadri aña zât-ı Mevlâ

Celse'-i sâbîkasında o ma'âlî himmetîn
Kimse incinmedi görüdi keremin bî-hemtâ

Ne luṭufdur aña ihsân-ı Hudâ bu hîlkât
Görmeli cevr ü cefâsının dahi murâdînâ

Şeh-i 'âlem itdi taht-ı 'alâya teşrif
İtmemişdir buña akrân o makâma pâşâ

Ruşen-i çeşm-i cihân zâtının 'adl u dâdi
Şer' ü kânûna tevessülde müsellem Dâna

Birr gibi âniñ r'ey-i sevâbi câri
Der-i 'ulyâsı açık k'abe'-i erbâb-ı recâ

Kim kul olmaz bu gibi şâhib-i luṭf u kereme
Ben değil yanına gelse olur İbn-i Sinâ

Zât-ı zişânını câvid ide hâhında Hudâ
Bârek Allah dir elbet 'ulemâ u fuþkarâ

Şâh-ı 'âlem olacakdır dahi bî-şek mazhar
Nice binle 'acize eyleyecek hayr du'â

İder elbette senā Hakkı tanur kim varsa
Ba-huşüş bī-kes olan ehl-i hiredle ġurabā

Sadr-ı vālāya sezā zātina yokdur emsāl
Değil efrāṭ ile ancak nice itdim inhā

Sayesinde ola āsūde cihānīn ḥalkı
Na’il luṭfi ola zātinin a‘lā u ednā

(Vr.18^a) Değilim şā‘ir-i māhir ideyim Hakkı ‘ayān
Virmişim ‘aczm ile geleñē cevāz-ı imlā

Derd ü gurbetle gice gün ider iken zāri
Böyle hengām-ı meserret bañā sū söyledi nevā

Olurum saye’-i luṭf u keremində bende
Vāşıl-ı mertebe’-i fahr u mübāhāt ‘ālā

O veliy-yün ni‘me oldı yeter bu ‘arżim
Kılalım ḥātimede ḥayır du‘ayı ifā

Heme Hallāk-ı Hudā eyleye ‘omrin müzdād
İderim rüz u şebi ‘acz ile ben istircā

Rev-nümā oldı beşāretle bu beyt-i r‘ānā
Yazdı Fāzıl ne bu tārīḥ dü-bālā-i a‘lā

Şān ile oldı s‘aid şadra Muhammed Pāşā 1276
Geldi devletle beli şadra Muhammed Pāşā 1276

Ma^c Kāside-i Tārīh-i Berā-yı Sadāret-i Defa^c-ı Salīse Kabr-i Leyli Muhammed Pāşā

(Fā'ilātūn) Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilūn (Fā'lūn)

Habbezā mevsim-i şadı surūr-ı ḥabnā

Bārek Allah zihī 'āṭafet u lutf-ı Hudā

Oldı üşkufte yine ḡonce'-i baġ-ı āmāl

Nahl-ı makṣūd cihān buldı 'aceb neşvü-nemā

Şād-ı mān oldı cihān bu kerem Mevlādan

Bāb-ı makṣud-ı güşād oldı şehā çok yaşa

Hüsн-i tevfik-ı Huda ile cihān buldı ferah

Oldı nām-āver-i şabık yine şadr-ül vüzerā

Zātiđir āsaf-ı himem ü ehl-i kerem

Sadra lāyik aīna mānend bulunmaz aşlā

Hüsrev-i kār-ı şinās-ı vükela-yı devlet

Dāver-i 'akde-güşā-yı emel-i bāy u gedā

Nice yıldan berürdür görmedi dünyā müşlin

Nola ḥakkında disem cevher-i ferd-i vükela

Dāver-i dā'ire'-i emn ü emān-i 'ālem

Mecm'a-ı mekremet ü menba'-ı ihsān u seħā

Bulmadı şāh-ı cihān zātına akrān u 'adīl

Aħir-ül emr anı şadrda kıldır ibkā

Hak umurunda muvaffak kıla zatin da'im
Sadr-i devletde ide zevk üşafâ subh u mesâ

(Vr. 18 ^b) Sâye-i menabet 'adl ü dâdında ola
Zevk ü râhatda cemi^c-i fukara u zu^cafa

Ola mazhar nice ihsân-i Hudâya zâtı
İdelim subh u mesâ şîdk ile biz hayır d'uâ

Fart-i şâdi-i meserretle olub nazm avare
Yine bir beyt-i latif eyledi Fâzıl inşâ

Evveli müşra^c-i sâniye bir itse imdâd
İki târih-i dilârâ olur ândan peydâ

Ziver-i revnak^c-i şadr oldu Muhammed Pâşâ 1277
Zinet-i şadr-i behin oldu Muhammed Pâşâ 1275

(Vr. 19 ^a) Târih-i Ma^c-Kaşide-i Berây-i Def'a-1 Sâniye Müşir-i Erdurum İli Serdâr-ı
Ekrem Pâşâ

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Yine 'id-i mübarek geldi irdi lutfi Yezdâni
Hilâl-i şehr-i şevvâlin göründi cism-i nûrâni

Yetişdi mevsim-i evvel-i bâhar sâl-i ferrûh-fâl
Ne â'lâ feyz-i yâb itdi zemini ebr-i nisâni

Cihāna taze revnak virdi bu hengām-ı fevz encām
Yeniden itdi bir bir şād u ḥurrem cümle insāni

Ta‘ālallāh zihī ‘id-i mübārek mevsim-i şādī
Gam u endūhiden āzāde ķıldız fikr ü ezhānī

Bī- hamdi’l-lah iriṣdi mujde-i nev-şehir-i nisānda
Cihānda kalmadı hiç olmayan mesrūr u ḥandānī

Meserretle o rütbe ‘id bir bālā-yı ‘id oldı
Tecelli itdi Bosna halkına luṭf-ı cihān-bānī

Bu dernde ‘andelibin nālesi şādi bi-nakı itdi
Dehān-ı ḡonçeden ḡūş eyledim bende bu destānī

Hüdāvend-i mūfahham-ı na’il elṭāf u feyz-i Ḥak
Şeh-i ‘Abdülmecid Hān-ı m‘uazzam zıll-i Yezdānī

Ne şāhenşāh-ı ‘ālem mazhar-ı tevfik-i Bārī kim
‘Ulūvv-i himmeti teshīr ider insān u ḥayvānī

Melāz-ı pādişāhindir dür-i iclāl-i bālāsı
Odur şāhinşeh-i Dārā çeşm-i İskender-i sāni

İmam-ül müslīmin ü hādimi şer‘-i nübūvvetdir
Füyūżāt-ı İlahiyle gider her mülke fermānī

Müşābihdir seḥāb-ı himmeti bārān-ı nisāna
Dür-i şehvār-ı luṭf-ı ṭoldırır bu derc-i imkānī

O denlü Feyz-i bahşadır cihānda re'y ü tedbiri
İder bir lahzada bin müşkil-i hal dest-i ihsanı

Cihān āsāyiş ü emn üzredir āvāni 'adlinde
Kim olmaz böyle şah-i 'adlin-i her dem senar hāni

(Vr. 19^b) D'uā-yı hīdmetin vird ü zebān itmek bānā vācib
Hudā kīlsun m'uammer ömr ü şevketle o hākāni

'Adūsi da'īmā kahr-i İllāhiye ola mazhar
İhānetde olanlar göre her dem tīg-i būrrāni

Müeyyed eylesün feyyāz-ı muṭlak zāt-i zişanın
Yine bir zāti itdi bu diyāra sevkē ihsanı

Bülend-āvāz ile āfāka tebṣir eylesem çok mı
Gelir serhade bu kez olan ihsān-ı sultāni

Dilim söyler kālem yazmak diler efrāt-ı şādīden
Heman bir bende olsun vaşf-ı destūr-ı kerem-kāni

Zihî ilhām-ı Bārī re'y-i şāhenşāh-ı 'adl-ārā
Ki tedbirinde oldı münceļi elṭāf-ı Rabbāni

Biri ez-cümle bu sene hakkına cāri olan luṭfi
Ki serdār itdi Rūma bu müşir-i merhamet-kāni

Semi Hażret-i Farūk-ı destūr-ı müfaḥħam ki
Bulunmaz mülk ü devletde anī emsāl ü akrāni

Ne pâşâ muhliş-i luťfi ile meşhur-ı ‘âlemdir
Ne aşaf himmet ü ihsânının yok hadd ü pâyâni

Şecâ‘atde sahâvetde kemâl-i re’y ü fîkrinde
Kâlur mûr u meges-âsâ yanında millet erkâni

Kâlur haclette Eflâtûn görse hüsn-i tedbîrin
Çıkarmazdı cenâb-ı bu ‘alî kânûn-ı büldâni

Odur Behrâmu ‘âşrin şiddet-i kahr u şecâ‘atde
Nümayandır düvel ‘indinde bir bir fark u rüchâni

Odur bâhr-ı fetânet cevher-i kân-ı dirâyetdir
Hidiv-i pâk-i haşlet dâver-i destûr-ı zişâni

Gözi yılmır ‘adunîn kesret ü cem‘iyyetinden hiç
Beni aşfer gibi gelse yine havf eylemez câni

Deli haşmin öter tel gibi havfindan o serdârin
Okur eyn-el mefer ‘adâ görünce ceyş-i sultâni

Cünûde geldi ǵayret her biri mânend-i şîr oldı
Hüküm eylerse bir kez ǵabt ider İrân u Tûrânı

Kad u meyle ahâli bûlada geldi bir ǵayret
Nola birden bire ǵabt itseler Çin ile Hâkâni

Gelür mi şadr-ı serdâriye yine ol emir-ül ceyş
Tecelli eyler idim eyledi ihsân-ı Hâkâni

(Vrā 20^a) Taşavvur eylerim nevrūz irīşdi ‘aleme tekrār
Müeyyed eylesün Allah o serdār-ı kerem-kānī

Ea‘lī vü ednā oldı ḥurrem dideler rūşen
Cihān pür-süz iken zevk ü şafalar buldı her yanı

Temeddūhde tekellüf semtine va‘z-ı ķadem itmem
Meşāhir olmadıkça nuťkimiň āşār u bürhānī

Tehallüf var ise nažmimda şahn-ı tecrübe vasi‘
İder şā‘ir taşavvur m‘ani-i rengin-i ‘irfānī

Cenāb-ı Mevleviye intisab itdim ḥulūs üzre
Aniñçün darb-ı nuťkum hebt ider itrak ü iğvāni

Kazandım sāyesinde ben bu rütbe şī‘ir ile şöhret
Ab u ceddim benim m‘alūm ne Süryānī ne İrānī

Bañā olmuş ķadīmī böyle ilhām-ı Hudā mevhüb
Sipihr-i ṭab‘adan eyler tulu‘ intāk-ı Rabbānī

Degildir makşadım ‘arz-ı hüner itmek bu ‘alemde
‘Ubūdiyyet beni sevk itdi imlāya bu dīvānī

Ķadīm-i bende-i nācızim biñ kez kuşur itsem
Efendi şānidir afv eylemek her cürm ü ‘arsānī

Şikāyet eyler iken ben her an baht-ı siyāhımdan
Uyandı ṭali‘im yakdı yine şem‘-i fūrūzānī

Veliyyü'n ni^cmetā bu çäkerin m^cazūr olub ^cafva
Diyār-ı midhatiñde eyledim bu rütbe pūyānı

Der-i ikbāliniñ dā'im sitāyiş-kāriyım bī-reyb
Yine evşafiñ ile aldım akrān içre meydānı

Hakikat üzre imlāya çalışdım nazm-ı ḡarrāyı
Ne çäre hāmemiñ oldı nūmāyān ḥayli noksānı

Kaşāidde uşul ehl-i dildir ma^cani rengin
Gazel tarḥ itme tāze fikr ü mażmūn zer-efşānı

Nazar eyle şihāb-āsā şitabında o cilānı
Şerrie zulmetin şebde ider dünyayı nūrānı

Döner heb ḥalk-ı 'ālem karşısında rakş u pervāze
Görünce ol misāl āhu-yı cīn-i çeşm-i fettānı

Cihān olmuş heves gerdan-ı hüsn-i şive tāzı
Yolunda ol periniñ heb olurlar fidye kurbanı

Şikār u şayd-ı ankaya gibi 'ālem anā mecbūr
Dudulmaz ḫāba girmez kim avāzdır hay-ı devrānı

(Vr. 20^b) Zebān u hāme 'ācizdir anin̄ medhinde ey Fāżıl
Yeter da^cvā-yı i^ccāz itme kālā-yı sūhāndānı

Vücūduñ 'āleme sermāye'-i 'izz ü sa^cadetdir
Ahālī eylesün ḥayır du^cā kim buldı sāmānı

Kutsadığı yeter artık du‘āya başla şıdk ile
Refik olsun o destür-i güzine ‘avn-ı subhānı

Ola şirāze’-i cem‘iyeti her yerde emn üzre
Bütün a‘dāsı mesken eylesün rāh-ı perişānı

‘Adūsı şūriş ü ḡavġaya düsün birbiri ile
Ḥudā virsün umurunda añā ‘ālemde āsānı

Bu beyt-i dil-güşa ile başka başka söyledim tāriḥ
Biri sāde biri tām-ül ‘adedle buldu ‘ünvānı

Pek‘ala Rūm ili serdārı oldı kim ‘Ömer Pāşā 1277
Yine mānend-i aşaf leşlerin geldi kumandānı 1277

Kaside-i Ma‘-Tāriḥ-i Berāy-i Vāli’-i Velāyet Bosna-i Şerif ‘Osman Paşa

Müstef‘ilün / Müstef‘ilün / Müstef‘ilün / Müstef‘ilün

Sahib-i serir salṭanat ‘Abdülmecit-i nīk-i baht
Şāhenşah-ı pür ma‘delet müstağrik-i feyz-i Ḥudā

Ol şehriyār dād-gir virmekde mülke zīb ü fer
‘Aşrında olsayıdı eğer Kayser olurdı kūl añā

Her re’yi bir sırr-ı sedid luṭfundan ‘ālem müstefid
İkbāli gayetle medid mānendise pertev-nūmā

Ol pādişāh bī- misāl-i şāhenşah şāhib-i kemāl
Zātin Ḥudā-yı lā-yezāl bu mülke itmişdir ‘atā

İkmäl-i emr-i rahata i^cmār-i mülk ü millete
İklim-i şān u şevkete İskender-i fermān-revā

A^clādan a^clā hāsılı ta^cdād olunmaz i^cffeti
Cümle cihāni himmeti ma^cmūr kıldır bī-riyā

İksir rahat-ı a^clēmde a^cyn-ı şifādir doğma
Bak^csīt ü şān a^czme ihyāsıdır bāy u gedā

Ol şāh-ı şāhib mekremet itdi nagāh-ı merhāmet
İcrā-yı luṭf u merhāmet tedbire kıldır i^ctinā

Devrānda Rabb-i ḡānī kīlsun mu^cammer zātını
İtsün ziyāde şānını fevz ü zaferle da'imā

(Vr. 21^a) Devlet ile iclāl ile dā'im bilinir i^ckbāl ile
Biñ yaşasun biñ sāl ile a^clem ider Hākdan recā

Ol dil-nüvāz bendegān kehf-ül emān bī-kesān
İhsānī ḥalka rayegān yokdur bu nuṭumda riyā

Yazdım beray-ı iftihār buldum bunuñla i^ctibār
Bu nażm-ı cevher-i aşikār ilhām-ı Bāridir bañā

Māfi'z-żamir söyleyem imlāya cür'et eyleyem
Aslın nedir arz ideyim ruḥsat olur ise buñā

Beglerbeği zāti iken geldi Belgrada geçen
Anda olub sāye-fiken itmişdi ḥalkı pür-ṣafā

Hüsn-i Belgradîn tamam i^cmârına kıldı kiyâm
Ol zât-ı şâhib ihtişâm-ı tavşife her dürlü sezâ

Akran içinden hâliyâ çıkmışa vaşf güyyâ
Dürr-i yemmi^t-i luṭf u 'atâ yekdânedir dünya revâ

İrdi 'aceb bu nev-haber buldu ferah nev beşer
Bosnaya virdi zîb ü fer bir aşaf-ı şâhib-i hayâ

'Osman Pâşâ-yı be-nâm oldı vezâretle be-kâm
Câhinda olsun müstedâm durdukça bu çarh-ı 'alâ

Şân-ı vezâret zâtına şâyestedir bağ hâline
Tercih olur eslâfina ol dâver-i fermân-fezâ

Ol rütbe ü câh-ı 'alâ zât ile buldu i^ctilâ
Virdi bu mülke nev-ziyâ yok iştibâhim muşlağâ

Zâtıdır el-häk kimyâ bir cevher 'akl u zekâ
Akranâ fa'ik pîr yâ emr-i mehamma aşinâ

Geldi vezir bî-nazîr bu mülke bâ-'avn-ı Kadir
Tedbir ü re'yî dil pezir mecmû'a-ı fehm ü zekâ

Hadd-i 'azâmi zât-ı pâk-ı nûr-ı keremle tâb-nâk
İtmez 'adilden infîkâk rûşendir iş bu müdde'â

Oldı bu serhad-ı dâveri tevfîk-i häkdir yâverî
İlkâ ider şûr u şeri bi's şehr Fahrü'l- enbiyâ'

Teşrif-i iksir neşat virdi bu mülke irtibat

Buldu kemal-i inbisat oldu ahali dil-guşa

Bulsun heman şevk-i cedid manşib ola ana sa'id

Olsun hazırda müstefid tevfik-i Hakla da'imā

(Vr. 21 b) Şems ü kamer 'alemde heb devr eyledikçe ruz u şeb

İde nice hayra sebeb anı Hudā-yı kibriyā

İnkār olunmaz iffeti şer'i şerifse hidmeti

Din-i mübîne gayreti her dürlü tahsinebecā

Fart-i kemâliyle ferid-i ilm ü ma'arifle vahid

'Akl u dirayetle bedid k'eş-şems fi- cev ü's sema

Oldı müzeyyen her taraf mânend şems zü'l-şeref

Tursun ahali şaf-be-şaf iken dü dest ber-guşa

Buldu ahali râhatı itsün du'a-yı devleti

Ol zât olsun şöhreti itsün heman zevk ü şafa

Düşmesün du'aya sıdk ile da'im hulûş-i kalb ile

'Alemde tül-i ömr ile tursun o zât-i pür 'atā

İkbâli olsun ber-karar olsun şefası bî-şumâr

Evvel aşaf-i aiitebâr 'alemde her şübh u mesâ

Hakkı ile ger itsem beyan bin beyte sığmadı heman

Pek muhtasardır oldı 'ayan bu nazm-i pâkize-edâ

Bahr-ı musahhiṭ felek ile çıkdım görün̄ zer kilk ile
Açdım yolu bu süluk ile inhāya itdim ictira

Çün meşnevīdir rehberim ‘icāz-ı gūy-ı yāverim
Ol nutk ile fahr eylerim kim olmaya mānend āñā

Fāżıl uzatma şohbeti şarf eyledin̄ var kuvveti
Takdime şayān mehdini yazmak değil mümkün sañā

Olmaz kuşursuz şā‘irān vākifdir āñā ‘arifān
Bu ķavlim erbāb-ı beyān taşdik iderler hālişā

Hünkār-ı māni bendesi ihsānının̄ şermendesi
‘Abd-i du‘a-gūyendesi nazm itdi beyt-i cān fezā

Mışrā‘-ı evvel cevheri taħsin olunsa var yeri
Tamından oldu diğeri tāriħ-i bī- misl ü bahā

‘Osman Pāşa baş-şerif oldu mu‘azzez bir vezir
‘Osman Pāşa Bosnaya vali-i nev geldi becā

Kaşide Ma‘a Tāriħ-i Berāy-ı Nezāret-i Māliye’-i Defa’-ı Saniye Ḥasib Pāşa

Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün

Ola şükr ü sipās bī-nihāye her-dem ü ān
Göründi gurre şehr-i recebde rahmet-i Rahmān

(Vr. 22^a) Zuhūr itdi nice şevk ü meserret ḫalb-i mahzunda
Olunca olsa mes'ud satḥ-i arża nūr-i efşān

Açıldı ḡonce'-i zerrini bir bir mevsim-i şayfiñ
Be-lutf ullāh geçüb serma tekarrüb eyledi nisān

Yetişti bülbul-i mahirden gül-i şad berg matluba
Aceb mi gulistān-ı dehrde itmez ise efgān

Kim m'irac-ı Nebiden evvel irdi mevsim-i şādī
Hezār-ı zār bāğ-ı dünyāda hiç olmasun nālān

Beyān-ı matlub geldi hengāmī
Vukū'-i ḥali bir bir eylesem şekden beri i'lān

Hidiv dü ilhamım şāhib-i 'ināyet dāver eṣhem
Semiyy-i Fahr-ı 'Alem nāmdāş mecz-i furkān

Hasib Paşayı 'iffet-pişe ḥayr endiše kim dā'im
Dürr-i ihsanını mensūbdur naṣfetle 'izz- ü şān

Kemāl-i sıdk u ehliyet ile āfak ide meşhūr
Anıñçün nāzır-ı maliye oldı ol kerim insān

Bu cāha naklı şāh-ı 'aşra ilhām-ı İlāhīdir
Nola Hızır yeni rehber olursa zātına her ān

İlāhi zātına tevfkīni her dem refik eyle
Kemāl-i devlet ü ikbāl ile dā'im ola şādān

Cenāb-ı devleti ola dū insāb ile rūz u şeb
İdüb zevk ü şafā bulsun cihānda ‘ömr-i bī-pāyā

İdüb hayr ile ibkā nām u ‘alāsī cihān içre
Ola Hak-pesendi ile dā’im fā’ik-ül akrān

Olub zāt-ı kerimi nazır-ı evkaf-ı hümāyunā
Nice hayratı i‘mār ile kıldı himmeti rah-şān

Ne mümkün hhame tahrīr eylermek evşaf-ı ‘alīsin
Bütün aşār-ı eslaf azāmi itdi abād-ān

Stanbul içre t‘amir olmadık hiç kalmadı ma‘bed
Cihān turdukça țursun taht-ı şerikinde şah-ı devrān

İmam-ül müslimine badi‘-i hayır du‘a oldu
Vezā’if ehlini kıldı ser-ā-ser mazhar-ı ihsān

Meratibce tefevvük eyler eslāfa ‘umum üzre
Cāvami‘le ma‘bed de du‘a itmekde dervişān

Değildir makşadım efrāt-ı evşaf itmek ey Fāżıl
Mübārek eylesün cāh-ı cedidiñ Hażret-i Mennān

(Vr. 22^b) İrişdim şübhəsiz ‘avn-ı Hudāya hānūmānimla
Bañā bir ‘id gibi kıldı bu rūzi Hażret-i Yezdān

Degil elimde iş‘ar u belağatde henüz mahir
Kuşurum ‘afv idüb eyler beni elbette pür hāndān

Yeter oldu du^caya başla aṭnāb-ı sūhādan geç
Getür amin-gūyāni kurulsun zīkrle dīvān

Cenāb-ı Ḥālik Gūzin dā’im eyleyüb zātunu
Bu ‘alemde iderken sa^cat rūz u şebidevrān

İki tāriḥ-i ḡarrah cem^c olunca beyt-i vāḥdetde
Virir mīṣra^c-ı evvel mīṣra^c-ı sāniye bir ‘ūnvān

Hasib Paşa^c cāy-ı māliye ref^cetle cāh oldu
Zihī kıldır Hasib Paşa yine maliye-yi pür-şān 1275

Ma^c- Kaşide-i Tāriḥ-i Muṣannā^c-ı Berāy-ı Riyāset-i Meclis-i Bālā Saffeti Paşa

Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün

Mekārim-piše yani Saffeti Paşayı zişān kim
Felāṭūn zamandr mīṣli nā-būd enām oldu

Umur-ı şer^c-i enverde niżām-ı mülk ü milletde
Müreccahdır kibāra re’yi maḳbūl ‘avām oldu

Müdebber-i āşaf-ı yektā muḥakkak kāmil-i Dānā
Ferāset ile bī-hemtā cīhānda bu kelām oldu

Sezā var kibārī ‘aşırdır zāt-ı kerem-kānī
Anīñçün meclis-i vālā riyāsetle be-nām oldu

Bunā ākrān-ı reyīsi görmemişdir meclis-i ‘ālī
O cāha zāt-ı pāki zib-bahş-ı ihtişam oldu

Dem-ā-dem s^caid aşaf-ı kevnedir tedbir-ı devletde
Bu mülk ü millete zāti esas intizām oldu

Ki ḥall ü 'ukad emre muktedir zāti gibi yokdur
Bu cāya yeminle naşbında 'ālem şad-kām oldu

Cihān āhvāline vākīf kemāl esrarına 'ārif
Devāmī zühd ü taķvada müsellem subh u şām oldu

Tecellide ne safvetdir anīn her re'y ü tedbiri
Kabul ḥaş u'ām ile ḫarin-i iħtirām oldu

Şeh 'Abdülmecidin̄ şā'ibāne re'y-i 'ālisī
Añā tevfik-i Haķ elbet devam i'tišām oldu

(Vr. 23^{a)}) Dahī şadr-ı ferīdūn haşmetin̄ tertib-i vālāsin
Cehidi görse virdī bādi'-i hüsн ū nizām oldu

Hudā her demde kīlsun cümlesin tevfikine makrūn
Du'ā-yı ḥayrı itmek 'āleme emr-i mehamı oldu

Eğer Nef^ci āñı gorseydi ḫalurdu 'āciz-i imlā
Senāsında ḥaḳīḳat üzre inşa iltizām oldu

Efendimdir veliy-yi ni'metimdir itmedim ifrāṭ
Bu manzūmem beyān-ı 'acz eylesin̄ inħitām oldu

Bu sūluk sā'i'rānda bir ḥakīr-i mevleviyim ben
Kitab-ı mesneviden nutkuma izin müdam oldu

Cesāret eyledim takdime Fāżıl binī ķuşurumla
O zāt-ı efharnīñ ‘afv-ı niyaz ile tamam oldu

Sekiz vech üzre tārīħ-i mücevher eyledim inşā
Ki bir mışrā‘-ı ‘indimde binī genc-i merām oldu

Pesend oldu riyāset Ṣafveti Pāşāya pekā‘lā
Riyāset-i mansıbla Ṣafveti Pāşā be-kām oldu 1276

Ma‘a-Kaşide-i Diğer Tārīħ Muşanna‘-yı Berā-yı Risālet-Meşarileyh

Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün

Bi-hamdi’l-lah tecelli eyledi elṭāf-ı şubhani
Makam-ı meclis-i ‘ulyāya geldi pertev ü ikbāl

‘Adāletle semāħatle dirāyetle kıyas ile
Şeref virdi o cāha bir müşir şāħib-iül iclāl

Cenāb-ı Ṣafveti Pāşā-yı şāħib-i re‘y-i Eflātūn
Kibar-ı devletiñ danişveridir oldu ḥayra dall

Nice sāl ü sinin yā Rābb bulub ‘omr-i fūzūn olsun
Devām-ı şān-ı satvetle cihānda fā’ik-ül-miśāl

Heman dil-ħvāħi üzre heb tasaddur itsün akrānın
Hasudanı ānā muħtaċ kīlsun vahīb-ül āmāl

Vezirin buldu Hān ‘Abdülmecid m‘adelet-pirā

Bütün ilkā-yı ‘arif hākķı üzre vākīf-ül-āhvāl

(Vr. 23^{b)} Gürūh be-yeksan hiç turmayub dergāhına gelsün
İderler izz ü rif’ atle refāh hālī istihşāl

Nola taklid idersem nazmide şā‘ir-i surūriye
Virilmişdir müverrihlik bañā bir vech-i istiklāl

Benim Monlā-yı Rūmīn bendesi yazdım icāzetle
Bañā karşı gelir mi hiç der-i pīrimde bir abdāl

Zebānim ‘āciz ü kāşrdır evşāfı cemilinde
Ney-i hamemle sebt oldı bu manzume bulub ikmāl

Değil şayeste takdim o zātīn bezmine ancak
Veliy-ni‘metimdir bāk anīçün itdim ‘arz-i hāl

İki mīṣrā‘-yi ḡarrā eyledi tanzīm Fāżıl kim
Sekiz vech üzre tārih-i mücevher oldı bālā cemāl

Behīn perter-ārā Safveti Pāşā reis oldı
Bülend oldı riyāset Safveti Pāşā ile bu sāl 1276

Ma‘a Kāside-i Tārih-i Riyāset-i Meclis-i Vālā Def‘a’-ı Saniye-i Yusuf Kāmil Paşa

Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün / Mefā‘ilün

Hidiv lutf-bahşay cihān ‘Abdüla‘aziz Hānīn
Cülesi ‘āleme ihsān mahż̄-ı Hażret-i Mevlā

Serir-i şevketi teşrif idince ol şeh-i devrān
Umūr-ı devleti tahkīke himmet itdi peka^{lā}

Zihî şâhinshâh-ı ‘âlem zihî şâhib-i ‘adâlet kim
‘Ibâdallahî ‘adl u dâd ile itdi bütün ihyâ

Hudâ-yı zül-celâl ‘omrîn mezîd itsün bu ‘âlemde
Cenâb-ı devletdir mefhari dünyâ vü mafihâ

İdüb ‘atf-ı nigâh ol meclîs-i vâlâya bir kere
Riyâset câhîna naşîb itdi bir zât kerem-pîrâ

Odur mizân-ı ‘adl ü dâd odur ser-levha’-ı âhkâm
Hukûk-ı ‘âlem ândâ hakkı üzre olmada icrâ

Getürdi bir müşîr-i şâhib-ül-tedbîri ol câhâ
Ki oldır Yûsuf-ı Mîşr belâğat daver-i vâlâ

İde tevfîke mazhar Hudâ zât-ı keremkârin
Riyâset-i mansîbî hiç görmemişdir öyle bir pâşâ

Dem-â-dem ‘adl ü hâkkâniyeti icrâdir efkârı
Odır beynel emâsil ‘azl ile mümtâz-ı müstesnâ

(Vr. 24^a) Bilür gaddâr-ı ma^czûrîn gelince yanına der-hâl
Bu haslet zâtına mahşûsdur hiç eyleme da^cvâ

Cihani gezseler bir bir bulunmaz zâtına âkrân
Riyâset câhîna tekrâr ânînçün geldi bî-pervâ

Kibārīn efhemi dehrīn ferid-ül 'asrıdır zāti
Umūr-ı devleti heb hüsn-i şüretle ider ifā

Fesāhatde belāğatde kemāl-i 'ilm ü dānişde
Eline devletin geçmiş bahāsız cevher-i yekta

Ne hasletdir bu kim akrānına fā'ik iken böyle
Nevā-zışle hītāb eyler gerek a'lā gerek ednā

Sehavetde misāl bir mekkidir zāt-ı 'alīsi
Zer ü cevher yanında bir pula degmez bilür dānā

Niyāzım ḥakipāyinden budur 'afv eylesün cürmüm
Değil şāyān-ı takdim eyledim bir iki beyt-i inşa

Medār-ı din ü devletsin müdebbit-i mülk ü milletsin
Hidiv-i şāhib-i 'iffetsin du'ā eyler sanā dünya

Kapūnda kimse incinmez sanā benzer müşir olmaz
Girāndır kıymetin dinmez budur kul-ı dil-i şeydā

Mücerred nūsha-ı merğube-i luṭf u 'inayetsin
Hudā-yı müste'an itmiş seni devletde bī-hemtā

Yeter tasdi' in artık ol hidiv-i şāhib-i 'irfāne
Sanā vācibdir eyle ba'dezin ḥayr du'ā imlā

Hudā-yı zül menin zāt 'ulüvv-üş şanını dā'im
Kila enva' -i ikbāl ü meserretle şeref-bahşā

Ola tevfik-i Rabbāni refik ü rehberin her dem
Du^cā-yı devletin derd-i zebānimdir germ-kāna

Dedi bir müşra^c-ı zibā eyle Fāzīl kulu tārīh
Yine kemāl-i re'sis oldu ānā bir Ekremī Paşa 1278

**Kaşide-i Ma^ca-tārīh-i Berā-yı Rütbe' Müşir-i Mazlūm Pāşā Kethüdā-yı Mehd-i
‘Ulyā**

Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilün

Hüsrev-i devrān hān Abdül'aziz efheme
Feyz-i ilham-ı Hudā oldu mu^cin ü dest-gir

Şöhret-ārā oldu ‘ālemde ne fermān eylese
Ol Hidiv zill-i bāri padişāh-ı bī-nazır

(Vr. 24^b) Hızır ya İlyās açar her yār bāb-ı devletin
Zatına eshel olur bī-şübhe her emr-i āsır

Taht-ı ‘āli baht-ı teşrif itdiği günden berü
Her makama ehlini naşib itdi ba-'avn-ı ķadir

Eylemiş Hāk zātına şol tevfikin refik
Müşteri olmuş 'Utārid olmağa āna debir

Zātını ḥallak-ı ‘ālem mülk ü devletde ķila
Nice āvān u zamān şu hāl ile sāhib-i serir

O şehinşah-ı mu^cazzam emr ü fermān eyleyüb
Kethüdāsı mehd-i ‘ulyā oldu bir ‘ismet-i semir

Fa’ik-i emsāl ü akrān sāhib-i tab^c-ı fehm
Mīr mazlūm kim odur memdūh ā^cla u fakir

Hāfiẓ-ı nāmūs-ı devlet hāmi-i dīn-i mübin
‘Aleme gelmiş değildir öyle bir rūşen-i žamīr

Rütbe^c-i şān vüzerāt zātına müştāk idi
Sad-hezār ikbāl ile oldu bu yıl pīrāye kim

Din ü devlet çün dem-ā-dem sarf-ı evkāt itmede
Zātına akran olmaz ‘ālem içre bir vezir

Aḥsen-i aḥlāk olmuş zātına dād-ı Hudā
‘İffet ü ‘ismet ile olmuṣdur ‘ālemde şehir

Cūd u lutf u merhametle muttasıfdır şöyledir kim
Kimseyi görmüş değildir dehrde ḥor u ḥakīr

Ehl-ü ins iftiḥār itse sezādir ba^cde-zīn
Oldı ol ḫadr āşinā zāt-ı mefhūmda müşir

Kıymetin ehl-i dilin bilür cü zāt-ı devleti
Şā‘ir-i yekṭā-yı cevher āşinā-yı bī-nazīr

Bābinin kemter-i gedāsı oldığım zāti bilür
Bir ḥatā itsem dahi itmez beni ḥor u ḥakīr

Dā‘ima derd-i zebānimdir du‘ā-yı devleti

Zātinī ḥafatdan mahfūz ide Rabb-i Kādir

Mülhem hünkār-ı ma‘nī oldığında şüphe yok

Nazm-ı pākim ki virir ehl-i dile būy-ı ‘abir

Fāzılā ne söyledim tārih-i cevher-dārını

Oldı Mazlūm Beğ bu yıl i‘zāz ile ‘āşir

(Vr. 25^a) Ma‘a-Kaşide-i Tārih-i Me’mūriyyet-i Vedīhī Pāşa Bā-‘Azā-yı Meclis-i
Valā

Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün

Şehinşāh-ı mu‘azzam hażret-i ‘Abdül‘aziz Hāniñ

Cülus-ı meymenet’-i menūs itdi ‘ālem ihyā

Umur-ı devlete ‘atf-ı nigetle i‘tinā itdi

Olunca taht-ı ‘āli baht-ı ‘Osmāniye zib-efzā

Umur-ı mülke vakf-ı bende-gān sıdk-ı āşarı

İdüb taħkiķe himmet eyledi mansıbların icrā

Huşūsa meclis-i aħkāma i‘za eyledi lutfen

Felātūn zemān bir aşaf-ı devrani bī-hemtā

Semti Fahr-ı ‘Ālem dāver-i dād-ı āver-i zişān

Vezir-ı muhterem şāħib kerem Paşa-yı r’ey-i ārā

Nice yıldan beridir Rūm u Anatol u ‘Irāk içre

İdüb icrā-yı aħkām eyledi ḥayrāt-ı lā- yuhsā

Kitābetde fetānetde kemāl-i ‘ilm ü dānişde
Nazīri gelmemiştir bir dahi bu ‘aleme aşlā

Vezir ānīn ķademde şeyhidir ol dāver-i devrān
Değil āhkāma a‘zālik re’is olsa dahi ahīr

Muvaffak eyleyüb cümle umūr-ı mu‘tenāsında
İde iclāl ile ‘alemde dā’im zātnı Mevlā

Değil şayān-ı takdim ol mā‘rif-pişeye ancak
Sürūrumdan bu nazm-ı bī-me’ali eyledim imlā

İşitdim naşibini Fāzıl didim tārih-i ḡarrasın
Vecīhi meclis-i vālāya oldu yeminle a‘zā

1278

Kaşide-i Ma‘a- Tārih-i Tevcīhe Rütbe’-i Müşiri vü Me’muriyyet Ordu-yı Anatolu Be-
Tevfik Muştafa Paşa

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilün

Hażret-i ‘Abdül‘aziz Hānı nice ān u zamān
Kevne itsün Fātīr-ı arz u semā şāhib-i serīr

Her umūr-ı devleti kondurdu hüsn-i şurete
Kim muvaffak eylemiştir zātnı Rabb-i Kādir

İtdi terfi‘ ķadrini bir zāt-ı vālā himmetin
Virdi menşür müşir yaptı nev-‘alem-i müşir

Muṭṭāli^c oldu Anatol ordısının hāline
Muktedir-i dānā-i müşir gönderdi ol zāt-i semir

(Vr. 25^b) Rūm ili ordusunun mümtāz-i ferīki idi kim
Muṣṭafa Paşa-yı sāhib-i re'y ü tedbir-i esir

^c Askerin şol rütbe aldı gönlünü şāh-i cihān
Gūş idince naṣibini oldu sipeh-mānend şir

Fert-i tedbir ü şecā^cat eyle zāt-i muttasif
Yokdı erkān-i asākir içre öyle bir dil-ber

Vaşını pek muhtaşar itdim hikāye yoḥsa kim
Binde bir medh ü senāsin yazmadı kilk-i debir

Hak mübārek eylesün bu rütbe ü cāhin ānin
Āşafin mānendi oldu bir müşir-i bī-nezir

Mahlaşı gibi ola tevfik-i Hak heb yāveri
Na'il olsun maṭlub dil-h̄āhīna mafī'z-żamir

Gūş idince rütbesin Fāzīl didi tārihini
Muṣṭafa Pāşa mücerred oldu mecd ile müşir

1278

(Vr. 57^a) İbtida-yı Tahmisât-ı Muṭarraf

Tahmis-i Mutarraf Gazel-i Cenab Haşmet Merhûm

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Hakayık aşinâ-yı ‘aleme bîgânedir dünyâ
Nazâr kıl çeşm-i ‘ibretle ‘acib efsanedir dünyâ
Temâsil havâdisle tulu puthânedir dünyâ
Sonî yok eşi yok hayme gibi kâşânedir dunya
‘Imâret-i bâb-ı istîgnâya bir virânedir dünyâ

(Vr. 57^b) Bu bezm-i ser-nigûn-ı sağarda kim def'a-i hümâr itmiş

Anâ ehl-i hîredden var mı birkes ‘itibâr itmiş
Bu kâhpe kimsenin hükmünde var mı kim karar itmiş
Nice bî-çareler žabt itmek ister sen firâr itmiş
Dökülmüş bade’-i şevki tehi hümhanedir dünyâ

Yakar ehl-i dilin şem‘i-şeb-ara-veş ceker gâhın
Arar çok bî-bâsiretler hüsûle kâm-ı dil-hâhın
İderler şübhâ dek pey-veste çarha her gice amin
Cihânda müşkil oldı bulması bu hale ağaһın
Çerağ-ı bezm-i nâdâna yanar pervânedir dünyâ

Gürüb bî-râbiتا etvâri düşme kâyd-ı tensike
Yazar erbâb-ı dâniş namını elvâh-ı taḥmike
Harâbe-zârı hali üzre var mı çare ta‘vike
Heves-kârâni mümkün mi götürmek cây-ı taşdiķe
Sebk-i mağzâne ‘akıl-ı ‘akla divânedir dünyâ

Hümā buy-ı ‘arş-ı pervāz-ı tecerrüd it değin Haşmet
Göñül virme bu fāni dehre Fāzıl eyleme rağbet
Sañın çekme solar bir gül üçün bülbül gibi zahmet
Gülistān-ı cihānda hāra ‘akıl eylemez minnet
Ki bī-had yevm-i şūm gaflete bir lānedir dünyā

Tahmis-i Mutarraf Gazel-i Muvakkit-zāde Emri Pertev Merhum

Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün

Rakibin ‘arz-ı hāle ihtiyarı var benim yokdur
Dil-i zārīn hezārān ah u zārī var benim yokdur
Eğerçe yara çeşmīn intiżarı var benim yokdur
O ǵaddarīn bañā çok var benim yokdur
Anīn her dūrlü ‘arz-ı iftiķarı var benim yokdur

Ne dürr ü yeşm ne bāy u ne gedāyım ben bu ‘alemde
‘Alā’ıkden biri ‘abd-i Hudāyım ben bu ‘alemde
‘Aceb fakr aşına bir bī-nevāyım ben bu ‘alemde
Harābātiler içre pür şafāyım ben bu ‘alemde
Cihānda her kesīn bir kevne kārı var benim yokdur

(Vr. 58^a) Dil-i zārimda bu fert-i muhabbet iżtirar ider
Selefden intikal itmiş gönülde hükmi cār ider
Dil bī-çareye manend ‘illet-i ‘aşķ mesarr ider
Beni mecbür iden ol meh-veşe luṭf-ı hezār ider
Güzel sevmekde hālkīn ihtiyarı var benim yokdur

Mübāhāt eylemiş pür-söz ‘aşķ olmakda pervāne
Bilür kim ates-i Nemrūd dönmuşdi gülistāne

Cihāna geldi gitdi hāsılı çok böyle divāne
Tefāhur eyle ‘aşık kendin ateş-i nār-i suzāne
Demiş bak Kays u Ferhādīn mezarı var benim yokdur

Cenāb-ı nişānīn feyz ile buldu gün gibi şöhret
Der menlā-yı Rūma eyleyüb ‘arz-ı ‘ubūdiyet
Olur mı bundan özge dü cihānda devlet ü servet
Kitāb-ı meşneviden Fāzīlin almış dil-i lezzet
Ki Pertev almağa ānın medārı var benim yokdur

Tahmis-i Muṭarraf Gazel-i Pertev Pāşā-yı Merhūm

(Fā’ilātūn) Fe’ilātūn / Fe’ilātūn / Fe’ilātūn / Fe’ilūn (Fā’lūn)

Gül-i ‘izām saña sakızeli dibā yaraşur
Bülbül hoş deme zirā gül-zibā yaraşur
Bezme sakılık idersek mül ü mina yaraşur
Gel efendim saña her zinet-i dünyā yaraşur
İki yüzden helāl itmeğe ra‘nā yaraşur

Sen çemenzāra buyur gāh-ı kenar-ı cūya
Hasretiz hayli zamāndır o kader-i dil-cūya
‘Aşıkız tā ezeli yasemen ü şeb-būya
Bizde cem‘iyet ile ‘azm idelim ol sūya
Serd-i nāzm bizede seyr ü nūmāşā yaraşur

Bulunur mı hatt-ı rūyunda olan zibā-yiş
Görmedim bir dahi ben böyle edā-ārā-yiş
Hakkını ihsānidir ancak saña bu ălāyiş
Döndür cāme olur ise saña fermāyiş

Gerçe semmūre beğen kilkli zibā yaraşur

(Vr. 58^b) Harf-i düşnāminı düşmānına ‘atf itdim anīn
‘Arz-ı hāl eylemeğe gün be dün gitdim anīn
Mahremāne bir iki sözini işiddim anīn
Bu ‘inayetler yine toDate ben bittim anīn
Kalb ehli didiler işte bu ma‘nā yaraşur

Pertev itmez hele bir cāme’ rengin taħsiş
Eylediñ ol şehe bu vechle ‘arz u telhiş
Umarız re’yimizi itmeye kimse tenkiş
Fāzilin̄ ķalbini endişeden itdik taħliş
Ne giyerseñ saña ey şūh-ı dilārā yaraşur

Tahmis-i Muṭarraf Gazel Meṣiḥ-i Cenāb-ı Zekā’i Merhūm

Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün

Seniñ cellād-ı ġamzen̄ cām-ı ġaddariye dönmüşdür
Çekenler çille’-i ‘aşķiñ bu ‘alemden uşanmışdır
Hülāguya bedel olduğuna ‘alem inanmışdır
Eğerce gözleriñ sehharlık nāmin kazanmışdır
O zālim güyyā şemşir müjgāna tayānmişdır

Efendim şu‘le’-i hüsün̄ beni ateş gibi yakdı
Cemālin̄ göreli çeşm-i terimden seyyāleler akdir
Gören āh-ı şerār-bārim şanur tir-i hevā çakdı
Bu hal-i hayret-engize bütün halk-ı cihān bakıldı
Gönül pervanesi de galibe ol şem‘a yanmışdır

Nigāh-ı çeşm mestiñ günde bin ‘aşık helâk eyler
Āniñla sine-i ‘uşşakı yer yer zahm-nak eyler
Giribānın seniñçün ‘aşıkān heb çak çak eyler
Gören bir kez cemālin cism ü cānin vakf-çak eyler
Āniñçün nūr-ı ‘aynim gözleriñ kana boyanmışdır

Göñül mecnūn olub deşt-i bilad-ı miñnete duş der
Häkikatle eger ‘aşık iseñ sende bu yola gir
Ser gūyende äh u nāle eyle ol mehîñ yer yer
Tahammül eyle yarîn cevrine matlubuna dir ir
Bu vadide beni kendi gibi dīvâne şanmışdır

(Vr. 59^a) Hayâl-i vech-yâr ile olub tâ-sübha dek bidâr
Bu hâli Fâzîla şufî’-i har bilmez ider inkâr
Tutar destinde sübha dâ’ima ol münkir-i ezkâr
Bu sırrı fehm ider ehl-i sülükî eyleyen ikrâr
Zekâ’i dide’-i dil çünki bu yüzden uyanmışdır

Tâhmis-i Mutarraf Gazel-i Şeyh-ül-islâm Çelebi-zâde ‘Asım Efendi Merhum

Fâ’ilâtün / Fâ’ilâtün / Fâ’ilâtün / Fâ’ilün

Reşk-i cennetdir derdin dağ dağ ‘aşıkân
Gülşen içre rez olunmuşdur otağ-ı ‘aşıkân
Dürr ü cevherle müzeyyendir âyâg-ı ‘aşıkân
Zâhid zâğı koma yokdur mesâg-ı ‘aşıkân
Mîhr-i mahşerdir gül-hod-rûy-ı bağ-ı ‘aşıkân

Minnet-i bûy-ı gül ümidi çekmez ba’is ile
Çär etrâfa bakub itmez işaret re’is ile

Tesne diller dā' imā seyre giderler kes ile
Zahidā girmek dilersen bezme gel lā be's ile
Kerden-i minā-yı şahbā der çerağ-ı 'aşıkān

Mürde diller şem'a'-ı kāfūr yansun bezmine
Her gelān pervāne-veş dönsün dolansun bezmine
Pir midir şāhi bu tahtin dayasun bezmine
Sūyını nādān görüb ağzı sulānsun bezmine
Heb zükām efsurde' ḡamdir dimağ-ı 'aşıkān

Rind bī-dil destine aldıka şāh-ı dehr olur
Derd ile ḥasretin şānin eşk-i çeşmi nehr olur
Merdüm-i rüsvāy-ı 'aşığa dār-ı def' zehr olur
Zir hüm erbāb-ı 'aşığa gāh 'ayn-ı şehr olur
Efser-ı cemşiddir güya ayağ-ı 'aşıkān

'Āsimā ben gördünse neşve'-i şahbāy-ı 'aşk
Şahn-ı 'alemde büyündür katre'-i deryā-yı 'aşk
Fāzila bitmez dükenmez halkda ḡavġa-yı 'aşk
Kim tevarüsle gelüb devran ider minā-yı 'aşk
Haşre dek ol bādeden yokdur ferağ-ı 'aşıkān

(Vr. 59^b) **Tahmis-i Mutarruf Gazel Re'is-ül Küttāb 'Arif Efendi El-Merhūm**

Mefā'ılıün / Mefā'ılıün / Mefā'ılıün / Mefā'ılıün

O mahin̄ haṭṭ-ı ruhsarı nūmāyān oldu gitdikçe
Gurūba irdi mihr-i hüsnī pinhān oldu gitdikçe
Hayāl-i çeşm-i 'aşıkdan girizān oldu gitdikçe
Miṣāl-i bedr iken bī-şevk ü tābān oldu gitdikçe

Meh-i evc letāfet ḥayf-ı nokşān oldu gitdikçe

Ne Rüstemler zebündur bim ü tiğ ebruvān ile
O ḥūnī gamze ol müjgān bī-rahm u emān ile
Cihānī tār u mār eyler nigāh-ı sitān ile
Ānī bir tutma sen eski zamānīn kahramāniyla
O nerm endāmī gör şimdi nerimān oldu gitdikçe

Hayāl gerduň ūsafīnla ey meh mumlanub her şeb
Olub üftādeler bezm-i muhabbet içre leb ber leb
İderler nāle ü feryād her demde seniñçün heb
Yakub yakılmasada pervane-veş gönlüm budur izz āb
Dil-i bülbül-nevā şevk ile nālān oldu gitdikçe

O şūh-lāle rūyīn gerduň u nāfe heves ile
Hevesinden geçer mi ehl-i dil cevr ü cefāsiyla
Yola girmedi üftadeler kendi rizāsiyla
Deli divanedirler ḥalkā’-i zülfî belâsiyla
Giribān-ı dāmen ü demen-i giribān oldu gitdikçe

İder her görüşünde āşikā bir nev-füsün peydā
Ne mümkün olmamak Fāzıl anıñçün valeh ü şeydā
Dil-i divāneyi sermest ider peymāneden bālā
Kopar bezm-i muhabbetde nice bin āh u vāveyla
O sahir gamzeler Arif ne fettān oldu gitdikçe

Tahmis-i Mutarraf Gazel-i Halim-Giray Sultân-ı Merhum

(Fâ'ilâtün) Fe'ilâtün / Fe'ilâtün / Fe'ilâtün / Fe'ilün (Fâ'lün)

Ey gönül ben seni rüsvâ ideyim 'ahd olsun
Bir bir esrârını ifşâ ideyim 'ahd olsun
Yâr u ağıyarına inhâ ideyim 'ahd olsun
Seni sevda germina ideyim 'ahd olsun
(Vr. 60^a) Bade'-i aşık ile şeydâ ideyim 'ahd olsun

Fâş-ı esrâr-ı muhabbete eger 'isyânım
Bu hatyayı bilerek eyledi sultânım
'Afî idüb haremimi lutf eyle gücenme cânım
Saña 'arz itmeğe muradım idi hâl ü şanım
Ba'd-ezin cân gibi ihfâ ideyim 'ahd olsun

Dimedik miydi baña resm-i vefâdârlığı
Rûz û şeb hasır ideyim saña fedakârlığı
Saña layık göremem ben bu dil-azârlığı
Budur erbâb-ı hamiyyet olanın varlığı
Heb seniň hakkına icrâ ideyim 'ahd olsun

Durmayub va'dîne itdin bizi ağıyara fedâ
Bî-sebeb nolsun 'aceb bu kadar âzâr u cefâ
Yakışur mı ola haşmin dili pür zevk ü şafâ
Eger itmez iseň ey mâh baña mihr ü vefâ
Senden Allahıma şekvâ ideyim 'ahd olsun

Bende bu nazm-ı nevâ sebebini Halimâ yarın
Fâzila hâme'-i gevher-i nutkiň aşârin

‘Arz idem görmesün dil-zarın dārin
Okusun yār dahi nazm-i belağat-kārin
Hāk dergāhına ihdā ideyim ‘ahd olsun

Tahmis-i Muṭarraf Gazel-i Enderūn-i Vāṣif Merhum

(Fā’ilātūn) Fe’ilātūn / Fe’ilātūn / Fe’ilātūn / Fe’ilūn (Fā’lūn)

Dirse bu kuluña bir kimse yalan işte kuluñ
Yoluna itdi fedā-bāş ile hān işte kuluñ
İstemez rāhmet içün ān u zaman işte kuluñ
Aramaz başkaca bir nām u nişān işte kuluñ
Saña hem bende hem efgende inan işte kuluñ

Gönül alay-ı peri var ise ‘akare hevesin̄
Olmasun kibr ile etvār-ı kibare hevesin̄
Yog ise ‘azme seniñ başka diyāre hevesin̄
Münkesr itme beni var ise kāre hevesin̄
(Vr. 60^b) Saña sermaye’-i irād dükān işte kuluñ

Varsa ‘alemde şalā ben gibi şādīk ‘aşık
Ben gibi vālide vü validiñ olmaz müşfik
Eyle teftiş eger isterisen̄ yollar açık
İhtirāz eylemesen çarşuda pazara da çıkış
Ara sor saña izin işte cihān işte kuluñ

Nār-ı ‘aşķımla yanar yok nice dirsın çekerim
Seniñ içün gice gündüz nice hasret çekerim
Saña ‘arz eyleyecek āh nelerim var nelerim
Neyleri söyleyemem kimseye ben derd-i serim

Biri ez-cümle bu ateşte yanın işte kuluń

Vâşîfi defter-i ‘uşşâkîna tek kayd eyle
Çakerîn Fâzılı kâlây-ı vişâle ... ile
Varmıdır bir âna benzer kuluń ey meh söyle
Uyub ağıyara âni nafile yorma böyle
‘Aşık isterisen ey tâze-civân işte kuluń

Tâhrîs-i Mutarrâf Gazel Sâhib-i Tezkiret-üş-şu‘arâ Fâtîn Efendi

Mefâ’ilün / Mefâ’ilün / Mefâ’ilün / Mefâ’ilün

Mesiha ihtițâz eyler nigâh-ı cân sitânından
Dil-i ‘aşık hazer itmez mi baht-ı ebruvânından
Gelür vahş-ı cihâna tiğ-i tiz hünfesânından
Hülâgû Han okur ayn-ül maferr nâm u nişânından
O kâfir kişi meyl itsün usanmış varsa cânından

‘Aceb menüs ‘aşkı olmuşum bir afet-i cânîn
Stanbulda odur bu ‘aşırda sultan-ı hûbanîn
Alur vech-i cemili nurunu mühr-i dirâhşânîn
Ne mümkün destine girsün bu ‘alemde bir insânîn
İder âhu gibi vahşet-i periler geçse yanından

İder her katresi bir lahzada bin derd-ser peydâ
Ne kanlar nûş ider erbâb-ı dil manende’-i şahbâ
Olur derd-i firâk-ı yâr ile dil-i vâleh ü şeydâ
İder rûz u şebi çünkü almada âh u vaveylâ
(Vr. 61^a) Nasıl neşe’ gelür bu ‘alemin râtl-ı girânından

Zebün pençe-i kahr itmesem bir demde bîn sâmi
Anîçün almişim Timur-veş bu şöhret ü nâmı
Getürmem bir zamân fîkr ü hayâle gerd-i bed nâmı
Benim bu zer-megâhin rüstem pûr-zûr eyyâmi
Baña kemdir diyân kimdir cihânîn kahramânından

Fatîni meclis-i cânandan dur eylemek ister
Demin nûş idecek güya urur her nebze bîn nester
Hazer itmez oña kara destine çeksem dahi hançer
Var ise Fâzîla bir gâyri çare rahını göster
Rakîb-i bed menîş mahcûr olsun hânümânından

Tahmis-i Gazel-i Cenâb-ı Şeyh Sezâyî Kuddise Sirrah

Fâ'ilatün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün

Zâhid olmaz aşinâsı 'arîfîn
Yok riyâya iptilâsı 'arîfîn
Şem'-i vahdetdir ziyâsı 'arîfîn
Nûr-ı Hâkdan iktibâsı 'arîfîn
Reng bî-rengdir libâsı 'arîfîn

'Aşk-ı murât dile virmiş cilâ
Olmuş ol şuret ile celve-nûmâ
Safdir herehl-i vefâ
Pertev-i zât Hudâ virmiş şâfa
Dilde yokdur zerre pâsı 'arîfîn

Kenz-i mahfi gibi kim sırr olmadı
Sîrr-ı Hakkı öğrenüb redd olmadı

Hak̄k̄in̄ aleminden tehi yer olmadı
Şeş-cihāt içre muķayyed olmadı
Gayrı mahlük oldı nās-ı ‘arifin̄

Geç hevāy-ı nefinden ‘uşşaka bak
‘Aşıkı bul oſ anınl̄a müttefik
Kim olasın lutf-ı Hākka müstehak
Cān ile eyler semā‘ kul-ı Hāk
(Vr. 61^b) Mezhebi şanma kiyasi ‘arifin̄

Böyledir erbāb-ı ‘aşk içre usūl
Bāb-ı Mevlānāya buldukda vusūl
Eyledi Fāżıl hülüs ile duhūl
Her ne eylese Ḥudā eyler kabūl
Yoğ serāy-ı na-sezāsı ‘arifin̄

Tahmis-i Gazel-i Diger Cenāb-ı Şeyh Sezayı Kuddise Sirrah

Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilün

Ol ki sırr-ı ‘aşkı bilmeziz cihān olmaz bañā
Her lisana āşinayım sırr-ı nihān olmaz bañā
Munkir-i vahdet olanlar hem zebān olmaz bañā
Bülbül gülzār-ı ‘aşkim aşiyān olmaz bañā
Mürg-i lāhutun anıñcūn bir mekān olmaz bañā

Bade almaz kerem ü serd-i dil şafalanmakdadır
Bağ-bān-ı ‘aşk bağ-ı şevkine bakmakdadır
Şebnem-i rahīmet riyāz-ı ķalbime yaǵmakdadır
Gülistānim taze taze güllerim açmakdadır

Arzūy-ı nev-bahār itmem hāzān olmaz bāna

Mayem ile bir hamir olmuş benim ecsād-ı ‘aşk
Kesb ile bulmaz vücūdū heb güherdir dād-ı ‘aşk
Fark itmez bilmayanlar noldığın irşād-ı ‘aşk
Pūte-i zilletde kal itdi beni üstād-ı ‘aşk
Dürr-i şāfiyim mehek imtihan olmaz bāna

Derdime itmem ümid ağıyarden dermānim
Kimseye fāş eylemem sırr-ı dil-i suzānim
Mümkür olsa vakf itmem hālime cānānim
Süretim seyretde pinhān eylemişdir cānim
Siretim şüretde cān oldı zaman olmaz bana

Mevleviler içre derd-i şāne ben yekdaneyim
Hırka’-i pişine içün cān virir divāneyim
Fāzila bezm-i muhabbetde ‘aceb mestāneyim
Ey sezāyi şem’-i vasla per yakān pervāneyim
(Vr. 62^a) Hālet-i vuşlat şafasından fiğān olmaz bāna

Tahmis-i Gazel-i Cenāb-ı Şeyh Galib Mevlevi Kuddise Sirrah

Mefā’ılün / Mefā’ılün / Mefā’ılün / Mefā’ılün

Hezārin olmaz ārāmī gūlistansız čerāgānsız
Ne mümkün kameri turmak baqr-ı sırr u hiramānsız
Vezan üzre hava keşti karar eyler mi limānsız
Gelirsen̄ gelme bezme zāhidā bir āfet-i cānsız
Bilirsin̄ girmek olmaz bab-ı Hulda çünkü imansız

Kulağı dinc olurdu halet-i düşvārdan bilse
Ebed olmazdı pür söz ü elem aḡyārdan bilse
Ba‘id olmazdı bir dem intizār yārdan bilse
Cüda düşmez idi hiç şohbet-i dildārdan bilse
Eden teklif-i cünbüş jāleye mihr-i dīrahşānsız

Serāpā bu uşūli heb bilür erbāb-ı bī-nokşān
Çalış oılmaklığa āshāb-ı feyzīn birisine şāyān
Ferūğ u ferle ehl-i dānişīn ol kesbine pūyān
Tecerrüdse murādīn kūy-ı cānānda fedā kīl cān
Çıkılmaz came’-i iħrāmdan sa‘y etme kurbānsız

Yolunda hāk-sār olmak kemāl ü şān u şōhretdir
Sebāt kesb-i nām-ı nik-i ‘alem içre rif‘atdir
Dil ehl-i vefādan sıdk ile iħlās müsbetdir
Saña ‘arż-ı muħabbet sevdīgim ‘ayn-ı muħabbetdir
Sūhan-saz-ı cūnūnuñ dinlenir da‘vāsı bürħānsız

Muħabbet sırrına vakıf değildir zāhid-i cāhil
Kałurdı öyle ebkem olmasayı Mevlevi Fāżıl
Eğer bu nażma himmet etmeseydi mürşid-i kāmil
Erişmek Pertev-i ‘āli-cenābiñ gerdine müşkil
Göñül bī-tāb Galib hem kümeyt-i hāme dermānsız

Tahmis-i Gazel-i Şa‘ir-i Meşhur Sābit-i Bosnevi Rahmetullah-i ‘Aleyh

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilūn

Hācenin takrir-i nā-bercası hay hay baña
İtdigi da‘vā-yı batıl cümle lāşidir baña

(Vr. 62^b) Kul kul minā-yı şahba nāle-i neydir bañā
Maye-i kibrit-i ahmer cür'a'-i meydür bañā
Her hābab-ı sağarı bir efser-i keydür bañā

Bülbül-i şeydā gibi feryāde himmet eyleyüb
Sinede bir dağ açdım hara minnet eyleyüb
Dil hemān pervāne-veş devrāne sı̄'at eyleyüb
Şem'-i sūzān-ı hākīkatle hidāyet eyleyüb
Bu makamı gösteren meyhānede neydür bañā

Hiçe tutdım şadık u muhliş olan cānānimı
İhtiyār-ı gurbet itdim görmeden iħvānimı
Bu yola 'azm ile bildim şimdī hal ü şānimı
Yokladım nabz-ı tabibi bilmiyor dermānimı
Dest-i luṭf-ı yār dirler çare bir şeydir bañā

Dil-i taħammülimi ider her dem cihānīn қahrīnā
Hiç tükenmez mi ġamum dehr-i ħalkīn fikriñē
Istemez dil-i mihnetin bir dem görüşmek digeriñē
Serdi mihriñ görüb cānim ısındı hecrine
Külħan-ı mihnetde kim kāşāne deydir bañā

Nik ü bed aħvālimi derk itmişimdir Fāżilā
Yār ehl-i sıdkı temyiz eyledim ben haliṣā
Keffe'-i mizān-ı 'akla koymuşumdur ibtidā
Ölçdüm döndüm ḥarābat-ı cihānda Sābitā
Dost-kāni muħabbet cümleden eydir bañā

Tahmis-i Gazel Yenişehirli Akovalı-zâde Hatim Rahmetullah-i 'Aley

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Cihân-ı hüsnûn temâşâ ideli mecnûnûn olmuşdur
Şeh-ı 'alem bu kâdr ü fer ile mâ-revnak olmuşdur
Cemâlin seyrine çün ehl-i dil me'zûnûn olmuşdur
Gönüller her biri bir vechle meftunuñ olmuşdur
Dil-zârim çerağ-ı tarz-ı günâ günûn olmuşdur

Senin derbân-ı bağıñ olmağa 'alem çeker-i hasret
Bu denlü kadd-i bâlaya kim olmaz tâlib-i hîdmet
(Vr. 63^a) Bu sahn-ı 'alem içre yokdur emsâlin ne bu devlet
Hezârân kameri serd âşina-yı gülşen-i 'iffet
Dil-aşûb nihâl-i kâmet mevzûnuñ olmuşdur

Feramûş eyledin 'uşşak-ı şây'i oldu bu dehre
Rakîbe lûf idüb bel bağladîn ol fettân-ı şehrê
Mürüvvet şîdk u ğayretden mi oldîn şimdi bî-behre
Hilâf-ı tarz-ı âyn-ı vefâdir ey peri cehre
'Adüvler nev-ş.... bendeler mahzûnuñ olmuşdur

Nedir bu kâmet-i dil-cû ne sende bu hilâl-i ebrû
Belâdir 'âşıka rûyînda ki o fulfül-i Hindû
Hezâr-ı zâr ider şubh u mesâ teşrifîni arzû
Açilsun mihr-i ruhsâr güle gülşen gülsün ey meh-rû
Dehân-ı gönce şubh-i hande-ves memnûnuñ olmuşdur

Budur erbâb-ı 'âşıkin hal ü şâni ey gül-i ra'nâ
İdüb hâr-ı sitemden dâ'imâ biñ ah u vaveylâ

Misāl-i Fāżıl-ı şuride itmez sırrını ifşā
Tekellüf ber-ṭaraf ma'lumiñ olsun ey şāçı leylā
Seniñ biñ cañla Hātim ķulin̄ mecnūnuñ olmuşdur

Tahmis-i Gazel-i Sultān-üş- Şu'arā-ı Rūm Rağib Pāşā Rahmetullah-ı 'Aleyh

(Fā'ilātūn) Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilün (Fā'lün)

Çarḥ-ı gerdune bakın̄ kuvvet ü kudretle döner
Her kesin̄ necm-i tecellisi bu kuvvetle döner
Rızk-ı mefsūd mı cihānin̄ bu 'inayetle döner
Şanma kim dā'ire'-i şeyh-i kerāmetle döner
Ehl-i cūd eylediği feyz ü semāhatle döner

Devrini gördüğüyle cām-ı cem-i gümşüdenin
Ne 'aceb şevki gelür 'aşık mihnet-zedenin̄
Fasık u şeyhde kalmaz eṣer-i 'arbedenin̄
Ab u hākinde var aşar-ı ferah-ı mey-gedenin
Kim ki endūh ile 'azm itse meserretle döner

'Aşıkının̄ fikr ile endişesi cānāne vişāl
Başka bir nesne hayāl itmek ānā emr-i muḥal
(Vr. 63^b) Dūd-ı āhi çıkarır gāz gibi eyler iş'āl
Oldı rūşen bana hem şuret-i fānūs-ı hayāl
Çarḥ-ı ser-geşte dahi tāb-ı muhabbetle döner

Başub aşub ḡam eyler dil bī-tāb-ı ḥarāb
Bundan özge olamaz ehl-i dile fahr u 'itāb
İdesin semt-i rakibe giceler 'azm ü şitāb
Görse aḡyār ile cānā seni hem bezm-i şarāb

‘Aşıkın bağıri kebabā tef ḡayretle döner

Fāżilā ehl-i dil isen̄ sañā ķadr u şändir

Söylenür haşre değin bu ne güzel ‘ünvandır

Ademe derd-i muhabbet dahi bir ihsändir

Derdü şāfi ne ise raġbet heb yeksändir

Bendelikden āni zann itme keduretle döner

Tahmis-i Gazel-i Diğer Sabit-i Bosnevī Rahmetullah-i ‘Aleyh

Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilātūn / Fā’ilün

Bezmde aḡyār var şabra kiyām itmekde güç

Ol şeh-i maḥfi bulub ‘arz-i meram itmekde güç

Keyf ü mest olmuş bu şeb teklif-i cām itmekde güç

Alub ağuṣ-ı merāma yārı rām itmek de güç

Şam-ı ḡamda yārsız ‘azm-i meram itmek de güç

Padişāha sırr-ı ferd itmez iken merd-i basır

Ehl-ü şāhib himemdir güya şahib-i serir

Düşmene minnet ider mi olsada āña esir

Paye’-i hüsran ile nā-ķamlik emr-i ‘asir

Maye’-i irfān ile taħsil-ikām itmek de güç

Matlub u āmälden keff bera’t-ı mümteni^c

‘İzzet-i nefse çalışmakdan ferağat mümteni^c

Kuşe’-i ālāmda şabr ile ‘uzlet mümteni^c

Şübhesiz nān pāre’-i huşke ķanā^cat mümteni^c

Arzū-yı nefs ile meyl-i ḥarām itmek de güç

‘Akl-i Eflatün irişmez işine bu bir kārdır
Ehl-i dāniş hātira almaz bu ne efkārdır
(Vr. 64^a) Buñā hiç çare bulunmaz pek ‘abes etvārdır
Gerçi kim evzā‘ına şabr eylemek düş-vārdır
Kām içün gerdüne amma iltiyām itmek de güç

Mā’il āmāl u efkār olduğuçün neylesün
Mümteni‘ dünyayı ‘imār olduğuçün neylesün
Fāzila bu hal-i düş-var olduğuçün neylesün
Sābit dildāra çün yār olduğuçün neylesün
Cümplenin̄ itmām-kārin̄ iltizām itmek de güç

Tahmis-i Gazel-i Şa‘ir-i Ateş-zebān Nedim-i Meşhūr Rahmetullah-ı ‘Aleyh

Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilün

Kamil isen̄ ey dilārā hem-zebān lazım sañā
Eyle şūfiden hazer çün ‘aşikan lazım sañā
Ney ile hem-dem olursan̄ dastān lazım sañā
Çünkü bülbüsün gōnūl bir gülistān lazım sañā
Çünkü dil koymuşlar adın dilistān lazım sañā

Ko düşün̄ bakmışsin elbet şana‘t-ı ustadinā
Çünkü tālib olmuş idin̄ himmet ü irşādina
Bir naşıhatdır murādım gelmişim imdādına
Nev civānlık ‘alemin tā kim getirsen yādīna
Dahi pek pīr olmadan bir nev-civān lazım sañā

Bülbüle bak hār u hasla uğraşur heb derdi gül
‘Aşık-ı bi-çārede dā’im arar mey ile mül

Saklıye muhtac olmazsan eger buraya gel
Çünkü tır-i hecr ile oldun zahm-nâk ey gönül
Çek çevir kendin ki bir kaşı kemân lazım saña

Ehl-i dil neymış bilir mi 'adet-i halk-ı cihân
Nice anlar noldığını hüsün ü 'aşkıñ suhte-gân
Olmayınca anda ihlâş u hakîkatden nişân
Vasf-ı la'l-i dilber ise kasdin ey kilk-i beyân
Tercümân olmakliga şirin-i zebân lazım saña

Fâzıl olmaz ehl-i dâniş arasında kıl ü kal
Eyler eslâf eserine âshâb-ı dikkat imtisâl
(Vr. 64^b) Cün ki pîr-i dest-gir ne dir seniñ şems ü celâl
Kıl metâc-ı nazminî arayış-i sük-ı kemâl
Ey Nedim-i pür hüner zîb-i vakâr lazım saña

Tâhmis-i Gazel-i Şevket-i Rûm Muştafa Na'ili Rahmetullah-ı 'Aleyh

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Dil-i 'aşkda dil rübâ dâ'im nûmâyândır
'Aceb bülbül müdür kim kârı her dem âh u efgandır
Hevây-ı gönül cânân ile zihnim perişândır
Gönül bir cevâniñ şu'le'-i hüsnuyle sûzândır
Ki bir kemter şerâni afet şad-hîrmen-i cândır

O hun-in hunfeşânlık resmen itmiş 'adet evvelden
Aniñçün tiğ-i berânın çıkarmaz bir zamân beldeni
'Aceb gaddarlık öğrenmiş ol ustâd-ı echelden
Komaz câm-ı gururu bezm-gâh haşre dek elden

O mestāne nigeh kim teşne'-i hūn-i şehidāndır

Tahammül mülkini itdi ḥarābe-zār ol afet
Dil bī-çārede şabır ü meskūna kalmadı ṭakat
Heman bir nīm-nigāha rāzı oldık virmedi ruhsat
Nola çāker-i giribān itmeyince bulmasa rahat
Teni erbāb-ı 'aşka came'-yi çāker-i zindāndır

O serv-i nāza gülşende gül-ter i'tizaz eyler
Zebān-ı naliş ile bülbül-i şeydā niyaz eyler
O hunı ehl-i 'aşka damen-i cevri deraz eyler
Ser-ı zülfünde dil bād-ı sabādan iħtirāz eyler
Meğer mecruh-ı nevg-i hançer-i hun-riz müjgandır

İder rüsvāy-ı 'alem 'aşk ile her kāmil hüsnin
Deli divāne itdi ey peri bin 'aklı hüsnin
Kapuñda bende eylerse acib mi Fāżıl-ı hüsnin
Temaşa-yı bīhişt eyler görenler Na'ili hüsnin
O büt kim çin-i zülfî rāhne-dār-ı din ü imāndır

Tahmis-i Gazel-i Meşā'ir-i Meşhūr Hamī Emri Rahmetullah-ı 'Aleyh

(Fā'ilātūn) Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilātūn / Fe'ilün (Fā'lün)

(Vr. 65^a) Böyle şūride beni ol ḫadd-i dil-cū itdi
Her ne itdiyse baña ol gözü cādū itdi
Dil-i bīçāremi aşusfte o meh-ru itdi
Dile şordum saña şeydālığı kim hū itdi
Gösterir zülf-i semen būyını kim bu itdi

Niçe bîn bendesi vardır ulû dergahîn
Hayret el virdi baña şan'ata bak Allahîn
Dil-beran içre 'aceb var mı eşi ol şahîn
Ser kadını görüb didelerim ol mâhiñ
Dil-i gamhar sırişkim akıdub cü itdi

Ateş-i aşkı dile eyledi şöyle tesir
Eylemiş levha meğer hame'-i kudret tahrir
Eylemek bir dahî mümkün mi o fikri tağyir
İtdim ağuşa hayâlimde meyamin tasvir
Suret-i cismimi hecr ile şehâ mu itdi

Meclise yâr olamaz va'zını serd-i şita eder
Eyleyüb bahş-i diğer güzine pey-veste eder
Cümle erbâb-ı hâkiyat âni dem-bestे eder
Hâldir şanma dil zâhidi ser-keşte eder
Mestler vecdini meyhânedede ya Hû etdi

Dem-be-dem bâhr-ı hünerden çoğalub neşe'-i feyz
Felek 'aşkı o heva ile şalub neşe'-i feyz
Fâzila mutrib ü ney dilde çalub neşe'-i feyz
Tab'-i erbâb ma'arifden alub neşe'-i feyz
Hâmiyi gör ne edâ-senc sahn gû itdi

Tâhmis-i Gazel-i Şâ'ir 'Arif Mevlevi Faşih Dede Kuddise Sırrah

Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilâtün / Fâ'ilün

Dil-i bimâre 'aceb murîş-i dermânsın sen
Ba'is-i zevk ü şafa mânî-i efgânsın sen

Kadr u kıymetde girān la^cl-i Bedahşansın sen

Sagar-ı bade değil mihr-i dirahşansın sen

Hırmen 'aklı yakan ateş-i sūzānsın sen

(Vr. 65^b) Berk ü esrar 'aklı divāne iden

Va^cizin pendini manende'-i efsāne iden

Şulesi her nefs-i ehl-i dili mestāne iden

Mihr ü māh u felegi kendüye pervāne iden

Meclis-i dehrde bir şem^c-i fürūzānsın sen

'Aşıkın din ile imānin idersek tārih

Var iken sende bu ṭali^c ile bu istidrāc

Nāvek emrine aşhab-ı dil olmuş amac

Bir seniñ gibi kanı dilber-i aşūfte mizāc

Nice dil-i cem^cin ider turfe perişānsın sen

Görmeden ben gibi bu dehrde bir sim teni

İtdi bir nīm-nigehin^c aşık-ı üftāde beni

Vech-i ahsende bir itmiş seni Hallāk-ı Gani

Her gören tuti^c-i gūyā olur elbette seni

Saf bir ayine tab^c-ı sūhandansın sen

Oldı ilhām-ı Hudā Fāzila bu nutk-ı melih

Toğrisın ister isen işte budur kül-ı şāhih

Bir şehiñ bendesiyyüz itme ne lazım tasrih

Sāna mahsus bu vadide gazel tarhi Faşih

Suhān-ı rast bu kim Rūmda hāssānsın sen

Tahmis-i Gazel-i Şeyh-ül İslām Çelebizāde ‘Asım Efendi Rahmetullah-ı ‘Aleyh

Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün / Mefā’ilün

Nice aşhāb-ı dil fāriğ olur ‘aşķīn̄ hevāsından
Geçer mi ‘aşık-ı şeydā bu günki gün şafasından
Dil-i şūrīde kurtulmaç ne mümkün ibtilāsından
Ne ḡam-ı dil feyz-yāb olmazsa dehrīn̄ ağniyāsından
Ki yekdir ‘arife āzādelik minnet belāsından

Tevekkül bābına merbūt olmak cümleden evlā
Cihānīn̄ böyledir hāli gehi sermā gehi germā
Bunu bī-şübhe fark eyler gerek ‘alā gerek ednā
Bilen her kār-ı Hākdan tāli‘n zem eylemez zirā
Hudāvende olur rāci‘ şikayet kethüdāsından

(Vr. 66^a) Her emri fark u temyiz etme lazım ibtidāsından
Tefekkür ile ādem kurtulur dünya belāsından
Şifa irmez tabibiñ ‘aleme her bir devāsından
Nihādın fehm idüb ‘ibretle bākdıkda likāsından
Keff-i ümidimi қaṭ‘ eyledim çarhīn̄ ‘atāsından

Kayırmaz şahibin bir vechle nefs-i Melami için
Düşer girdāb-ı ‘isyana olur ahîrinde ümmet cün
Bu nuṭķı eylemiş irād bir zāt-ı kerāmet cün
Komaz gark-āb teslim olmağa ‘aklı selāmet cün
Gezindi kesti cismiñ olur heb nā-Hudāsından

Benimde itdi sebkât bahriyem Fāżıl-gū gerçekdir
Edāni vü e‘aliniñ kimi ağa kimi begdir

Bütün ehl-i hıred taşdık ider bu kuli bî-şekdir
Kenarın sâde dil-i meh-rûsi 'Asım-ı ülfete yeğdir
Sitanbul şehriniñ ülfete meşreb bî-vefâsından

Tahmis-i Gazel-i Meşhur 'Am Halim Giray Sultân Rahmetullah-ı 'Aleyh

Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün / Mefâ'ilün

Sağar olduğun bu denlü ben bîçare bilmezdim
Giderdim bülbül ile her gice gülzâre bilmezdim
Tahammül eyler idim dâhme'her hare bilmezdim
Baña ruhsat olurmuş yârdan güftâre bilmezdim
Görünce lâl olub 'aşkı ile yalvare bilmezdim

Ne sürür ol şahîn seyr-i cemâlinden cüdâ oldum
Mukavves ebruvan çün helalinden cüdâ oldum
Nola ârâm itmezsem vişalinden cüdâ oldum
Rakîb ile cidâl itdikçe yârimden cüdâ oldum
Medâr eylemek lazıim imiş ağıyâra bilmezdim

Ederdim su be su 'arz-ı muhabbet dâ'imâ saña
Olur dî şevk-i didârin ile gönlüm sürür-efzâ
Ne ağıyâra ne ahbâba iderdim sırrımı ifşâ
Saña ben af-tâbım mâh-tâbım der idem ammâ
Efendim namını billah ben meh-pâre bilmezdim

(Vr. 66^b) Devam üzre idüb ülfet katı çok haletin gördüm
Nice yillardır ey server-dânım kametin gördüm
Gice gündüz müşal-i mehrû meh-imeh kametin gördüm
Umardin lalini kendin gibi bir afetin gördüm

Aman ey serv-nazım ben seni mey-hūra bilmezdim

Sebeb neymış bunı a'lā bilur erbāb-ı istī'dād
Hakikat olmasa eyler mi kāmil bu sözi isnād
Ne yazmış Fāzīlā cānānına bağ hażret-i üstād
Bu müşra'la Halimā eyledi nusret biri irşād
'Alākam ba's tekdir imiş dildāra bilmezdim

Tahmis-i Gazel-i Ber-rūsūy-ı Şeyh İffet Kuddise Sırrah

Fā'ilātūn / Fā'ilātūn / Fā'ilātūn / Fā'ilūn

Tali'in yaver ise eyler seni irşadını
Hażret-i Haydārdan aldı himmet ü imdādını
Vakf-ı esrardır çok mı olursa şādını
Sanma zahir-i nāliş beyhūde feryādını
'Aşk ta'lim etmeğe ehl-i dile mu'tādını

Kendü kentin ḫalb-i ġayre heman ifraq idüb
Menzilinden ayrı düşmüş terk rağ u rağ idüb
Bezm ehl-i dilde ķader ü i'tibārdan sağ idüb
Hancer-i hasretle yer yer sinesin bir dağ idüb
Derd ile kuyunda sırr herçe bād abādını

Tekyede vahdet-nişin ebr-i mürşid memūr gibi
Ayağın pus itmeğe şāh u gedā mecbür olur
Ehl-i aşķın i'tibārında şeh-i faġfir gibi
Hidmete bel bağlamışdır şāh iken mansūr gibi
Nükte'-i ķārāya raşitdir naġme-i isnādını

Cahilānīn sözine guş urmadı ṭanbūr-veş
Çehre'-i ehl-i riyātı görmedi ṭanbūr-veş
Meclis nā-kābil içre turmadı ṭanbūr-veş
Musikide kimse gūşin burmadı ṭanbūr-veş
Kıl kadar itmez hātāyı mu-şikaf azādını

(Vr. 67^a) Fāzīl-āsā bāb-ı luṭfunda idüb kendin fedā
İstikamet üzre ehl-i aşka itmiş iktidā
Olmuş 'alemde dem-a-dem kārī āh ile nevā
Hażret-i Monlā-yı Rūma bende olmuş İffetā
Anīnçün mu'teberdir dem-be-dem feryādını

Tahmis-i Gazel-i Diğer Ber-rūsū-yı Şeyh İffet Kuddise Sirrah

Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün / Mefā'ılün

Cihānin rahatın görmez ider ehl-i riya şūfi
'Azab-ı ahiretden bahs ider çün dā'imā şūfi
Mürayilikle bulmuş cerre-rāh nā becā şūfi
Ne çāre almamış aşk-ı muhabbetden şafa şūfi
O zeyn farkitmeyüb zāhir olmuş mübtelā şūfi

Olur zāhir pür-mest olmuş ḥakīkatden cüdā şūfi
Odur dem-i 'ilm-i batından ne hikmetdir gedā şūfi
Tururken mescid ü mihrāb arar kible-nümā şūfi
Yezidi iltizām eyler añılsa Kerbelā şūfi
Geçer şadra olur kābūs-veş bezme bela şūfi

Temāşā-yı cemal-i yār-i gönlüm kim emel kılmış
Sebāt etmiş bu yolda munkirān ile cidāl kılmış

‘Aceb meyhāne-i ‘aşkı nice demdir muhal kılmış
Bizi mest ü harābat eyleyen ham ezel kılmış
Saña şahn-i Ayaşofyayı menzil eya şūfi

Saña emrettiği efa’lde güya musahharsın
Seni ol saye’-i lutfundan zan eyler mu’ammersin
Sanur takvāsının aşarına ‘alemde mažharsın
Eda-yı şükrün et cennetle güya kim mübeşsirsin
Eger bir nım tebessümle iderse merhabā şūfi

Haberdār ol nuşus ile ehādiyet-i nübūvetden
Rumuzāt-i İlahiyi oku ehl-i hakikatden
Sakın ayrılma Fāzıl mütenevvi ile tarīkatden
Ümidin ancak ‘İffet Hażret-i Şahib-i Şeri’atden
Eder dīvār zühd ü ittikāya ittikā şūfi

(Vr. 67^b) Taħmis-i Gazel-i Şa’ir-i Yektā Fużūli-i Baġdādī Kuddise Sirrahu

Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilātün / Fā’ilün

Diline madam ol şehin müstağrik ihsanıdır
Cān fedā eyler yolunda dā’imā kurbanıdır
Munṭazirdir emrine zirā anin derbānidir
Ol peri-veş kim melāhat mülkünü sultanıdır
Hüküm anin hükmüdür fermān fermanıdır

‘Aşık olmaz olmadıkça mazhar-ı sevdā-yı ‘aşk
Gayeti yok ol kadr ü sa’adetlidir şahrā-yı ‘aşk
Mevc urur ḫufan ider dillerde ki deryā-yı ‘aşk
Sürdi Mecnūn nöbetin şimdi benim rüsvā-yı ‘aşk

Doğru derler her zamān bir ‘aşıkīn̄ devrānidir

‘Aşıkīn̄ āhidir ey dil böyle dünyā-yı yakān
Yaş kiyas etme gözümden Bah̄r-ı Ah̄merdir akan
Hālime eyler terah̄hum vechime bir kez bakan
Lah̄za lah̄za gōnlüm odundan şerelerdir çıkan
Katre katre dökdüğün şanman̄ sırışkim kānidir

Sabra tākat yoğ ise bu yola siz hiç gitmeniz
‘Aşıkannīn̄ nale’-i han-gāhını iśitmeniz
Hātit erbāb-ı ‘aşkı bir zamān incitmeniz
Çaklar gögsümde tiğ-i ‘aşkdan ‘ayb itmeniz
Kim cünūn̄ gül-i zārinīn̄ bunlar gül-i handānidir

Na’il olmaz mı ‘aceb Fāzıl seniñ̄ ihsāniña
Böyle me’yūs eylemek ey meh düşer mi şāniña
İlticā etmişdir elṭāf-ı bī -pāyāniña
Ey Fużūlī ola kim yār ide yār efgāniña
Ağlagil zār nice kim zār ağlamak imkanıdır

Tahmis-i Gazel-i Şeyh-ül İslām ‘İsmet Beğzāde ‘Arif Hikmet Beğ Rahmetullah

Mefā’ılün / Mefā’ılün / Mefā’ılün / Mefā’ılün

O hüsn-i ‘alem arayana ‘alem rağbet etmişdir
Ruh-zibāsına şems ü ḫamer teb’iyyet etmişdir
Kad-i mevzūnuna şimşadı şāir nisbet etmişdir
Leb-i meygunı yārin nūş-ı cām-ı ‘işret etmişdir
(Vr. 68^a) Şoruldukça anīnçün keşf-rāz haclet etmişdir

Tevahhus eyleyüb insānān gitmişdi bir yana
Kemāl-i şiddet ü hiddetle düşmişdi beyābāna
Tekarrüb eylemez idi cīvār-i nev̄-i insāna
Gazāl vādi'-i vahşet iken o çeşm-i bigāne
Nigāh-ı şūh-ı mrdümle 'aceb ünsiyet etmişdir

Revādır nutk-ı pāki hasta-gān 'aşk-ı bī-tāba
Çıkar 'uşşak-ı hasret dide-kānī seyr-i mehtāba
Açılur çeşm-i mahmūri bakınca ol ruh-ı nābe
Misāl-i rūh olur hiffetle cismi bezm aħbāba
Meyān ülfetinde kim ki tarh-ı kūlfet etmişdir

Görülse dide'-i 'ibret ile bu cümle mahluğāt
'Ulüvv-i ķudret hakkı degildir zerre mevcūdāt
Heman ol şanı'ın ķıl birliğin şad şidkla işbāt
Değildir çeşm-i sıretle hakāyık bin maşnū'at
O kim ayinesin meşgūl hüsn-i şuret etmişdir

Fidanlar bin şukūfe haşıl eyler bağda hālā
Kemāl-i sun-ı Yezdān ile nergisler olur peydā
Olur her birisinde ġayr-ı kevne renk ü hakkı
Füyūzāt bahār-ı sun'la ḥallāk bi-hemtā
Gül-i ruhsāra haṭṭ-ı renk meşk-i nükhet etmişdir

Yaratmış 'ālemi Hāk bir birinden fevk ü mā-dūnda
Görür yüz bin şanāt'ı çeşm-i dikkat rūb'ı meskunda
Anındur ķudret ol sende bu ķul şidk-ı makrunda
Temasil havadis safha'-i mirāt-ı gerdūnda
Nice hikmet-şināsı mübtelā-yı hayret etmişdir

O tahrir-i zebānīn cümle āśārı dürr-i yekta
Ne mümkün ḥame'-i şā'ir ide taḥmis ile imlā
Kıla zātın Hudā-yı zül Metin Hassan ile hem-pā
Sünūh itdi baña Fażıl bu a'lā mīṣra'-i ḡarrā
O zāt ercmend meskenin Ḥaḳ cennet etmişdir

(Vr. 68^b) **Taḥmis-i Gazel-i Hafide'-i Keçecizāde Hemşire'-i İzzet Molla Rahmallah**

Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün

Cihān nūr vire döndi şidet-i sermā ırağ olsun
Şafanīn vaqtidir seyr ü temāşaya mesağ olsun
Çiçekler sahn-i gülşende şafā-bahş-i dimağ olsun
Bahār eyyāmidir bir kere cāna 'azm-i bağ olsun
Açılsun laleler aşķinla sinem dāğ dāğ olsun

Muşavverdir ḥayāl-i dilde vasl-i dilber-i ra'nā
Müsā'iddir muḥabbet ehlne çarh-i feraḥ peymā
Haberdār olsa sur'atle gelür ol şūh-i bī-pervā
Müheyŷā oldı bir meclis ne meclisdir behişt-āsā
Heb erbāb-i şafā gelsünde aḡyāra yasağ olsun

Tutuşmuşdur ḥiyār-āsā bütün 'uşşak-ı suzāni
Sevindirmez havale itsek ānā bahr-i ummāni
Yanar pervāne-veş bezm-i muḥabbetde dil ü cāni
O şāh-i kişver-i hüsnīn olursa baña ihsāni
Gelüb divāne gönlüm yansun amma pür-çerāğ olsun

Yine bir şūh-i şahib luṭfa aşıklar 'abd oldı
Nigah-ı iltifāt itdikçe cem'iyyet mezid oldı

Gidüb ālām ü ġam-ı dilden meserretler bedid oldu
Haberdār eylesek yāri mübarek rūz-ı īd oldu
Elin 'uşşağa öpdürmez ise bāri ayāğ olsun

Aceb bilmez mi derd-i 'aşık nālān-ı şeydāyı
Anıñcün devrider 'ālemde dā'imā deşt ü sahrāyı
Mışāl Fāżıl-ı āvāre itmem 'arż u şekvāyı
Eğer rahm eyleyüb bir kez su'al eylerse Leylāyı
Telefdır rāh-ı 'aşķında anıñ koç başı sağ olsun

Tahmis-i Gazel-i Meşhur Enam-ı Halim Girāy-ı Sultān Rahmetullah

Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilātün / Fā'ilün

Ol mehe hüsni nazar kim bende vardır kimde var
Öyle bir vālā-güher kim bende vardır kimde var
Söylenilmez bir keder kim bende vardır kimde var
Sinede ol dağlar kim bende vardır kimde var
(Vr. 69^a) Nār-ı 'aşķından eṣer kim bende vardır kimde var

Hasret-i yār ile gezdim şark u ḡarbı her yeri
Kays-veş deşt ü beyābanı dolaşdım serseri
Kūh-ken-veş tişe'-i āh ile yakḍım dağları
Hayli etlāf eyledim sermāye'-i eşk-i teri
Maldan böyle žarar kim bende vardır kimde var

Eylemem sevk-i meserret bu dil-i ġamhare ben
Bülbül-i şeydā gibi düşmem gül içün hāra ben
Etmezdım aşla tekāpū tā ezel aḡyāra ben
Hamdülillah mālik oldum āh ateş-pāre ben

Düşmeni ber-bād ider kim bende vardır kimde var

Lütf idüb yaptı yine bu hātīr-i virāne mi
Koymadı feryād u āh etsün dil-i divāne mi
Aşinādan farka ķudret kalmadı biğāne mi
Yār teşrif etmeğe ve eylemiş ǵamhāne mi
Bu neşāt-efzā haber kim bende vardır kimde var

Fāzila terk et riyāyi dāhil ol bu dergaha
Sāye'-i Monlada etme ser-fürū şāhenşah
Eylemez ruşen-tir 'atf-i nigah mihr ü mehe
İftihār midir Halimā 'aşık olmak ol şehe
Dilber-i 'alī güher kim bende vardır kimde var

Kaside'-i Medhiyye'-i Sultan-ül-'Uşşakın Hażret-i Mevlānā Kuddise Sirrahu

Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün / Mefā'ilün

Değildir nuṭk ehl-i dilden āna zāhid-i nādān
Hakikat sırrına vakıf olur şā'irle derd-i şān

Ma'arifdir şehrine varmaksızın 'arz-i kemāl eyler
Okur şarf ile nahvi rūz i şeb şūfi'-i bī-iz'an

Girişür fa'ıl ü mef'ule izhāri ider ezber
Sanur erbāb-i manṭık şohbetinden kesb ider 'irfān

Hayālinde heyūlā devr eder dā'im cehāletle
Soğulmaz ders-i 'irfana ķalur hey'etde cün ḥayvān

Mutavvel ile kazmir gice gündüz olur meşgul

‘Akāid şerhine başlar ki taṣhiḥ eyleye imān

(Vr. 69^b) Hele kesretde vahdetde nedir esrār-ı Ḥaḳ bilmez

Mücerred nefi ü işbāt ile eyler kendüyi hayran

Nice ta‘rif olunsun zahire bürhāni imānnī

Ta‘assubla olur her mezheb içre ta’ib-i şeytān

İder kul mücerredle ḥaḳikat ‘ilmimi inkār

Añā itmez eser tefsir olunsa sure’-i Raḥmān

Değil pūşide esrār-ı ḥaḳāyık gün gibi zāhir

Bu ‘ālemde ānı seyr eyler ancak şāhib-i iz‘an

Yeter bu naşh pür feyzim girelim ‘arz-ı maṄsuda

Sözüm iħlas ile gūş eyleyüb fehm eylesün cānān

‘Ulum-ı zāhir ü bātin rumuz-ı evvel ü ahır

Ebubekr ü ‘Ömer ‘Osmān’ı Haydarla olub i‘lān

Cenāb-ı eጀref-i mahluķdan aħż eyleyüb cümle

Çeħār-ı yār-ı ziġān itdi ta‘lim ‘aleme yeksān

Teselsül vech ile oldı icazet ehlime vaşl

Hadis ü naşṣ ile buldı kemāl-zāde’-i insān

Erişdi hażret-i Sıddık-ı Ekber nesl-i pākinden

Cihāna fer ile bir māh-ı reşk mihr-i nur-efşan

Kim ol hem-nām Fāhr-i Enbiyā Sultān-ı ‘Uşşakīn
Celāleddin Rūmi pişvā-yı cümle’-i pirān

Odur kūtb değil hāmi’-i dīn-i müslümānī
Odur hadī-i rāh-ı mürsel ḥallāk-ı zül-mennān

Hakikat mülkünün hāni vilāyet sāhib-i erkānī
‘Ulümün̄ cevher ü kani odur el-Ḥak ūlū sultān

Sāna ey suhte-dil feyzīn̄ ṭarikin̄ eyleyim ta‘rif
Dil-i nā-puhtenī beyhūde etme cehl ile sūzān

Gel ey ṣufi hemān̄ hāzf eyle dilden cāzu mahrūni
Sema‘ u heva ile ol mesnede bir dem dāhil-i devrān

Süren dergāhına yüzler füyūzātı görür rūşen
Odur miftāh gibi sırr-ıpāk-ı ḥalk-ı ekvān

Benim aşıklarıñ dergāhi içre post-ferş itmiş
Cenāb-ı Mevleviñ lutfuna ben olmuşum şayān

Olaldan zakir ism-i celāl-i ‘alemde ey Fāżıl
Benim şadr-ı güzin ehl-i dāniş sāhib-i fermān

Ne isterseñ taleb eyle bu dergāh-ı mu‘alladan
Sāna mev‘uddur Şems ile Monladan nice ihsān

(Vr. 70^a) Besmele levha yazub aldı ūlū şanı ḫalem
Añā terdif edüb rahmet-i rahmanı ḫalem

Ehl-i imanı rahim-i ism ile kıldı tebşir
Yem-i gufrana ḡarik itdi müselmanı ḳalem

Bunça müddet çalışub kıldı köşede levha
Oldı kim besmeleniñ vāla u ḥayrānı ḳalem

İsm-i tevhide idüb zeyl-i ḥabib Haḳḳi
Zīb etdi bu ‘ala levha’-ı zīṣānı ḳalem

Kıldı ḥaḳ u ḥayy emin eyle Resūle ihdā
Etdi izbara bede’ Hażret-i Kur’ānı ḳalem

Takdır düşük ise vahdeti kıldı ikrār
Ne refi‘ mürebbidir yazdı bu i‘lanı ḳalem

Emr-i ḥayy-ı Ezeli dā’im ider şebt ü ‘ayān
Erdi bu ḥidmete buldu fer ü meydānı ḳalem

Sīm u zer her gevheriñ ma‘deni bir nesne değil
Cevher-i ma‘rifetiñ olmuş iken kānı ḳalem

Eyledi sıdk u seḥa ile Ebubekri şenā
Haşre dek yād olacak yazdı o bürhānı ḳalem

Etdi iman ile iżħār bu din-i ḥaḳḳi
Buldu zāt ‘Omere ‘adl ile ‘ünvanı ḳalem

Cem‘-i Kur’āna muvaffak idüb ol zāti Hudā
Yazdı bu künye ile Hażret-i ‘Oṣmānı ḳalem

‘İlm ü irfān iledir şah-ı velāyet nāmī
Eylediböyle senā Haydār-ı merdāmı қalem

Şehidā қafile sālār Hasan ile Hüseyin
Yazdı şāhān-ı şehidān o imamānı қalem

Vaka‘-yı merg-i hafidān Resūl-ı hakkı
Yazar iken akıdub seyl gibi қanı қalem

Yād olur haşre değin kim bu hafid-i sıfyān
Ha’in-i al-i ‘abā yazdı o nādānı қalem

(Vr. 70^b) Kim o merdūd-ı Hudā katlı-sādāt-i kiram
Ebedi la‘net ile yazdı o şeytānı қalem

Erdi tā ‘arşa değin āhi o mazlumānīn
Zālime yazsa mahall-i duzeh-nirānı қalem

Toğmadı bir ānādan kevne Yezid gibi һabis
İki ‘alemde yazub kāfire hüsrānı қalem

Meded Allah meded Hażret-i Rahman u Rahim
Mücrimim cürmümü ‘afvedeler ihsānı қalem

Şafī‘ ehł-i kebā’ır o şefī‘hürmet içün
Müznibim yazsa nola ‘afvıma fermānı қalem

Ya İlahi Hüseynin hürmetine merhamet et
Bañā yatsun dilerim hüccet-i gufrānı қalem

Rüz u şeb kesb idem cürm ü ma'asidir heb
Bende yok hüsn-i 'amel-defter ide anı kalem

'Afv ile olmaz ise cürm ü haṭāmız emi
Āb-ı rāḥmet silemezse yazar 'isyāni kalem

Çāker-i āl-i 'abā etdi bu nażmī tanżim
Yazdı tertib-i heca üzre bu divānī kalem

Oldı kim bülbül-i şeyda gibi 'aşık Fażıl
Etdi ser-levħaya imlā bu gūlistānī kalem

Besmele ser-levħa oldı ḥarf-i bādan ibtidā
Hażret-i Allah āñā virdi eşref bī-intihā

Etdi Rahman u Rahim evşafını ḥayra delil
Hamd ola ol Halik-ı Hayy-ı Kadime dā'imā

Na't-ı Şerif Hażret-i Fahr-ı Alā-Nām Aleyh-is-Salatü-ve-Selām

Fā'ilātūn / Fā'ilātūn / Fā'ilātūn / Fā'ilūn

Cān verirler hilye'-i pakin gören cānlar sañā
'Abd mahż olmakdadır Hākān-ı devrānlar sañā

'Aşikān ḥasret-keş nūr-ı cemālīndir bütün
Oldı heb əzādsız kul ehl-i imānlar sañā

Sen o 'ali şāh-ı 'alemsin ki mişlin gelmedi
Bendedir kevne gelan bil-cümle sultānlar sañā

Mürsel-i Hak olduğın i'lân için bu 'aleme
Nâzil oldu nass u Kur'an ile fermânlar saña

(Vr. 71^a) İns ü cine eylediñ din-i mübini âşikâr
Cânib-i Hâkdan verilmişdir nice şanlar saña

Zâhir oldu mu'cizânîn makdemînle 'aleme
Etneyüb inkâr iman etdi ruhbânlar saña

Mukteda kıldı gürûh-ı enbiyaya zâtını
Hak meleklerden müretteb itdi derbânlar saña

Zâtını levlâk ile Mevlâ muhâatab eyleyüb
Eyledi bu vechle ihsân ünvânlar saña

Hûr u gîlmân cinân-ı hâlk zemin ü âsmân
Da'vi'-i ikrârda müştâk u hayrânlar saña

Ümmet için kıldım istişfa' hużûr-ı Hakkâ cün
Bahş olundı mücîrim ü 'ası müslümanlar saña

Rûz u mahşerde şefâ'at eyle Fâzîl-ı kemtere
Va'd olundı Hazret-i Hâkdan bu ihsânlar saña

SONUÇ VE ÖNERİLER

Eski edebiyatımızın son şairlerinden olan Mehmet Fazıl Efendi'yi ve şiirini tanıtmış olduk. Kaside ve tahrîsleriyle devrine ışık tutan Fazıl Efendi'nin transkriptini yaptığımız bu şiirlerinin güzel ve ilgi çekici bulunacağını umuyoruz.

Aslen Bosnalı olan İzmit vilayetimizde mutasarrıflık yapmış, Mevleviliğe bağlı Fazıl Efendi'nin hayatının ve eserlerinin incelenmeye değer olduğunu söyleyebiliriz. Oldukça geniş ve güzel olan divanının en kısa sürede tanınarak inceleneceğini umuyoruz.

Çalışmamız 19. yüzyıl divan edebiyatının önemli bir şahsiyeti olan Mehmet Fazıl Efendi'nin kasideleriyle özellikle tarih düşündüğü kasideleriyle orijinal bir şair olduğunu gördük

Edebiyatımızın bilinen en çok tahrîs yazan şairlerinden daha çok tahrîs yazdığını ve böylelikle en çok tahrîs yazan şair olduğunu ortaya çıkarmış olduk.

Geniş bir divana sahip olan ve devrinin devlet adamlarından olan Mehmet Fazıl Efendi'nin ve çok sayıdaki şiirinin ne kadar önemli olduğunu görmüş olduk.

KAYNAKLAR

Bilgegil, M.Kaya, “ Ziya Paşa Üzerinde Bir Araştırma”, Atatürk Ünv. Yay No:100 Ed Fak. Yay.29 Araş Seri 21 1970

Çipan, Mustafa, Fatin Divanı , M.E.B. İst. 2003

Devellioğlu, Ferit, “Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat”Aydın Kitabevi Yay.,Ankara, 1997

Fazıl, Mehmed, “Divan”, Halet Ef. 703

Fuzûlî Divâni, Akçağ Yayıncıları, Ankara 2000

İnal, İbnülemin Mahmut Kemal, “Son Asır Türk Şairleri” İst. 1974 s.370-372

Kabaklı, Ahmet ,Türk Edebiyatı, Cilt 3 sa. 84

Karacan, Turgut (Bosnalı Alaeddin Sabit) Divan, Cumhuriyet Ünv. Yay. Sivas, 1991sa. 353-373

Naili Divanı,Akçağ Yayıncıları, Ankara, 1990

Nametak, Fehim, Fadıl Paşa Şerifoviç Pjesnik I Epigraficar Bosne, Sarajevo, 1980

Nedim Divâni,Akçağ Yayıncıları,Ankara 1997

Sami, Şemseddin, Kamus-ı Türki, Çağrı Yay., İst. , 1996

Süreyya, Mehmed, “Sicil-i Osmani”İst. , Sebil Yayınevi , Cilt 4/1 s.7

Şeyh Galib Divanı, Akçağ Yayınları, Ankara, 1994

Tuman, Mehmed Nail, "Tuhfe-i Nailî", İst. ,Bizim Büro Yayınları, Cilt 2 s.749-750

Türkçe Yazma Divanlar Kataloğu, IV. Cilt sa:956-57

Yorulmaz, Hüseyin, Koca Ragıp Paşa, T.C. Kültür Bakanlığı, Ankara1998, sa. 114

EKLER

منظمه و مهندس تعمیل راه آهن از نجف

امست و نو مود بار او لوي برات سمعت	ايمير ربب و ربا اسفندر الله زندگي	کيم مدين او را که اسنفندر آنرا نقل	پرورش نادينه که هنرت نامي چالد
آغا با تلبا خطاکي معزف اول غانضا			

ویکرمان شاہ بد کاره میرت نانی پاچھا
آن دوز رانیداں سھنھداں بنیل یوسف

This block contains a vertical strip from a manuscript page. It features a decorative border at the top and bottom. A prominent feature is a circular seal or stamp in the center-left area, which contains stylized Persian calligraphy. The rest of the page is mostly blank, showing the texture of the paper.

اینهمه از این دو ایوان پس از خواهد بود که بجهات زدن
کسر کشیده شوند و ممکن است در اینجا باشند

نگومنا خاتم بدر کار و حضرت شاهزاد

ایک جو بوندر عالمیہ کا نوام معاصرہ
بڑا کی خالصانہ نہیں فولے سمجھا بارہ

غایم فرم سرنس محبب کریا انفس نهیں ہوں ای وکی اپنا سین شفیع المذهبی بیوی خان گیرا	نام پاکستانی حمد محمد صطفی نوبید و زخده بی جد شہید کریا
نوبید و زخده بی جد شہید کریا بیوی دل رخواست با بی پڑا	بیوی دل رخواست با بی پڑا
بیوی دل رخواست با بی پڑا بیوی دل رخواست با بی پڑا	بیوی دل رخواست با بی پڑا
بیوی دل رخواست با بی پڑا بیوی دل رخواست با بی پڑا	بیوی دل رخواست با بی پڑا
بیوی دل رخواست با بی پڑا بیوی دل رخواست با بی پڑا	بیوی دل رخواست با بی پڑا

محمد اپنے شفیع مالک کا گھوہ عومنا شکر بیوی زخدا لعلہ بیک بیک ٹکنی کو زکر بیوی لطفکنی دلمازی بیا زنا جنگلہ زدن	غورتہ میں بیک بیک دیکر بیوی لطفکنی دلمازی بیا زنا جنگلہ زدن
نوبید و زخده بی جد شہید کریا بیوی دل رخواست با بی پڑا	نوبید و زخده بی جد شہید کریا بیوی دل رخواست با بی پڑا
بیوی دل رخواست با بی پڑا بیوی دل رخواست با بی پڑا	بیوی دل رخواست با بی پڑا
بیوی دل رخواست با بی پڑا بیوی دل رخواست با بی پڑا	بیوی دل رخواست با بی پڑا
بیوی دل رخواست با بی پڑا بیوی دل رخواست با بی پڑا	بیوی دل رخواست با بی پڑا

بزیم بو طالعی و رکا هنده عالم و نهاده صلای نسی و عصیان بر شکنی با خالی کرم سندن پارشیم خاقه باب نشا به پر کردند با اعدا بو فدر بنای هم پار سول الله	ندر لولیم بله برب رستقشی ملادر پر کردند با افسوس خانه بندی خانه با خالی پر کردند با اعدا بو فدر بنای هم پار سول الله
مشیخ نزینی اول ای ای ای ای ای ای ای ضوییل بو عاجز افاض عیید ناکنکه دو رسانی ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای	مشیخ نزینی اول ای ای ای ای ای ای ای ای ضوییل بو عاجز افاض عیید ناکنکه دو رسانی ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای
عیود پند ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای تختی نفت تریف سعا و عه لب بند ای ای ای	عیود پند ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای تختی نفت تریف سعا و عه لب بند ای ای ای
تختی نفت تریف بر دست دی ای ای ای ای ای شیخ دل زان کنکه کام عیاد ریا بول الله لکه اه ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای	تختی نفت تریف سعا و عه لب بند ای ای ای جنبه کبر برسن گنی ای ای ای ای ای ای ای علیل در د و عبا نزد ای ای ای ای ای ای
بیان حامل خالعیم ری جاندرا بار سول الله غیره کنکه جات د و اندرا بار سول الله	بیان حامل خالعیم ری جاندرا بار سول الله غیره کنکه جات د و اندرا بار سول الله

سکنه نان شکنکه ری شها دی کوره همه بو جرم فلکی خودم فلمه کاره بکاره آکا حرم پیش ای ای ای ای ای ای ای ای ای تختی نفت تریف بر دست دی ای ای ای ای ای	غنا کیمی پیش ای ای ای ای ای ای ای ای ای نیوز لوله راه جه بیلا خه خه خه خه خه آکا حرم پیش ای ای ای ای ای ای ای ای ای تختی نفت تریف بر دست دی ای ای ای ای ای
سکه ایل بیت نز عیانه بوله بار سول الله لکه اه ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای غیره کنکه جات د و اندرا بار سول الله آکا حرم پیش ای ای ای ای ای ای ای ای ای	سکه ایل بیت نز عیانه بوله بار سول الله لکه اه ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای غیره کنکه جات د و اندرا بار سول الله آکا حرم پیش ای ای ای ای ای ای ای ای ای
خدا خلیل ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای دکن بر نه شاپت کو کنکه هر زانکه جا کلکه همان ری شکنکه جات د و اندرا او لو بس تو زان و زرب خه خه خه خه خه خه	خدا خلیل ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای دکن بر نه شاپت کو کنکه هر زانکه جا کلکه همان ری شکنکه جات د و اندرا او لو بس تو زان و زرب خه خه خه خه خه خه
هم اول دی باعث ایل ای ای ای ای ای ای ای لولکنکه جز بیل بیل بیل بار سول الله چهارم بیش زن شنکه ایل دی جی با کنکه زبان و جو خی نویز دی زن شه خه خه خه خه	هم اول دی باعث ایل ای ای ای ای ای ای ای لولکنکه جز بیل بیل بیل بار سول الله چهارم بیش زن شنکه ایل دی جی با کنکه زبان و جو خی نویز دی زن شه خه خه خه خه
سکنه ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای دو دنکنکه پانکه نه د و دا کنکه منور بامش و د و د و غنی ای ای ای ای مجو زان شنکه ری ای ای ای ای ای ای ای	سکنه ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای دو دنکنکه پانکه نه د و دا کنکه منور بامش و د و د و غنی ای ای ای ای مجو زان شنکه ری ای ای ای ای ای ای ای

بنی کوکن گنجیں پر اپنے لہلہ کا نام جملہ دن انہم بنی عالمدہ کتب بنی سینہ پر اپنے نام کما و مخت فیل نشکن عورت پر نہم	سفا عنہ در جا بے دل و سدن علی بی جم کوکن ندر بار رسول اللہ
فوب و در مند و بیک ندر بار رسول اللہ تمسیں لغت پر نہیں بخرا کی راد مخفی رضا قدر کر شرو	بی ہائیم بی خالب بن با رسول اللہ سفا بیت نہدہ جملہ عالیں با رسول اللہ
بی ہائیم بی خالب بن با رسول اللہ بڑنہ و کھان پارس ملیں با رسول اللہ لطف کو زندہ بیکلیں با رسول اللہ لطائف کو زندرون کو زلیں با رسول اللہ	بی ہائیم بی خالب بن با رسول اللہ بڑنہ و کھان پارس ملیں با رسول اللہ لطف کو زندہ بیکلیں با رسول اللہ لطائف کو زندرون کو زلیں با رسول اللہ
محمد احمد و محمد حنی اسیم الظفیر زیبی و بیوت خانمی نام نظر چکر بی ذی الحجہ اشیع و نون نظر چکر ام ابا انبیاء عذوان والای ریتکر	محمد احمد و محمد حنی اسیم الظفیر زیبی و بیوت خانمی نام نظر چکر بی ذی الحجہ اشیع و نون نظر چکر محق خواہ علم ازیں با رسول اللہ
حمال خانی کو زن و رفت نہودر حلاک و انسی جن کا سخز بزودر جو رو جنہ عالمین عالی بوکدر کشم صدر زدہ و کشم العلب بن با رسول اللہ	حمال خانی کو زن و رفت نہودر حلاک و انسی جن کا سخز بزودر جو رو جنہ عالمین عالی بوکدر کشم صدر زدہ و کشم العلب بن با رسول اللہ
ایشکاف لامبہ نجیس اکا اوکھا جالہن خیاب غور بالازل پر کنیں فارز سخاع مشعر اپنا کم کر زوال ولز وجوکٹ لوز و مسرا کامنہ دشائی لوز	ایشکاف لامبہ نجیس اکا اوکھا جالہن خیاب غور بالازل پر کنیں فارز سخاع مشعر اپنا کم کر زوال ولز وجوکٹ لوز و مسرا کامنہ دشائی لوز
جمیب الایرانی ملزیں با رسول اللہ کر مر منزب زانکہ لمبدی بی عالیانہ بیوچا جو نا نکھنے میں بانے بے خدا دیا اسی نفر میخان اس لام شفاعة نہر	جمیب الایرانی ملزیں با رسول اللہ کر مر منزب زانکہ لمبدی بی عالیانہ بیوچا جو نا نکھنے میں بانے بے خدا دیا اسی نفر میخان اس لام شفاعة نہر
بنی کوکن بکو زد و بہر زدن افغان ددر بنی کام کر کھنے ملک بکل با رسول اللہ	بنی کوکن بکو زد و بہر زدن افغان ددر بنی کام کر کھنے ملک بکل با رسول اللہ

قطعہ منہ جاتت بد کراہ حضرت نائی بی جات بنی ظالمتہ فو بیوب المہذک نہیں تو دشمنی خضرت بخارا کرنیش کوکن و زمیں خفسکار نال سی نیلی کیلکن	بنی کوکن بکو زد و بہر زدن افغان ددر بنی کام کر کھنے ملک بکل با رسول اللہ
ایکن کو زد بوكا حصہ کو زمان کوکن فدا کارا ولیونہ ماندان آل کیلکن ایا بین شوید بیان زو عین سرور زدن ایکن عالمدہ کافن کسکا بود لہن	ایکن کو زد بوكا حصہ کو زمان کوکن فدا کارا ولیونہ ماندان آل کیلکن ایا بین شوید بیان زو عین سرور زدن ایکن عالمدہ کافن کسکا بود لہن
سی ایس بن ایجون فدا فیض کوکن جالیس تو قلیا بیل تھا راں شکن مزدال عبا ہب و شنیا ہل و کلکن کوکن انکارا دل نکرید لش کیلکن	سی ایس بن ایجون فدا فیض کوکن جالیس تو قلیا بیل تھا راں شکن مزدال عبا ہب و شنیا ہل و کلکن کوکن انکارا دل نکرید لش کیلکن
مودت لام بکن اس فخر عالمدہ ایم بی فریا پھلیا ایہ بھا سکنیکن کوکن دیکر بانپنک بوق ایا جھنکن بیوچہ دل بخان جن شکن	مودت لام بکن اس فخر عالمدہ ایم بی فریا پھلیا ایہ بھا سکنیکن کوکن دیکر بانپنک بوق ایا جھنکن بیوچہ دل بخان جن شکن
پشاپ لمود دل بخان جن شکن ایوکر و علی المرضی کام ان کوکن بھا بھل لوی و کس بہر زدن فکن چھارا بارا رسوله ولی اند بیک	پشاپ لمود دل بخان جن شکن ایوکر و علی المرضی کام ان کوکن بھا بھل لوی و کس بہر زدن فکن چھارا بارا رسوله ولی اند بیک
ہمیشہ حضرت ایا بین بیان رشی اللہ عزیزا او لو دل را ملی یوم القیام ایام ما تدر کو زدنی قان و کوکن باش پیغمبر ایکن بکو زد و بہر زدن افغان ددر	ہمیشہ حضرت ایا بین بیان رشی اللہ عزیزا او روز یعنی دنیا وہ کم میز نہ زندہ و دعائی میز میز کو کوکن کو زدنی چھارا بھلیا بونکد و میخان حا پندر

دعا عالم پیغوره اولاد علیکم بکار رای نوز	در عالم میخواستم خود را بکنگی کند همانگاه انگوین کچک کرد و زرده را زرد داد و در مردمه کیم که خواسته باشد از پویانه های این دنیا که بپردازند و مالی بخورد
در عالم میخواستم خود را بکنگی کند همانگاه انگوین کچک کرد و زرده را زرد داد و در مردمه کیم که خواسته باشد از پویانه های این دنیا که بپردازند و مالی بخورد	دو داده ایم که از پردازند و ایام اولیه پیش از آنکه بو شور خود را امام اولیه پیش از آنکه بو شور خود را امام اولیه پیش
دو داده ایم که از پردازند و ایام اولیه پیش از آنکه بو شور خود را امام اولیه پیش	لمنت اول که از اولین کنگره اندیشه زرده که از اولین کنگره اندیشه زرده
لمنت اول که از اولین کنگره اندیشه زرده	انگلیوب جان غلبه لمه ماه خوش کنکه دی آنگلی باشی دو کم کون بکنچه ماگنکه دی
انگلیوب جان غلبه لمه ماه خوش کنکه دی آنگلی باشی دو کم کون بکنچه ماگنکه دی	کلکت از بر بجا نه رخی پا پله لعین سر زناده پر فکر دزد زدن پر لر کنیون فاذ بولا شری فوز دارند زدن پر لر کنیون آند و بسیل بکنیون تهدید ای هاین
سر زناده پر فکر دزد زدن پر لر کنیون فاذ بولا شری فوز دارند زدن پر لر کنیون آند و بسیل بکنیون تهدید ای هاین	انگلیوب جان غلبه لمه ماه خوش کنکه دی آنگلی باشی دو کم کون بکنچه ماگنکه دی
انگلیوب جان غلبه لمه ماه خوش کنکه دی آنگلی باشی دو کم کون بکنچه ماگنکه دی	بوجان خان او لی کو رسیدی هیچ رفغا سنهه لو ق حشر و دکن تکه کنک بولکا سوزشی دلله ایده مژن اولان داره اولان
بوجان خان او لی کو رسیدی هیچ رفغا سنهه لو ق حشر و دکن تکه کنک بولکا سوزشی دلله ایده مژن اولان داره اولان	اول بسته نه تو خود لدی بولکا پل بلا جت آل ایده دعما دله اولان داره اولان
اول بسته نه تو خود لدی بولکا پل بلا جت آل ایده دعما دله اولان داره اولان	انگلیوب جان غلبه لمه ماه خوش کنکه دی آنگلی باشی دو کم کون بکنچه ماگنکه دی
انگلیوب جان غلبه لمه ماه خوش کنکه دی آنگلی باشی دو کم کون بکنچه ماگنکه دی	اوله بولعنه محظه ده سفلن خرم دسله ایم لعین الیم زرده و زن خاس بیهاد
اوله بولعنه محظه ده سفلن خرم دسله ایم لعین الیم زرده و زن خاس بیهاد	آنگلیوب جان غلبه لمه ماه خوش کنکه دی آنگلی باشی دو کم کون بکنچه ماگنکه دی

مشتی راه نه فهدن پیر بونهم بپویل آکله سر وحدتے دام آکھلز زنیا اال انفاب مولوی پیس و راکف عائی اول	حقی بیل یا جھنی بید و خود چکنی پیش آکله سر وحدتے دام آکھلز زنیا اال انفاب مولوی پیس و راکف عائی اول
مشتی حجت کوکل و زره اول بیل نهای ماچل بیان کوکلدن بیل یا لایل شار ماچل بیان کوکلدن بیل یا لایل شار	عائی ایسکیت زنه وجاها پیدا نمایند مازه بیکشنا نایند واریس ایدا عدیتار مازه بیکشنا نایند واریس ایدا عدیتار
آکله سر وحدتے دام آکھلز زنی اول آکله سر وحدتے دام آکھلز زنی اول	آکله سر وحدتے دام آکھلز زنی اول آکله سر وحدتے دام آکھلز زنی اول
آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول	آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول
آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول	آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول

دشت علیا ایس بیل سیل بیل بیل بیل و جھا ایس نه دی یا ذکر ای بیل بیل بیل بیل بیل کوکل عیشی بیل کوکل کاف نہندن کاکا اول جای بیل بیل	بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیل و جھا ایس نه دی یا ذکر ای بیل بیل بیل بیل بیل کوکل عیشی بیل کوکل کاف نہندن کاکا اول جای بیل بیل
مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی	مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی مشتی فرس کلامندر کلاه مولوی
با قم دور ایس ایز کوکل با قم دور ایس ایز کوکل با قم دور ایس ایز کوکل با قم دور ایس ایز کوکل	با قم دور ایس ایز کوکل با قم دور ایس ایز کوکل با قم دور ایس ایز کوکل با قم دور ایس ایز کوکل
بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل	بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل بیکن بیل بیل بیل بیل بیل بیل
آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول	آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول آنفاب مولوی پیس و راکف عائی اول

او در فخر سه طبقه ای که فرودون از شنیدن آنها
عذر نشود از شنیدن راهی نمیگیرد اما این دو کلمه

۱۰۳- مکالمہ کنیتیا اینٹیک ایکٹریز عین ایکٹریز

چهارده فارغی که که از پایه حکم خواه و مکان

می نزد من سکون در عینه
اکبر از دید اینها تکف برگرداند

سی و نهمین سال
مکتبه عالیه علوم اسلامیه

مکالمہ بیان امور مہندستی

این دو زندگی در پسر و دختر علیه از اینجا شروع می‌شوند.

سی و نهمین

لارا و انجی بیه لطف دن وار کیمی زاندر
نمکون و عرض بد هند و سبزی طبع

میکنند و خود را میگذرانند

شیخ زید بن علی بن ابی طالب

سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران

نیزه، این نیزه، میخواستند

نمایشگاه خود را در پیش از اینجا می بینید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کام المکانی فنون

الطباطبائي

مکتبہ ملی پورا چون

سی امین جلد

سی و هشت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دیوان نظر

پنجم و سی و نهم

فرع عدل خودنی عالم

مکالمہ اخلاق

بیانیه برگزیده از نویزور

آنوار و میراث

میں بھروسے اک اس
نے نہیں ملے

<p>دایم صدقیه فرد عالی پیغمبر کارام و حکیمیت خداوند را این اوراد و از حکم و خود باز بینی محجح است اول ب مسجد بیهقیان که بیوی ختن سلطانیه را زیر اول ب داد و مظفرا نهاده مظفر علیه نمیخواسته که بین خندق سورا بود ازان</p>	<p>نیز روز دیده شدیں ایدم کو کاره اخونده سینه پرسون مولی او شاهنشاه هفت سر زئی پرسون کو نون کو زنده بگذشت به دایقی و بخی بولسون عالمه لطفعلی اول فرما نهاده منقاد اثناها عدا خصوصی غافل دو زبانه یا اول عالمه اخونده</p>	<p>جلوی شیر نای و سنه با زرم تام نای ختن شیخ بولی و چهل عذری خزان اولی ملطفا نیز بکرای چلوی عید الوز غان بن محمود غان شا</p>	<p>طی عرضی که زن عیاری خدا که کار شلوب بر عالی پیغمبری اور زن ایمه او قوی نهاده می خانم و داشته شان که بعین سلطان دین چند زنی نوز برج تقدیه اوسن از و نویز رضی صلوی سعدی را ایله طلدی کشیده داد بهم متوجه جهان پر طلاق تهدیه کردی از جهان بعده سی شنون اعلام و از این پر زنی اسنمن نیز سلام و لذوق خوشی</p>	<p>او فریاد خپل را فرام علی و علیه بلوی پنجه کاره عین از کریک کو نیز نوشا دادن ۷۷۱</p>
---	--	--	---	--

نامنچه سال جدید سعادت پرورد	<p>سال پیش عالی نوینی همایند و دلیل شهر عالم حضرت پیر از زمانه کنفرانس جنت عالمی اینجی اوزرده متک و بجهله ایمیه بازی مونت امر فخر و ذاتی ذاتی شما دان همراه توان نهاد و بدل بیت پیام بازی مونت کنفرانسی از زبان</p>	<p>مهدی از نظر کار و ایجاد از زنده ایمیون افای عالم و دلیل نمایند بنجها و کس ای ای ای ای ای ای ای علای داد و متک من عالم ای ای ای نیکنگ از ای ای ای ای ای خانه همبه نام ایمی بازی پرورد اولیه کر راهی</p>	<p>حکمی شما ای ای ای ای ای ای ای ای ای نویسنده دلی ای ای ای ای ای ای ای ای نیزی ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای</p>	<p>مجده ای ای ای ای ای ای ای ای ای جناب شرکی ای ای ای ای ای ای ای ای کمال ای ای ای ای ای ای ای ای ای پوکی ای ای ای ای ای ای ای ای ای از ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای کوئی نیچی بیت و گک بودی ای ای ای</p>	<p>پوس ای نوینی ای ای ای ای ای ای ای پیکر پیکر شعب ای ای ای ای ای ای ای نامنچه نیکس ای ای ای ای ای ای ای</p>
-----------------------------	---	---	---	--	--

امانی از این المفردی که باید با این حکم و در این ترتیب برگرفته شود	با صدقی مجازی زمزمه کیا گردد	باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود
باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود	باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود	باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود
باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود	باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود	باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود
باید علیه حکم و در این ترتیب برگرفته شود		

و دستستان عدلی ارادی با راز و ناشروزگرد	ایمانی ارادی و این بهتر که نکن و نتیجی	جسمی هر کس کو در عین این شکل که کو
بزرگسازندن ایندی که نکن و نتیجی	بزرگسازندن ایندی که نکن و نتیجی	بزرگسازندن ایندی که نکن و نتیجی
س پیشنهاد مکالمه اعلی طبق ایندی	ایله ایندی که نکن و نتیجی	ایله ایندی که نکن و نتیجی
بزرگسازندن ایندی که نکن و نتیجی		

<p>شیوه کرت پرسته معدود است از کبار دولت پرسته بوقایت آنها</p>	<p>مودوی مومن پیش از آنی شاه تکه نهاد کلاری کهیا دارهان ایش از پیش از آنکه قیمار ای زینی کلکم پیش ایش ایش</p>	<p>بوم عالم جما بسا ایش ایش کهیه</p>	<p>نیز و میانی کورش دکتر دیده عالم او رئیس شد و افغان احوال عالیه</p>	<p>بدر رانی زده ایش زن شناکه خاطر کش و قنده ایش ایش زن</p>	<p>توکیه زده ایش ایش زن ایش ایش کش و خانه ایش ایش</p>	<p>بود رانی زده ایش ایش زن خاطر کش و قنده ایش ایش زن</p>	<p>توکیه زده ایش ایش زن ایش ایش کش و خانه ایش ایش</p>	<p>بود رانی زده ایش ایش زن خاطر کش و قنده ایش ایش زن</p>	<p>توکیه زده ایش ایش زن ایش ایش کش و خانه ایش ایش</p>	<p>بود رانی زده ایش ایش زن خاطر کش و قنده ایش ایش زن</p>
---	---	--------------------------------------	---	--	---	--	---	--	---	--

<p>بنیادنی خواسته بینی خانه پیر ایش ایش مهدی باشکه ایش ایش ایش ایش</p>	<p>اویشنیه زنیون شنیکه ایش ایش بلوکه ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>دولت دهانی خدا فیض ایش ایش از دیواره ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>حضره ایش ایش ایش ایش ایش صدراه لایه بولکه بیان علیه ایش</p>	<p>مودی ایش ایش ایش ایش ایش حمد نیزه ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>بود رانی ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>بنیادنی ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>بود رانی ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>بنیادنی ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>بود رانی ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش</p>	<p>بنیادنی ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش ایش</p>
---	--	---	--	--	---	--	---	--	---	--

محمدندیمی اکسمی اڑ بارصب کھل جو بس بخوبی را کجا اول دیتا کھدی ای ام صفا و نست فتح کرہنے والا محمد یلموری نہیں الہتی نہ عالمدن صاحب سیف و قلم و قلب بالکل از بر دنگہ مائیہ درا ولدی کوں ولت بلدی غوث ابدی تشریف و عطا پاچب شا و نزف کا کیا کیھلعن جلد سا پاکشند و اعلاءی ہمکن یا لظفدر آکا اس ان خدا پوچخت سٹھن ایدھ لئت علا پیڑنی روشنیں شرم جہان زنکن غولی اولی پیکی تکن رای صوا پیے جا ری کشم فول اول نز بکھیا صب لطف و کوہ ذات اپنی نمی جا دیا دھا ہنہ ایڈر الشہ نما حقی طلوز کم و اسر شا ہ عالم او لشود رخی پیٹھنی شمع دنا نا نہ نو نسلہ و مسلم دنا بن و کمل یانکنک اولوں بن بینا اکس اندہ دیرا بیت علا و فرا بجھ کھلکھل بخواں و بیکھ بخ فرم بھضومی بکس اولان ایلخ زنگزبا کھل اڑاط پہا بخ بن بخ اپنہ دنی سماں کنہدا اول اسود و دھنکن غنی

علم انشور موزنی خلق ایکنٹ کا نیند کھن دین دھنست کھدا دن دھنسے نزا ہ سوری بر جو بکھیا ہی بھنل دھا ایکنٹ کھنل علم و حکمی بے اتنی ابن سبیا علمندی نیم اپر بھے ریا حقہ نیبیب اپر دی بھج دیوان اتنا مطلب مغدوری و دردی خلای ذالعطا پوکنندی مولکن اولدی بزرگان بکا دو والد ان شنازند اوعا ہنخافت اللہجون دکر علیہ کنکا دن نولی	اللہت نہ بندہ اپر عالمی در کھا ہش نندہ اخدا طون ایلسون کھا کت رکھا رای و پیرون ایسٹکر کوکہ میرنہ کا لار لپنی سبیبیاں ایلسیدی عالم کا کر تازہ جان کھلی ایشکر و دربڑہ دو والد ان شنازند اوعا ہنخافت اللہجون دکر علیہ کنکا دن نولی	حضرت خشکا عونکن فا المیبدی بھی خارج و سدر الحن نظری ایکنٹ اندہ نولی پھری اپر لحاب بخوان خانا لاما بند کو کنکش جسی ایت کو ٹھوڑا صدیلہ شکنکو را بھے بھان فرم رعا کوکب ایتمی ای لکو سغل د و میخ وس	لے گوچہ بیام افغا ایت سہ وار بند کو کنکش جسی ایت کو ٹھوڑا صدیلہ شکنکو را بھے بھان فرم رعا کوکب ایتمی ای لکو سغل د و میخ وس	لے گوچہ بیام افغا ایت سہ وار بند کو کنکش جسی ایت کو ٹھوڑا صدیلہ شکنکو را بھے بھان فرم رعا کوکب ایتمی ای لکو سغل د و میخ وس
---	---	--	---	---

<p>از کم عرماهایه بمحیط جان از دو خنکه که کون پایه رکوب زدی اول رکس پهله فن و کمده بنده اوی انتقام اولی پر بوضعه به خان خدا پیشه همین فرد از دو خانه اولی بایت را بینشید</p>	<p>در سرمهجوم ایلکله جواز ایلکله بیمه نگاری شرکت که سرویسها باشد و نیز دهای ایلکله دعا میگردیده باشد علا فندر لام غایمه ده فندر عالیه ایلکله در مکانی بخوبی باید از اعلیه بازدی نهضت نیو ما رفع و داده</p>	<p>شانبله اولی بعد صدره محمد پاشا ۱۵۷۲ کلمی دلکلی صدره محمد پاشا مع نصیره نایخ برای صدرت دخوه تاله فرنگی محمد پاشا</p>	<p>پنهان و سکم دی سرود و پیش ایلی اشغنه نیز غنیه باعثان شادان اولدی جهان بکوش مولانا ایلکله ایلکله عاطفه ایلکله</p>	<p>با رکت اند رهی عاطفه ایلکله لکلکه بخوبی نشود و نیز بابه خصوصی داولدی همایون یعنی ایلکله ایلکله ایلکله ایلکله</p>	<p>ایلکله ایلکله ایلکله ایلکله ایلکله ایلکله ایلکله ایلکله</p>
--	--	--	---	---	--

در دال استناد از دادخواهی کارگر	نضمو عکس در وظایف های این امور این
اکانت مریکی با زدی پیش بگیرن نایاب	صدارت شبهی اکدمی نواده از دادخواهی خانم ن ۱۷۸۱
نمیش می پیشده برای دفعه نایابه پیش از درودی روم ایلی سرا کارگر پیش بنمیگیرد اگر که کلدی ابردی ملکه زریز کله شده است اگر که فردی که بعده از این نما علاوه این پیشندی از دست ایشان نباشد پسند اندی برگش د و پیغام بران به جهانی تازه روزی روزی به کام فوجی ایم	بنزدی موسم اول بهاری کی از خانم فوجی ایم نمیش می پیشده برای دفعه نایابه پیش از درودی روم ایلی سرا کارگر پیش بنمیگیرد اگر که کلدی ابردی ملکه زریز کله شده است اگر که فردی که بعده از این نما علاوه این پیشندی از دست ایشان نباشد پسند اندی برگش د و پیغام بران به جهانی تازه روزی روزی به کام فوجی ایم
سیمی پیشندی برای دادخواهی کارگر	نمیش می پیشده برای دفعه نایابه پیش از درودی روم ایلی سرا کارگر پیش بنمیگیرد اگر که کلدی ابردی ملکه زریز کله شده است اگر که فردی که بعده از این نما علاوه این پیشندی از دست ایشان نباشد پسند اندی برگش د و پیغام بران به جهانی تازه روزی روزی به کام فوجی ایم نمیش می پیشده برای دفعه نایابه پیش از درودی روم ایلی سرا کارگر پیش بنمیگیرد اگر که کلدی ابردی ملکه زریز کله شده است اگر که فردی که بعده از این نما علاوه این پیشندی از دست ایشان نباشد پسند اندی برگش د و پیغام بران به جهانی تازه روزی روزی به کام فوجی ایم
جهان اسلیمی ایلی دادخواهی خانم	جهان اسلیمی ایلی دادخواهی خانم

اعمال خدمتی ایلی دادخواهی خانم	نمایش می پیشندی برای دادخواهی کارگر
نمایش می پیشندی برای دادخواهی کارگر	نمایش می پیشندی برای دادخواهی کارگر
جهان اسلیمی ایلی دادخواهی خانم	جهان اسلیمی ایلی دادخواهی خانم

زبان و فارماده علی‌جز از نکره مژده‌ها می‌باشد	<p>و پوچن عالمه سر باز غزو و معاونه تو تهدیتی پیرارن و عایه پنهان خود به اول شهید راه چشمی هزار و هشتاد و نه عده و سی شورش شنخوا پیده و دشکنی پنهان پیش و لکسی پیشنهاد شده بوده که</p> <p>پیش از خلاصه این مقاله این مقدمه می‌باشد</p> <p>بنده از این تصدیف که کشک کلیدی قوای اندانه نیست اما</p> <p>تصویر زانی برای اولیه است بگوئیم که پیش از این تصدیف</p>
	<p>صاحب پرسنل افسوس شد این بخش را اول شهید راه چشمی هزار و هشتاد و هزار پرسنل افسوس شد این بخش را اول پیش از این مطالعه شد این بخش را آغاز کرد و در اینجا این مطالعه اصلی از این مطالعه شد این بخش را که بزرگ از این مطالعه شد این بخش را اول شهید راه چشمی هزار و هشتاد و هزار پرسنل افسوس شد این بخش را</p> <p>این بخش را این مطالعه شد این بخش را باز پیش از این مطالعه این مطالعه را این مطالعه شد این بخش را</p>

<p>نفعه باللهم لوروز ابا شندى عالى المذکور</p> <p>اعماله وادرن اولى فهم ديه ازگون تمه مهده هاگه سنه وضع فده اشتم تغفف والار نظرمه ومحى خوبه اس بناب مولوي پهانش با پيش خوده ازه زنانه هم پهنه هم بونه بشن بورزش</p>	<p>بلاکا اوس غدي بوره الما خدا ترکو</p> <p>دکه و خصم و حش از تکب بوعاله فقیه هنده با پيزه هم که کش کر فصور شکه بپارکن بن از بخت سپاه هون ولی از هنها بو جا کزن سفورد او لو شعوه روانها لکش رامه شکاری بچو ببر</p>	<p>جذفت اوز راه هما بچانه نظرمه په</p> <p>خا پيد راه اصول هال در معنی رنگين</p>	<p>غول طرح اشند تازه تکه و خفته زرفا ش</p>
<p>لظا پله هما بپارکن اشند و ايجانه</p> <p>دوز بخلي عالم قا رئونه ده ترکي بها باشند چون کردان شن بجهه زار شکار و عینها بکوي عالم آگاه بجهه</p>	<p>زه زه</p> <p>کور پنه او همال اه بجهه بجهه</p> <p>بولند هار پرکش همب اولور فرهنگ</p> <p>دوز بخري با پکه و کرم از دهه اي دور</p>	<p>لظا پله هما بپارکن اشند و ايجانه</p> <p>دوز بخلي عالم قا رئونه ده ترکي</p> <p>بها باشند چون کردان شن بجهه زار</p> <p>شکار و عینها بکوي عالم آگاه بجهه</p>	<p>لظا پله هما بپارکن اشند و ايجانه</p> <p>دوز بخلي عالم قا رئونه ده ترکي</p> <p>بها باشند چون کردان شن بجهه زار</p> <p>شکار و عینها بکوي عالم آگاه بجهه</p>

نی صدر فرید دلنشیکن رئیب اکان	جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی	جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی
اکنون نی کو رسس فالری عابر اکلا آندر مدری نعمت را پندم از از ط بوسکس مواده بجهه کو رسس	جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی	جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی
کتاب شنود بن لطفه اذن طام اولی کتاب شنود بن لطفه اذن طام اولی	جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی	جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی جنده کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی
او ذات انجف عجیب نی زیمه هام اولی او ذات انجف عجیب نی زیمه هام اولی	کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی	کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی
کل و ج او ره نایخ بجهه این عان کل و ج او ره نایخ بجهه این عان	کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی	کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی کو رسس درودی بازی شنی قائم اولی
برسندارکی ریاست همراه پاک پاک اعلا برسندارکی ریاست همراه پاک پاک اعلا	برسندارکی ریاست همراه پاک پاک اعلا برسندارکی ریاست همراه پاک پاک اعلا	برسندارکی ریاست همراه پاک پاک اعلا برسندارکی ریاست همراه پاک پاک اعلا
پاک پنده و کرنا نیچه همچ برای ریاست کش ایله پاک پنده و کرنا نیچه همچ برای ریاست کش ایله	پاک پنده و کرنا نیچه همچ برای ریاست کش ایله پاک پنده و کرنا نیچه همچ برای ریاست کش ایله	پاک پنده و کرنا نیچه همچ برای ریاست کش ایله پاک پنده و کرنا نیچه همچ برای ریاست کش ایله
عیداندیمه همکر دل اینکه پاک پاک عیداندیمه همکر دل اینکه پاک پاک	عیداندیمه همکر دل اینکه پاک پاک عیداندیمه همکر دل اینکه پاک پاک	عیداندیمه همکر دل اینکه پاک پاک عیداندیمه همکر دل اینکه پاک پاک
جناد سپورت پاک کی حاضر رای افغانستان کبار و دلکش دل شور پدر اولی فخر و اول	جناد سپورت پاک کی حاضر رای افغانستان کبار و دلکش دل شور پدر اولی فخر و اول	جناد سپورت پاک کی حاضر رای افغانستان کبار و دلکش دل شور پدر اولی فخر و اول
بنیک و سینی پا رس بلوس بزرگ زدن اکان همان لوح ای ای و زد و پنهان اینکه ای زدن	بنیک و سینی پا رس بلوس بزرگ زدن اکان همان لوح ای ای و زد و پنهان اینکه ای زدن	بنیک و سینی پا رس بلوس بزرگ زدن اکان همان لوح ای ای و زد و پنهان اینکه ای زدن
وزیرین بولکی خان بسیمیم کو دلست پیرا شون اکلا پی عاشقی ای ای و زدن	وزیرین بولکی خان بسیمیم کو دلست پیرا شون اکلا پی عاشقی ای ای و زدن	وزیرین بولکی خان بسیمیم کو دلست پیرا شون اکلا پی عاشقی ای ای و زدن

کرد و یکی از پنج طورهای دوستی که را کارگاه‌کنکو لورنچیکیده این نظریه که می‌تواند در کارگاه‌کنکو بهم منشائی کرده و نکره شده باشد از زمان جانشیده زبانش عالی و قدر و قدر و اینچه جمله‌ای که کنون ناشی از نفعی از اینکه برخواهد این اینکه همچو خواهد بود تا نظریه فصل کم	ایم از اینجا و فصله رفاهه کارهای اسختهای دیرکند و نزد کنکو بکار بر و دوستی کنکو بکار فارسکوکوئی پنج و پنجم و پنجم شیخ‌الحمدیت از این این نظریه بود که بگاه ولی نعمت با آن اینکه این شیخ و پنهان کسر و جدا و جدا و جدا و جدا و جدا و جدا و جدا	جهان پرتو از اینسته پنهان پرسی کلیوی بداردی و اینسته فصله بکار اینکوکس ۱۶۷۲ من فضیله نه ریخ و اینسته بخلس الازمه نهیه و سف کارکوکا
خد بر لطف کنکو کی جوان عیان از زنگنه سری و شکنی شرف پرخواه اول شد که نهنک از اینسته عالم نهیه صاحب علیکه شندی و از اینکه عورت و زن پسون ای عالیه اید و پیشطف نکاه او بگذراند ایه کر که او در میان عدل و اداره اینه احکام	جهوی عالیه ای که نهیه فخرت مولا امور و این نجتیه نهسته اینکه کی ای علا مجا ای ای عدل و اداره اینه ای بگزین ایها شایب دلیل و مخفی دنیا و ای اینها بر اینسته جا ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای تفون عالم ای	کنکو دی و پریه هابیه البیهی کا ایجا و کرا ولدری و سف معمور بالافت ای و ای و ای با اینسته بیهی ای کو و ایه ای و ایه ای و ایه ای

<p>فانی ها میان این دو از این صاحب طبع نشوند</p> <p>پیر خلادم کیم اور مکوچ اعلا و فیض</p>	<p>مانند ناموس داشت خانی درین پیشین</p> <p>علیله کش و کهدرا و بود ریزکش که بهم</p>	<p>پیشنهاد و ازارت داشتندستن از پاری</p> <p>صد هزار اقبالی پیدا و آلد گای بولیل پیر که</p>	<p>زنانه افزون اوز عالم پرگار و در</p> <p>عفت و غصت ای باشد ره عالم راهبر</p>	<p>جود و لطف و تسلیم شد رئیس بود کم</p> <p>سبک پیکر کش کهدرا و خود پیغم</p>	<p>امانی از این اینچه اینسته سوار پیغام زدن</p> <p>اولی اوی قدر هشتاد نهنده کشید</p>	<p>نیماقان ای ای کلپ بیلور جو ذات دلخی</p> <p>با پیکش کش کرد اسما و ملیم زانش ملود</p>	<p>پیر خلادم کیم کی پیشنهاد نهود و خیر</p> <p>ذائقی آغاز دن مخفی ایده و بدب پیغم</p>	<p>و ای ای و دز بآ شندر دعا ی دلخی</p> <p>نهم پاک کم که پورا ای ایل لبوی پیغم</p>	<p>فاضلا نیز سوکم کاریخ جو هر دار بینا</p> <p>اولی خلادم کیم بولیل ای ایل عالیه</p>
---	--	--	---	---	--	--	--	---	---

<p>ایم ایم ای دو دنگن می ز زنی ایم کم معطانی پکنی صاحب رای نهاده ایم</p>	<p>عکس کن شنول زنلری کوکنیش همان فرخ دیر و پیغفت ایده زان مشف و سفونی پکن میمند همکار پیشکم خانه کی ایده زنی همکار پیشکم خانه کی ایده زنی همکار پیشکم خانه کی ایده زنی همکار پیشکم خانه کی ایده زنی همکار پیشکم</p>	<p>کوش بیچر پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده</p>	<p>کوش بیچر پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده</p>
<p>ایم ایم ای دو دنگن می ز زنی ایم کم معطانی پکنی صاحب رای نهاده ایم</p>	<p>باکن تقدیمی شنون طلوع ایندیه ایده حایانی پیور و زینی ایده اینه ریز</p>	<p>کوش بیچر پیشکم ایده زنده پیشکم ایده زنده</p>	<p>ایم ایم ای دو دنگن می ز زنی ایم کم معطانی پکنی صاحب رای نهاده ایم</p>

<p>شنت و معلم خفت بجهاد لوز خاکش امور دولت عطف کنیده اعانت ایندی امور کمکه و اتف بندگان صدق ایان را خودها بخس احکامها و اوضاع ابدی طلاق</p>	<p>بلوس هنست نایلوسی ایندی عالمی با ابنی خفت عالی بخت غماش بزی ایزا ایموب گنجونه است باری شنبله بارا خاطرون زمان بر اصف داشته باشند</p>	<p>شنت فخر عالم دار داده زنیان دزیر قائم صاحب کرم پاس ایزاری ایزا</p>	<p>شنت و معلم خفت بجهاد لوز خاکش امور دولت عطف کنیده اعانت ایندی امور کمکه و اتف بندگان صدق ایان را خودها بخس احکامها و اوضاع ابدی طلاق</p>
<p>شنت و معلم خفت بجهاد لوز خاکش امور دولت عطف کنیده اعانت ایندی امور کمکه و اتف بندگان صدق ایان را خودها بخس احکامها و اوضاع ابدی طلاق</p>	<p>بلوس هنست نایلوسی ایندی عالمی با ابنی خفت عالی بخت غماش بزی ایزا ایموب گنجونه است باری شنبله بارا خاطرون زمان بر اصف داشته باشند</p>	<p>شنت فخر عالم دار داده زنیان دزیر قائم صاحب کرم پاس ایزاری ایزا</p>	<p>شنت و معلم خفت بجهاد لوز خاکش امور دولت عطف کنیده اعانت ایندی امور کمکه و اتف بندگان صدق ایان را خودها بخس احکامها و اوضاع ابدی طلاق</p>

بیوزم سنهون سخنواره که رفع خانه از پسر لوقمه که نکنند حکمده را بگیر که نیاز نداشت و حکمیت باد و شوئی نه نهاده که نیاز نداشت	آکا این خود دن واری برگل علیه این پسر نچه کاره لشیط اینهاست کن نیاز نداشت
پغا را هم که کش شنی سب با این که کن اید رسچه کن پرسته همچو خوب که آهن	از ارجوی بچه همچو ام صول که همچو اهن جهانه سکل او الی بوسی بده همان
چنانچه نیز نادانه شاریه و اند در دنیا کور دینه ای طبل طواری دشمن دشنه	با زار ارباب داش نه من ای طلاق مجنه رسکه از نه نکنند کن کرکس جانه فنه
خواه رازی حمال او زده و از علیه نه سبک نهاده عالی عالی خا قله و دوا نه در دنیا	خواه عوش بر دار از خرد راست که چن صفیلیں بکم صولا بر کرکل بون بیکی چن
کمکه حدیث شد خلقه بر لاد در دنیا تمیس مطرف غل سرت زاده آمدی بر تو موم	کمکه حدیث شد خلقه بر لاد در دنیا دل زنگش هزار آه و دزد علیه پنجه
ریشکه خوچا ای ای و زنجه پنجه اکرچه باه همکنست ای ای و زنجه پنجه	او خذکار بکه خلوش ایل دی و زنجه پنجه اکن هار لعل علیه ای ای و زنجه پنجه
ند و پیش نهاده و نکار اینه بونه عالده عیان تقدیم بر یک بعد خدا به بنا بعالده	خواه بیدار بجهه پرصفا بکم بنا بعالده عیب نه کشنا پرمنا بکم بنا بعالده
چنانچه که کنک بکون کاری و زنجه پنجه	چنانچه که کنک بکون کاری و زنجه پنجه

دل زارده بود و نظر محبت اهطر از پدر و لیلیاره پرمانند علی عشی سار پدر	ساده دن اتفاقاً لایش که کهاره عکسی جا پدر بنی جبور اید ان او هر روز پنهان پلکه پلکه پلکه
کوزل سوکمه خفکش لیشیاری و اینهم بود بهاش پیش رسونشی اول مقدمه و راه	بهاش پیش رسونشی اول مقدمه و راه بیکریم اش نمود و دشنه که که ناه
جهاره که که که که که که که که که که که که دیش با فرشت زما و کش بزاري و اینهم بود	بیکریم اش نمود و دشنه که که که که که که نخوازیده عاشی که بیش نامش نامش نهان
خانه کشکشکه ای شمش دلا را بر ایشور خانه کشکشکه ای شمش دلا را بر ایشور	خانه کشکشکه ای شمش دلا را بر ایشور خانه کشکشکه ای شمش دلا را بر ایشور
پرتو پنجه هله رجا که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که	پرتو پنجه هله رجا که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که
پنجه که که که که که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که	پنجه که که که که که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که

حوف و سنا امنی و شما نسند علیک نامه که که نمایه برایکی سو پری ایشیم ایشیم خانه ایمکی دیوار کشته بیعنی پر ایشور	حوف حالا پریکم که که که که که که ایچن پلکه نه طوغویی بن بدم ایشیم خانه ایمکی دیوار کشته بیعنی پر ایشور
پرتو پنجه هله رجا که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که	پرتو پنجه هله رجا که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که
پنجه که که که که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که	پنجه که که که که که که که که او ادار زما پنجه که که که که که
که که که که که که که که که که که که که که که	که که که که که که که که که که که که که که که
که که که که که که که که که که که که که که	که که که که که که که که که که که که که که

بال و جه باریا لو ب نایپر کنک پیدار بلو تار کنندہ بجه داما اول کنک انکار بئر کنک فرم برا ملکوک بیک ان اتار بیکانی فاض ملصی فرینڈز بدر انکار	نکالے دوہ اوں بونکه بیونون اول اندر بیکیں بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک
بیکیں بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک	بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک
بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک	بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک
بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک	بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک
بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک	بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک بیک

2

سکارا پا پا بردا کان ننسته نوکت واکس عالمده صدرا کنی مادن هنن اینچه کر کشتر بکش بولن اجتنب ازه صور کار از اکسنه جوان نشسته نوکت	بن کنی والده والکن او رسخون اخرا زالمکس چار شوده باز راه و ده آنچه نموده بیرون بخونه حضرت بکم	سکاف بگون بکم کونه بخونه حضرت بکم سکاف بگون بکم کونه بخونه حضرت بکم
باشنده بیرون بخونه حضرت بکم سکاف بگون بکم کونه بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم
باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم
باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم
باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم	باشنده بیرون بخونه حضرت بکم باشنده بیرون بخونه حضرت بکم

حالات و صفات صفات فرزندان فیلان او از زنها

تمیز نویلها سیمین خالب مولوی فرزسک شمه

هزارک، دوزاره کی کھننا نظرها
وزران او زاده هدایت کننده فیلان

پلورسک کی کنکا کر زنده خود را باز کننده

نچکن فری طرفی با غدر و حرامانه
کھورسک کلمه زنده را برآورده باشند

پلورسک پر کنکا کر زنده خود را باز کننده

فولانی زنچ او لور دی خاله و ملودن
پیغید او لور دی بدم اشنالا پار بیک

ایدن کنکل فیشن زال پرم در فیشن

هربا پرا صولی بی پلور ابریلی لیشان
پیش کرکن کو کا جانانه فیلنها

چیفی جاد او را مدن سی پنه فیلن

ایوله و خاک را لق کمال و شان و نهونز
پیش کسب نانکنک عالم اپر و فیشر

زیع او زر ایل و راکنک اولکنی بیوان

پلورسک ایل ایل ایل ایل ایل ایل
جدا دشنا بدی زنچ محبت دلار دی بیک

چایکنک فیز نار جامی هما بکا
اینگی و علی باطل جسم لاشی ریکا

انشقابی همها ایل ایل ایل ایل ایل ایل

ایچا بس ایل ایل ایل ایل ایل ایل

بیبلی شکرکی زیاده فیشن ایلوب
دل ایان پرو ز دش ایل ایل ایل ایل ایل

بومخانی کیوسنر لیخا نزده دن و دیکا

بیچ طنهم صاد و دخنه ایل ایان ایل
ایل ایل ایل ایل ایل ایل ایل ایل ایل

دست لطف با در ل طاره بیشی دیکا

دل تکلیل اید هر دم چیکنک نیک
اسندر ایل منکنک بر دم کنکنک دیکا

کھنن میشند کم کا ش ایل دی دیکا

پیکن دید احیل دیکن نیشند رنکنها
کرنن نیزان ایل قلکل فیش مدرا بیدا

دو سکه ایل میش جیل دن ای دیکا

عیش نیزه ایل ایل ایل ایل ایل ایل
کار بیظل هنی ایل ایل ایل ایل ایل

کوکنک را غلک که کنک ایل ایل ایل

کوکنک را کنک ایل ایل ایل ایل ایل
کل ایل ایل ایل ایل ایل ایل ایل ایل

کل ایل ایل ایل ایل ایل ایل ایل ایل

چونکه بورسکینه نداشته و بدلار این دمکم پروردزی به کان لامکه بسیار غلکنکت و مصطفی نامی روزانه بدهی	دل عاشقده در با دام غما با ندر بڑا کاکل جان با پیشنهاد پرسته کوک، بر جا کاف شغل و سبله سودا ندارد که بکشم شماری افت صد خون جاند	اعظمه بنده دلخونه نمی بینم که چون پیش از همها زمزمه ای ای ای غمب غداری اکثر نشی ای ای ای ای اوسته نمکه بکشند خون اسیدانه ندر	نمکی هکی بندی خواه زرا اول ای ای دل بیماره ده همکرد بی قدری طلاق دو لامکه که بیان پیغمه بوسه ای ای نی را باغ عینه جانی بکشند نهاده	او سوزنا زده گفته که کل تر عذر از زار زبان نا ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای سر زدنده دل با عبادت ای ای ای ای ای که بروم و یک بیرون خود را مکاره
اوبت کم بیان زمی دخته دار دین اوایانزد بسیار غلکنکت و مصطفی نامی روزانه بدهی	دل عاشقده در با دام غما با ندر بڑا کاکل جان با پیشنهاد پرسته کوک، بر جا کاف شغل و سبله سودا ندارد که بکشم شماری افت صد خون جاند	اعظمه بنده دلخونه نمی بینم که چون پیش از همها زمزمه ای ای ای غمب غداری اکثر نشی ای ای ای ای اوسته نمکه بکشند خون اسیدانه ندر	نمکی هکی بندی خواه زرا اول ای ای دل بیماره ده همکرد بی قدری طلاق دو لامکه که بیان پیغمه بوسه ای ای نی را باغ عینه جانی بکشند نهاده	او سوزنا زده گفته که کل تر عذر از زار زبان نا ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای سر زدنده دل با عبادت ای ای ای ای که بروم و یک بیرون خود را مکاره
ايدرسه ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای نمکه بند و بکه عجی ناضی نن	دل عاشقده در با دام غما با ندر بڑا کاکل جان با پیشنهاد پرسته کوک، بر جا کاف شغل و سبله سودا ندارد که بکشم شماری افت صد خون جاند	اعظمه بنده دلخونه نمی بینم که چون پیش از همها زمزمه ای ای ای غمب غداری اکثر نشی ای ای ای ای اوسته نمکه بکشند خون اسیدانه ندر	نمکی هکی بندی خواه زرا اول ای ای دل بیماره ده همکرد بی قدری طلاق دو لامکه که بیان پیغمه بوسه ای ای نی را باغ عینه جانی بکشند نهاده	او سوزنا زده گفته که کل تر عذر از زار زبان نا ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای سر زدنده دل با عبادت ای ای ای ای که بروم و یک بیرون خود را مکاره
ايدرسه ای ای ای ای ای ای ای ای ای ای نمکه بند و بکه عجی ناضی نن	دل عاشقده در با دام غما با ندر بڑا کاکل جان با پیشنهاد پرسته کوک، بر جا کاف شغل و سبله سودا ندارد که بکشم شماری افت صد خون جاند	اعظمه بنده دلخونه نمی بینم که چون پیش از همها زمزمه ای ای ای غمب غداری اکثر نشی ای ای ای ای اوسته نمکه بکشند خون اسیدانه ندر	نمکی هکی بندی خواه زرا اول ای ای دل بیماره ده همکرد بی قدری طلاق دو لامکه که بیان پیغمه بوسه ای ای نی را باغ عینه جانی بکشند نهاده	او سوزنا زده گفته که کل تر عذر از زار زبان نا ای ای ای ای ای ای ای ای ای سر زدنده دل با عبادت ای ای ای ای که بروم و یک بیرون خود را مکاره

بیویل شور بدهی اول تدوین پادشاهی دلخواه می خنثیا او هر دفعه ایشانی دلو درود کار نمایندگی کنم خواهد بود	از این پس از سپاه کجا اول کلوزی جای داشته دلو درود کار نمایندگی کنم خواهد بود
کوشمزد زلف ممکن بود کیم بیانشی تجویی بیکن بند و سیوارد او لود کا گفت و بزرگ ایویه عجب و ارمی اشی ایل گفت	هرت الور دی بالکا ضعف باقی الکت سردنی کرد و دیده ایم ایل گفت
دل مخواز رکن آق دوب جوانشی الش شنی دار ایل دی شنیده نای بر	بلیشی لود کمر حاده قدرت پر لیندم آغوش فیالمده بیان نهود
بیکن برقی تکنی او نکری نیزه کوشمزد کیم ایل چون ایور طرفیز لر کن	بیکن برقی تکنی او نکری نیزه کوشمزد کیم ایل چون ایور طرفیز لر کن
تمدی باز ایل زو و مغلنی مرکشیده ایلیوب بکن دیکر کز به سوکشیده بز	محمدی باز ایل زو و مغلنی مرکشیده حاله صانعه دل زاهی کوشمزد پر
صورت شمعی بجه ایله شها مو اندی بیکن برقی تکنی دل زاهی کوشمزد پر	صورت شمعی بجه ایله شها مو اندی بیکن برقی تکنی دل زاهی کوشمزد پر
او لد عالیها خدا نهضه بولعلی عیج طیزیزیکن ایل پریس بند بروزیج	او لد عالیها خدا نهضه بولعلی عیج سکاف فضوص بود و دیده غزل نهضه
سخن ایست بکیم رو و مهلا لر کن تمشیل شمعی ایل زاده همیم ایندیا بخندیه	سخن ایست بکیم رو و مهلا لر کن تمشیل شمعی ایل زاده همیم ایندیا بخندیه
بیکن برقی تکنی دل زاهی کوشمزد پر دو غم دل زیبا بایل رس دل هرگز پیش زن	بیکن برقی تکنی دل زاهی کوشمزد پر دو غم دل زیبا بایل رس دل هرگز پیش زن
دندم بیه نزون بیه غالوبیه لزندیز نیزه طیزیزیکن ایل زاده بیه غالوبیه لزندیز نیزه	دندم بیه نزون بیه غالوبیه لزندیز نیزه طیزیزیکن ایل زاده بیه غالوبیه لزندیز نیزه
حاجی بیه کورن ایل سخنکو ایندی مجسی خدا کشا و عارض مولو کیم بیج داده فرکشیده زلف	حاجی بیه کورن ایل سخنکو ایندی مجسی خدا کشا و عارض مولو کیم بیج داده فرکشیده زلف
دلو بیه و بیه زن ایل کرکن عالکرکن زنا خداونده ایل دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن	دلو بیه و بیه زن ایل کرکن عالکرکن زنا خداونده ایل دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن
دلو بیه و بیه زن ایل کرکن عالکرکن زنا بیه کار ایل همکن طالبیان بیه زبر	دلو بیه و بیه زن ایل کرکن عالکرکن زنا بیه کار ایل همکن طالبیان بیه زبر
سخن ایل زاده دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن خداونده ایل دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن	سخن ایل زاده دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن خداونده ایل دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن

پرک و سارک بی عائلی دیر ایل ایون شمشی پرکس ایل ایون ایل ایون ایون	داغکن بندی ایل ایون ایون ایون
بیس دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن مرونه و هکلی کنده دل زاده بیه زبر	بیس دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن مرونه و هکلی کنده دل زاده بیه زبر
حاشکن دین ایل ایون ایل ایون ایون نایون ایل ایون ایون ایون ایون	لارکن سنده بیه زل ایل ایون ایون
کوشمزد کیم ایل چون ایور طرفیز لر کن دیچن دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن	کوشمزد کیم ایل چون ایور طرفیز لر کن دیچن دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن
تمدی باز ایل زو و مغلنی مرکشیده ایلیوب بکن دیکر کز به سوکشیده بز	تمدی باز ایل زو و مغلنی مرکشیده ایلیوب بکن دیکر کز به سوکشیده بز
صاف بایه بیه بیه بیه ایل ایون ایون بیکن برقی تکنی دل زاده بیه ایل ایون ایون	صاف بایه بیه بیه بیه ایل ایون ایون بیکن برقی تکنی دل زاده بیه ایل ایون ایون
او لد عالیها خدا نهضه بولعلی عیج طیزیزیکن ایل زاده بیه بیه ایل ایون ایون	او لد عالیها خدا نهضه بولعلی عیج سکاف فضوص بود و دیده غزل نهضه
سخن ایست بکیم رو و مهلا لر کن تمشیل شمعی ایل زاده همیم ایندیا بخندیه	سخن ایست بکیم رو و مهلا لر کن تمشیل شمعی ایل زاده همیم ایندیا بخندیه
بیکن برقی تکنی دل زاده بیه ایل ایون ایون دو غم دل زیبا بایل رس دل هرگز پیش زن	بیکن برقی تکنی دل زاده بیه ایل ایون ایون دو غم دل زیبا بایل رس دل هرگز پیش زن
دندم بیه نزون بیه غالوبیه لزندیز نیزه طیزیزیکن ایل زاده بیه غالوبیه لزندیز نیزه	دندم بیه نزون بیه غالوبیه لزندیز نیزه طیزیزیکن ایل زاده بیه غالوبیه لزندیز نیزه
حاجی بیه کورن ایل سخنکو ایندی مجسی خدا کشا و عارض مولو کیم بیج داده فرکشیده زلف	حاجی بیه کورن ایل سخنکو ایندی مجسی خدا کشا و عارض مولو کیم بیج داده فرکشیده زلف
دلو بیه و بیه زن ایل کرکن عالکرکن زنا خداونده ایل دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن	دلو بیه و بیه زن ایل کرکن عالکرکن زنا خداونده ایل دل زاده رایج سکاف تخته ایل زدن

اگر و از پیش از آن که این کار را انجام داد آنها را بخواهند	این کار را انجام داد و این را بخواهند
این کار را انجام داد و این را بخواهند	این کار را انجام داد و این را بخواهند
این کار را انجام داد و این را بخواهند	این کار را انجام داد و این را بخواهند
این کار را انجام داد و این را بخواهند	این کار را انجام داد و این را بخواهند
این کار را انجام داد و این را بخواهند	این کار را انجام داد و این را بخواهند

نهشیں بابل لفظہ اپریکن کرندا	کسفا نات اذ را ہائی شفیش نہیں اندرا
اوکس عالمرہ دادم کاری ایم لووا	حضرت مسلمی اے وہ نہدہ ایلری غفتا
ایم گون سبیرد دیسم فریا دن	میس فیل کر بر سوکی شفیع عفت نہ کر ته
میس فیل کر بر سوکی شفیع عفت نہ کر ته	جیھنک، راحن کور دا بہل پالوںی
عذاب اختریں بکھی بہر جوں ایلہی فی	نے جارہ الاماسع شفیع میش نہ کا صوفی
میس کلکو بولس جڑہ راہ نایا صوفی	میس کلکو بولس جڑہ راہ نایا صوفی
اویزین وری اپیموب خلا ہوں شیل امومی	اویزین وری اپیموب خلا ہوں شیل امومی
اویور خل اڑت ایلش چنفند ٹھا صوفی	اویور خل اڑت ایلش چنفند ٹھا صوفی
اویور خل اڑت ایلش چنفند ٹھا صوفی	بریڈی النازم اپر اکھس کر بلا صوفی
بلوکس سمجھ دھوار اے ار تکلہ ما صوفی	بلوکس سمجھ دھوار اے ار تکلہ ما صوفی
چیحدرو اولو کا بوس دس زنہ بالصوفی	چیحدرو اولو کا بوس دس زنہ بالصوفی
شان پہشی بول بولہ میکر بن پھر لش	شان پہشی بول بولہ میکر بن پھر لش
زیکست دھرباٹ ایلیں طام زل لش	زیکست دھرباٹ ایلیں طام زل لش
سکھ جھنی بالصوفی بی منزل ایاصولی	سکھ جھنی بالصوفی بی منزل ایاصولی
سکھ ای جال بی کوکھ کیم ایلش لش	سکھ ای جال بی کوکھ کیم ایلش لش
زیکست دھرباٹ ایلیں طام زل لش	زیکست دھرباٹ ایلیں طام زل لش
معجب بیجا بی عصتنی بیج ددر میلش	معجب بیجا بی عصتنی بیج ددر میلش
میسا ای جال بی کوکھ کیم ایلش لش	میسا ای جال بی کوکھ کیم ایلش لش
زیکست دھرباٹ ایلیں طام زل لش	زیکست دھرباٹ ایلیں طام زل لش
سکھ جھنی بالصوفی بی منزل ایاصولی	سکھ جھنی بالصوفی بی منزل ایاصولی
اویکنکر بیت میکر کا بکھر بیں	اویکنکر بیت میکر کا بکھر بیں
اویکنکر بیت میکر کا بکھر بیں	اویکنکر بیت میکر کا بکھر بیں
کر کر نہشیم اپر کر	کر کر نہشیم اپر کر
میوزات الی بی او اولل جیفندن	میوزات الی بی او اولل جیفندن
اویم الجنی عفت حضرت صاحب نہیں	اویم الجنی عفت حضرت صاحب نہیں
میوزات الی بی او اولل جیفندن	میوزات الی بی او اولل جیفندن
اویم الجنی عفت حضرت صاحب نہیں	اویم الجنی عفت حضرت صاحب نہیں
ایم بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں	ایم بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں
ایم بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں	ایم بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں
ایم بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں	ایم بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں

میس غلیت کوکھا خشونی بیلدا دکن کمکر کرہ	کمکنک ایلہی ایلہی ایلہی ایلہی ایلہی ایلہی
بانڈا بیلہ بولندا دا ہما فریانیدر	بانڈا بیلہ بولندا دا ہما فریانیدر
منظر در امریہ نیڑا کمک در بانیدر	منظر در امریہ نیڑا کمک در بانیدر
اویکنکی دیکھ کم ملا جن کلکنکلہ	اویکنکی دیکھ کم ملا جن کلکنکلہ
کمکنک بکھر زان زان بانیدر	کمکنک بکھر زان زان بانیدر
عاسنا اولنہ اولنہ میکھر سوکھی شفیع	عاسنا اولنہ اولنہ میکھر سوکھی شفیع
غایبی بولنا اولنہ ریکھلہ ریکھلہ	غایبی بولنا اولنہ ریکھلہ ریکھلہ
سوچ اور طلعاں اپر دلدار کے دیا	سوچ اور طلعاں اپر دلدار کے دیا
دوغی دل رہن ایں بر یا کھنک در دلپر	دوغی دل رہن ایں بر یا کھنک در دلپر
عاسنا کھنک ایلہی دل بولک دلپاں بانی	عاسنا کھنک ایلہی دل بولک دلپاں بانی
باش فیاس ایکھ کر زدن بی جام ایور ایور	باش فیاس ایکھ کر زدن بی جام ایور ایور
لیکھ لیکھ کوکم اودن دن شیل ریش	لیکھ لیکھ کوکم اودن دن شیل ریش
فلوہ فلوہ دوکوکن کمکنک سکھن بانیدر	فلوہ فلوہ دوکوکن کمکنک سکھن بانیدر
صرہ طاقت بکھر بول بول شیخ کنکر	صرہ طاقت بکھر بول بول شیخ کنکر
حامل ایا بے عیونی بزماں ایکھنکر	حامل ایا بے عیونی بزماں ایکھنکر
کیم جنون کھو ریکھ لونکل خلیدر	کیم جنون کھو ریکھ لونکل خلیدر
بیویم بیوس ایلکھ کم دشیکنکل کمک	بیویم بیوس ایلکھ کم دشیکنکل کمک
این فلوک ایکھم بارا یادو رانی کمک	این فلوک ایکھم بارا یادو رانی کمک
اغنکل زارنکم زارنکم ایکھا پندر	اغنکل زارنکم زارنکم ایکھا پندر
میس غلیل شیخ ایلکھ میکھنک بکھنک بکھنک	میس غلیل شیخ ایلکھ میکھنک بکھنک بکھنک
اویس عالمریکھ عالم یعنی ایلش	اویس عالمریکھ عالم یعنی ایلش
سکھ بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں	سکھ بکنک باکنک لونی جام عورت نہیں

مودار نو اکون کنند را بخوبی نشاند	توپلی بیو بیان نکنند می بینند
گمال شدت زدن و دشتهای بین اینها	توپلی بیو بیان نکنند می بینند
نوال وادی و شنکنی های پیشگیرانه	توپلی بیو بیان نکنند می بینند
تکاهه سمع مردم غبی ایشان را نمایند	دو روز نهضوی کی فریش کار عرضی و پیش از آن
جهانی شرکت اق صدرت دید کارکشان را نمایند	جهانی شرکت اق صدرت دید کارکشان را نمایند
سالار روح اول و خانم بحی نهایه	سالار روح اول و خانم بحی نهایه
ایجاد فیض مهربی با پنهان اول خانم	ایجاد فیض مهربی با پنهان اول خانم
میان الفتنه که بکسر کر طلحه گلوفت ایشان	میان الفتنه که بکسر کر طلحه گلوفت ایشان
کورس زده و جز ایشان کشیده گلوفت	کورس زده و جز ایشان کشیده گلوفت
علم ندرت خش و کدر زده مو جرات	علم ندرت خش و کدر زده مو جرات
دکلم پیش کشیده های بین بین حضور غیر	دکلم پیش کشیده های بین بین حضور غیر
جان اول هماهنگ قبول کردن همه مدنیات	جان اول هماهنگ قبول کردن همه مدنیات
آیکم اپنیکی می خواهیں همیشہ ایشان	آیکم اپنیکی می خواهیں همیشہ ایشان
کمال اضیع زدا ایپرکس را ایوسیدا	کمال اضیع زدا ایپرکس را ایوسیدا
بندهایت بهار اصلی خلایی بی همت	بندهایت بهار اصلی خلایی بی همت
کلی شش راه خلی رکنی کشکن نهایت ایشان	کلی شش راه خلی رکنی کشکن نهایت ایشان
پژو ایشان می بینند ایشان	پژو ایشان می بینند ایشان
امکن در درست ای ایشانه بی خویل نهایت زدن	امکن در درست ای ایشانه بی خویل نهایت زدن
خیلی چکنی ای ایشان می بینند ایشان	خیلی چکنی ای ایشان می بینند ایشان
کورس پر پیش کشنا ای ایشان راش ریز کر زدن	کورس پر پیش کشنا ای ایشان راش ریز کر زدن
تمامیل خود را صورت مراحت کر زدن	تمامیل خود را صورت مراحت کر زدن
پیش ایشان می بینند ایشان	پیش ایشان می بینند ایشان
نیکنی خا که ایشان ای ایشان	نیکنی خا که ایشان ای ایشان
سمع ایشانی بکار گیری ای ایشان	سمع ایشانی بکار گیری ای ایشان
او را ایشان می بینند ایشان	او را ایشان می بینند ایشان

مجسم سخال خبیره کوچی زاده هفت افوت مار حما الله	بهاں نور دروده داده شدند سپاهیان	بهاں صحن کلکتند و صفا شناسی مانع از لسوں	بهاں نار و دروده داده شدند سپاهیان	بهاں نار و دروده داده شدند سپاهیان
صفحه از پنده سپاهیان پسند	صفحه از پنده سپاهیان پسند	صفحه از پنده سپاهیان پسند	صفحه از پنده سپاهیان پسند	صفحه از پنده سپاهیان پسند
ایمانون لا روز تکمله سپاهیان	ایمانون لا روز تکمله سپاهیان	ایمانون لا روز تکمله سپاهیان	ایمانون لا روز تکمله سپاهیان	ایمانون لا روز تکمله سپاهیان
مقدور بخجال تکمه وصل و پر عز	مقدور بخجال تکمه وصل و پر عز	مقدور بخجال تکمه وصل و پر عز	مقدور بخجال تکمه وصل و پر عز	مقدور بخجال تکمه وصل و پر عز
س عذر در بخت اهلنه جمع فی بیا	س عذر در بخت اهلنه جمع فی بیا	س عذر در بخت اهلنه جمع فی بیا	س عذر در بخت اهلنه جمع فی بیا	س عذر در بخت اهلنه جمع فی بیا
جها اولی بمحکم نمکی درین	جها اولی بمحکم نمکی درین	جها اولی بمحکم نمکی درین	جها اولی بمحکم نمکی درین	جها اولی بمحکم نمکی درین
جهاد ارباب حب منکر سپاهیان غافلک	جهاد ارباب حب منکر سپاهیان غافلک	جهاد ارباب حب منکر سپاهیان غافلک	جهاد ارباب حب منکر سپاهیان غافلک	جهاد ارباب حب منکر سپاهیان غافلک
ملائم در فی رش بتوون عقا نمودن	ملائم در فی رش بتوون عقا نمودن	ملائم در فی رش بتوون عقا نمودن	ملائم در فی رش بتوون عقا نمودن	ملائم در فی رش بتوون عقا نمودن
سیندرز خواه بشکن آگاه برعال ش	سیندرز خواه بشکن آگاه برعال ش	سیندرز خواه بشکن آگاه برعال ش	سیندرز خواه بشکن آگاه برعال ش	سیندرز خواه بشکن آگاه برعال ش
سینه اکشن زن محبه ده بیان	سینه اکشن زن محبه ده بیان	سینه اکشن زن محبه ده بیان	سینه اکشن زن محبه ده بیان	سینه اکشن زن محبه ده بیان
کلوب دیوار منکر سپاهیان پرچار ایمان	کلوب دیوار منکر سپاهیان پرچار ایمان	کلوب دیوار منکر سپاهیان پرچار ایمان	کلوب دیوار منکر سپاهیان پرچار ایمان	کلوب دیوار منکر سپاهیان پرچار ایمان
نکا دالنفات بینکه بخت فرد اولی	نکا دالنفات بینکه بخت فرد اولی	نکا دالنفات بینکه بخت فرد اولی	نکا دالنفات بینکه بخت فرد اولی	نکا دالنفات بینکه بخت فرد اولی
نیرو اربابش پارهی بکف رزیخدا لوا	نیرو اربابش پارهی بکف رزیخدا لوا	نیرو اربابش پارهی بکف رزیخدا لوا	نیرو اربابش پارهی بکف رزیخدا لوا	نیرو اربابش پارهی بکف رزیخدا لوا
الیست قادمود زلبس با رایان ایمان	الیست قادمود زلبس با رایان ایمان	الیست قادمود زلبس با رایان ایمان	الیست قادمود زلبس با رایان ایمان	الیست قادمود زلبس با رایان ایمان
اعجب بپنزوی در عالمی ایلان ایمان	اعجب بپنزوی در عالمی ایلان ایمان	اعجب بپنزوی در عالمی ایلان ایمان	اعجب بپنزوی در عالمی ایلان ایمان	اعجب بپنزوی در عالمی ایلان ایمان
کلیون در دایر عالمه دامن شد	کلیون در دایر عالمه دامن شد	کلیون در دایر عالمه دامن شد	کلیون در دایر عالمه دامن شد	کلیون در دایر عالمه دامن شد
کر چاپنوب بر کرسیانی پر لیک	کر چاپنوب بر کرسیانی پر لیک	کر چاپنوب بر کرسیانی پر لیک	کر چاپنوب بر کرسیانی پر لیک	کر چاپنوب بر کرسیانی پر لیک
تغذیر را مشهد کنگ فوج پارچه ایمان	تغذیر را مشهد کنگ فوج پارچه ایمان	تغذیر را مشهد کنگ فوج پارچه ایمان	تغذیر را مشهد کنگ فوج پارچه ایمان	تغذیر را مشهد کنگ فوج پارچه ایمان
مجسم شوالیه شهزاده حکیم را کی میان رسم و شد	مجسم شوالیه شهزاده حکیم را کی میان رسم و شد	مجسم شوالیه شهزاده حکیم را کی میان رسم و شد	مجسم شوالیه شهزاده حکیم را کی میان رسم و شد	مجسم شوالیه شهزاده حکیم را کی میان رسم و شد
او ببر داکر کم کشیده وار دیگه دار	او ببر داکر کم کشیده وار دیگه دار	او ببر داکر کم کشیده وار دیگه دار	او ببر داکر کم کشیده وار دیگه دار	او ببر داکر کم کشیده وار دیگه دار
سبده اول واغر کم بنده وار دیگه دار	سبده اول واغر کم بنده وار دیگه دار	سبده اول واغر کم بنده وار دیگه دار	سبده اول واغر کم بنده وار دیگه دار	سبده اول واغر کم بنده وار دیگه دار

ماعز قندن از کم بند وار در کمده دار	صوت پا را کرکه دار شرق و غربه هر دوی کمکن و نشسته از پیشتم و غلری
پسر و شو شسته دیبا با خانه و لشتم سری	گلیانی اتفاق پیدم سرها پایه ایکس نزی مالدن بونیله هر کم بند وار در کمده دار
بهم سون صفت بود عینه اربه ببلک شیکی دشتم کلک بکون هماره	بهم سون صفت بود عینه اربه جده دادکن اولمه اما نشیمه ده بنا
دنهنی بر پا دیورکم بند وار در کمده دار نوهدی فز ای دا آشون اول بونه ای	لطاف بود سه پا پوکه هنرخانه دلزی آشت دان فوز فورت فالمدیکه ای
پا زنیف اشکه والمش عنی نزی پا زنیف اشکه والمش عنی نزی	پا زنیف اشکه والمش عنی نزی آشت دان فوز فورت فالمدیکه ای
پا زنیف طازنا هنرکم بند وار در کمده دار س پی منیاده ایتم سرزش ایش	پا زنیف طازنا هنرکم بند وار در کمده دار س پی منیاده ایتم سرزش ایش
امبر و نه کل علطف کمک مر و ره وله عال کرکیم بند وار در کمده دار	امبر و نه کل علطف کمک مر و ره وله عال کرکیم بند وار در کمده دار
میمهه بچشمکی ایشان قیم حضرت مولانا قدریک شره	میمهه بچشمکی ایشان قیم حضرت مولانا قدریک شره
و خود زلطان اهل الدن اکر زاده ای دان او نور نمی خواهد و دوست مهمنی بخانی	میمهه بچشمکی ایشان قیم حضرت مولانا قدریک شره
سوار و کما هنر بوز اینه هنرکه دلزی بنم هانه ایکل در کما هنر بوز اینه	سوار و کما هنر بوز اینه هنرکه دلزی بنم هانه ایکل در کما هنر بوز اینه
مالدن از کرا س جلال عالمه ای پهش نم صدر کریم اهل داشتی هما جزئی	مالدن از کرا س جلال عالمه ای پهش نم صدر کریم اهل داشتی هما جزئی
نکامه عود و دشی پیشانه دلخیزون خلا به زنیه هنرکه کر تمحیم ایمهه بان	نکامه عود و دشی پیشانه دلخیزون خلا به زنیه هنرکه کر تمحیم ایمهه بان

دکتر زنده و خدده دند ایم ره هنرکه بجهه غرفه دلخیزون کاره برهانه بکاه ایبر فول محزره حججت علمنی ایکه وکل بیشیده ایه ره خانه بکه کل خلار	بجهه غرفه دلخیزون کاره برهانه بکاه ایکه ایم ایز غیره بکه ایه ره خانه بکه کل خلار
بجهه غرفه دلخیزون ایه ره هنرکه سونم ای خلیمه کوشی بکیوب نه ایکه ایبر دعمر عثمان و خبره دار ایل علیه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک	بجهه غرفه دلخیزون ایه ره هنرکه سونم ای خلیمه کوشی بکیوب نه ایکه ایبر دعمر عثمان و خبره دار ایل علیه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک
که که دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک دسته دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک	که که دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک دسته دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک
که که دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک دسته دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک	که که دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک دسته دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک
که که دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک دسته دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک	که که دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک دسته دلخیزون ایه ره هنرکه چهار بار ذرت ای ایش غیره بکه علیک

ایردو نامه کش که بیانی ای و مثلاً و مکث ملوکی بر آن دن کو زیر پذیری نمی‌باشد مدراسه عده حضرت رحمن و حبیم ساقعه ایک ساز و نفع منزهون با اینکه نیزه هم نهاده است روز و شب به همراه دو عالیه جهنم و جهنمی خود را پذیرد با ایسون و دیدم جست غنیمتی فرم لند و هنر عالمی این دن نم کما زن و دیدم جست غنیمتی فرم با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه	بدیل نیست ایده برادری ایشانی فرم نالیم بزرس محی و درخ برانی فرم ایکی عالمده بازوب کافوه نهانی فرم جهنم و جهنمی خود را پذیرد دینم بازسنه لوز خود میر و مانی فرم با کارنیب بازسنه لوز خود میر و مانی فرم لند و هنر عالمی این دن نم کما زن و دیدم جست غنیمتی فرم با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه	او لوکیم بل شکنی عائمه غاضل اینکی سلوصیده اهل کوکتاتی فرم
حضرت اندکا و بڑی ایزف بیانها حمدله اول خانی حق فرمیده داشت لوقت شرکت حضرت فخر ایلان خانی کو تقدیر شد	حضرت اندکا و بڑی ایزف بیانها حمدله اول خانی حق فرمیده داشت لوقت شرکت حضرت فخر ایلان خانی کو تقدیر شد	جوان و بر ایشانی کو کنکه عائمه ایک ساز و نفع منزهون بنون ایک ساز و نفع منزهون بنده در کوئنکان بالجیل سلطانی کشا
نالیم بزرس محی و درخ برانی فرم ایکی عالمده بازوب کافوه نهانی فرم جهنم و جهنمی خود را پذیرد دینم بازسنه لوز خود میر و مانی فرم با کارنیب بازسنه لوز خود میر و مانی فرم لند و هنر عالمی این دن نم کما زن و دیدم جست غنیمتی فرم با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه	عهد مخفی و ملغه و درخانی دوزنی کشا او لند و هنر ایک ساز و نفع منزهون بنون ایک ساز و نفع منزهون بنده در کوئنکان بالجیل سلطانی کشا	نالیم بزرس محی و درخ برانی فرم ایکی عالمده بازوب کافوه نهانی فرم جهنم و جهنمی خود را پذیرد دینم بازسنه لوز خود میر و مانی فرم با کارنیب بازسنه لوز خود میر و مانی فرم لند و هنر عالمی این دن نم کما زن و دیدم جست غنیمتی فرم با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه با زدن کارنیب بجا اوره بولوچه

اشری و زنگنه کارک دینی پیش از شکار	تلارهای دلیلی بجهت ناگفته خود را که عالم سفید ایندیگر کروه اینبی به زانی داشتند این لواک ایمه مولانا ماحصل ای پیوب	جوانی ایمه مولانا ماحصل ای پیوب	آتش بپوشانند که شفاع خود را پوشانند	آتش بپوشانند که شفاع خود را پوشانند
جانب حضرات ایمه مولانا ماحصل ای پیوب	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا حین مکاره در مژده ایمه مولانا ماحصل ای پیوب	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	روز خشن و منفعت ایمه مولانا ماحصل ای پیوب	روز خشن و منفعت ایمه مولانا ماحصل ای پیوب
ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	و هدا ولندی و هفت هفت ایوس ایکھا	و هدا ولندی و هفت هفت ایوس ایکھا
حین مکاره در مژده ایمه مولانا ماحصل ای پیوب	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیه ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیه ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا
ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیوب ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیه ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا	ایمیه ایکھا ای بامیل پیش ایمیه ایکھا

ÖZGEÇMİŞ

1979'da Balıkesir'de doğdu. İlk, orta, lise öğrenimini Balıkesir'de tamamladı. 1997 senesinde Sakarya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi , Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne girdi. 2001 senesinde üniversitede bitirerek öğretmenliğe başladı. Aynı sene SAÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Türk Dili ve Edebiyatından yüksek lisansa başladı. Halen öğretmenlik yapmakta ve yüksek lisansa devam etmektedir. Evlidir.